
ჩვენთვის 4

დედსასწავლებლები

21. ჩართული ეროვნული კალენდარი.
22. საქართველოს დედსასწავლებლები.
23. საქართველოს ახალი დროშა.
24. საქართველოს ახალი გერბი.

21 | ქართული ეროვნული კალენდარი

ქართველები უძველეს დროში სარგებლობდნენ მთვარის კალენდრით, რომელიც შემდეგში შეიცვალა მზის კალენდრით. ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის სისტემის ამოსავალი წერტილია სამყაროს შექმნის თარიღი. ქართული წარმართული კალენდრის თანახმად ეს მოხდა ღრისტეს შობამდე 5604 წლით ადრე. წელიწადში იყო 30–30 დღიანი 12 თვე, რომლებსაც ჰქონდათ თავიანთი ძველი ქართული სახელწოდებები. შე-12 თვის ბოლოს მოდიოდა 5 (ნაკიან წელიწადში – 6) დამატებითი დღე. ეს თვეები შემდეგია.

ნაპულა 506. წელიწადის თვეები

I	ცხალწლისა	19.VIII — 17.IX.
II	სთელისა	18.IX — 17.X.
II	ღირისკინი	18.X — 16.XI.
IV	ღირისდენი	17.XI — 16.XII.
V	ცპანი (აპნისი)	17.XII — 15.I.
VI	სარწყუნისი (სურწყუნისი)	16.I — 14.II.
VII	შირკანი	15.II — 16.III.(15.III).*
VIII	შერიკა	17.III.(16.III) — 15.IV.(14.IV).
IX	წარდობისა	16.IV.(15IV) — 15.V.(14.V).
X	შარიალისა	16.V.(15.V) — 14.VI.(13.VI).
XI	ჭიბისა	15.VI.(14.VI) — 14.VII.(13.VII).
XII	წველთობისა	15.VII.(14.VII) — 13.VIII.(12.VIII).
	შამატებითი დღეები (ეზაგომენები)	14.VIII.(13.VIII) — 18.VIII.

© შამაზ შკუდლიძე

* – ფრხხილებში მოცემულია ნაკიანი წელიწადის რიცხვები.

ქრონული კალენდარი

შავალით: ამ წერილს ვწერ 1991 წლის 19 დეკემბერს. ჩართული კალენდრით ეს არის 7596 წლის 3 აპნისი.

ორთიერთ გადასვლის წესები (წელიწადის გამოთვლისას)

პაბულა 507. ზღადასვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე

1 იანვრიდან 18 აგვისტოს ჩათვლით:	5604 წ. + წელი ჩრისტეშობიდან
19 აგვისტოდან 31 დეკემბრის ჩათვლით:	5604 წ. + წელი ჩრისტეშობიდან + 1 წელი

© ცამაზ შკველიძე

პაბულა 508. ზღადასვლა ქართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე

16 აპნისიდან 5(6) ეპაგომენის ჩათვლით:	ჩართული წელი – 5604 წ.
1 ახალწლისიდან 15 აპნისის ჩათვლით:	ჩართული წელი – 5604 წ. – 1 წელი

© ცამაზ შკველიძე

შე-8-9 სს. საქართველოში შეპიიღეს *ჩორონიკონული ერა* 532-წლიანი ციკლით. ამ პერიოდს ეწოდებოდა მოქცევა. 780 წელს ახ.წ. დამთავრდა მე-12 მოქცევა და მომდევნო 781 წ. დაიწყო მე-13 მოქცევა, რომელიც დამთავრდა 1312 წ. შე-14 მოქცევა დაიწყო 1313 წ. და დამთავრდა 1844 წ. 1845 წ. დაიწყო მე-15 მოქცევა.

შაშასადაძე, წლევეანდელი 1991 წელი *ჩორონიკონული წელთაღრიცხვით* უდრის 147 წელს.

პაბულა 509. ჩორონიკონული წლის გამოთვლა

წელი ჩორონიკონით (მე-15 მოქცევა) = წელი ჩრისტეშობიდან – 1844 წ.

© ცამაზ შკველიძე

ამრიგად, ჩვენი ეროვნული საგანძურის, ქართული წელთაღრიცხვის სისტემების (*შასაბამიდან* და *ჩორონიკონი*) და წარმართული კალენდრის აღდგენა, და მათი პარალელური ხმარება ქრისტიანულ წელთაღრიცხვასთან და საერთაშორისო კალენდართან ერთად, ჩემის აზრით, გაამდიდრებს ჩვენს წარმოდგენას საკუთარ ისტორიაზე. ამავ აქტით ჩვენ მოგვეცემა საშუალება ვიზეიმით *ჩართული წლის* მოსვლა (19 აგვისტო).

პაბულა 510. ჟღარსკვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე (უნაკო წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
ცხნისი	სარწმუნისი																															
სინჯარი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	შირკანი																
სარწმუნისი	შირკანი																															
სუბერეალი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	ტიკიკა																	
შირკანი	ტიკიკა																															
შირტი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	ჟარდობისა															
ტიკიკა	ჟარდობისა																															
სპრილი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	ჟარილისა																
ჟარილისა	ჟარილისა																															
ჟახი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	შირკანი																
ჟარილისა	შირკანი																															
სენისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	ტიკიკა																	
ტიკიკა	ტიკიკა																															
სელი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	ჟარილისა																	
ჟარილისა	ჟარილისა																															
სკეისტი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	სპარილისა																		
სპარილისა	სპარილისა																															
სეკლესტი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	სოფლისა														
სოფლისა	სოფლისა																															
სეკლესტი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	სოფლისა														
სოფლისა	სოფლისა																															
სეკლესტი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	სოფლისა														
სოფლისა	სოფლისა																															
სეკლესტი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	სოფლისა															
სოფლისა	სოფლისა																															
სეკლესტი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	სოფლისა															
სოფლისა	სოფლისა																															

© შპს "საბჭო" ქველდო

ქრონული კალენდარი

ბიუსეტი

დასახელება საერთაშორისო კატეგორიის კარტონის (ნაკაბის წყლისა)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
საწყობი																																
საწყობი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
საწყობი																																
საწყობი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
საწყობი																																
საწყობი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
საწყობი																																
საწყობი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
საწყობი																																
საწყობი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
საწყობი																																
საწყობი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
საწყობი																																
საწყობი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
საწყობი																																
საწყობი	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
საწყობი																																
საწყობი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
საწყობი																																
საწყობი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
საწყობი																																
საწყობი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
საწყობი																																
საწყობი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

© შპს "ბიუსეტი"

რუბელი 512. შადსგლა ქართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე (უნაკო წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
სეპტემბერი																															
ოქტომბერი	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
ნოემბერი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
დეკემბერი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
იანვარი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
თებერვალი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
მარტი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
აპრილი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
მაისი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ივნისი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ივლისი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
აგვისტო	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
სექტემბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

© შადსგლა ქალენდარი

ქართული კალენდარი

ბიუსეტის რეგისტრაცია

პაბუკა 513. შადსგულა ქართულ კალენდრიდან სავსეობისთვის (ნაკიანი წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
სავსეობა	სავსეობა																														
საბაქალაქისა	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
საქალაქისა	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
საქალაქისა	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
საქალაქისა	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
საქალაქისა	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
საქალაქისა	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
საქალაქისა	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
საქალაქისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
საქალაქისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
საქალაქისა	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
საქალაქისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
საქალაქისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
საქალაქისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
საქალაქისა	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
საქალაქისა	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
საქალაქისა	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
საქალაქისა	13	14	15	16	17	18																									

თაბულა 514. ხალენდარი. 7597 წელი (დაიწყო 1991 წლის 19 აგვისტოს)

	სხალწლისა	სოვლისა	ჲირისკინი
ორშაბათი	6 13 20 27	4 11 18 25	2 9 16 23 30
სამშაბათი	7 14 21 28	5 12 19 26	3 10 17 24
ოთხშაბათი	1 8 15 22 29	6 13 20 27	4 11 18 25
ჲუთშაბათი	2 9 16 23 30	7 14 21 28	5 12 19 26
სარასკევი	3 10 17 24	1 8 15 22 29	6 13 20 27
ვაბათი	4 11 18 25	2 9 16 23 30	7 14 21 28
ხვირა	5 12 19 26	3 10 17 24	1 8 15 22 29
	ჲირისდენი	სპნისი	სარწყუნისი
ორშაბათი	7 14 21 28	5 12 19 26	3 10 17 24
სამშაბათი	1 8 15 22 29	6 13 20 27	4 11 18 25
ოთხშაბათი	2 9 16 23 30	7 14 21 28	5 12 19 26
ჲუთშაბათი	3 10 17 24	1 8 15 22 29	6 13 20 27
სარასკევი	4 11 18 25	2 9 16 23 30	7 14 21 28
ვაბათი	5 12 19 26	3 10 17 24	1 8 15 22 29
ხვირა	6 13 20 27	4 11 18 25	2 9 16 23 30
	ჲირკანი	ჲერიკა	ჲარდობისა
ორშაბათი	1 8 15 22 29	6 13 20 27	4 11 18 25
სამშაბათი	2 9 16 23 30	7 14 21 28	5 12 19 26
ოთხშაბათი	3 10 17 24	1 8 15 22 29	6 13 20 27
ჲუთშაბათი	4 11 18 25	2 9 16 23	7 14 21 28
სარასკევი	5 12 19 26	3 10 17 24	1 8 15 22 29
ვაბათი	6 13 20 27	4 11 18 25	2 9 16 23 30
ხვირა	7 14 21 28	5 12 19 26	3 10 17 24
	ჲარილისა	ჲიბისა	ჲველობისა
ორშაბათი	2 9 16 23 30	7 14 21 28	5 12 19 26
სამშაბათი	3 10 17 24	1 8 15 22 29	6 13 20 27
ოთხშაბათი	4 11 18 25	2 9 16 23 30	7 14 21 28
ჲუთშაბათი	5 12 19 26	3 10 17 24	1 8 15 22 29
სარასკევი	6 13 20 27	4 11 18 25	2 9 16 23 30
ვაბათი	7 14 21 28	5 12 19 26	3 10 17 24
ხვირა	1 8 15 22 29	6 13 20 27	4 11 18 25
	ჲპაგომენები		
ორშაბათი	3		
სამშაბათი	4		
ოთხშაბათი	5		
ჲუთშაბათი			
სარასკევი			
ვაბათი	1		
ხვირა	2		

© ჲამაზ შჲელოძე

ქროვნული კალენდარი

თაბულა 515. სადღესასწაულო დღეები

10 ახალწლისა – ჲარიამობა	4 სარწყუნისი – ჲათლისდღეა
27 სოვლისა – სვეტიცხოვლობა	3 ვარდობისა – სდღეობა
7 ჲირისდენი – ჲსორგობა	4 ვარდობისა – ჲსოვნის შღე
16 აპნისი – სხალი ჲელი	11 მარილისა – შამოუკიდებლობის სდღენის შღე
22 აპნისი – ვობა	

© ჲამაზ შჲელოძე

*PS! უნდა აღინიშნოს საკუთარი დასახელების თარიღი. 1995 წლის 19 აგვისტოს
ქართული წელთაღრიცხვით იწვევა ახალი LXXVII (77-ე) საკუთარი, ანუ 7600 წე-
ლი!*

1991 წლის აგვისტოს 19

შენიშვნები

საქართველოს მდიდარი და ხანგრძლივი ისტორიიდან ამ ბოლო ხანებში ნათლად გაშუქდა დამოუკიდებლობის აღდგენის პერიოდი. შაგრამ, ჩემის აზრით, არა ნაკლებ ინტერესს წარმოადგენს დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნის ფაქტი.

ძვ. წ. მე-4 საუკუნეში საქართველო გაერთიანდა ერთ სახელმწიფოდ. 303 წ. ძვ. წ. ჭარნაგის მიერ მეფის ტიტულის მიღების შემდეგ საფუძველი ჩაეყარა პოლიტიკურად დამოუკიდებელ ქართულ ეროვნულ სახელმწიფოს. შრავალი რეფორმების ჩატარების შემდეგ ჭარნაგაზმა განახორციელა კულტურული ხასიათის ზოგადსახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის რეფორმებიც. ძვ. წ. 284 წელს შემოღებულ იქნა მზის უძრავი წელიწადის სრულიადსახელმწიფო ერთიანი კალენდარი და ეროვნული ქართული წელთაღრიცხვა (შეიქმნა კი კალენდარი ძვ. წ. 412 წელს). შემოღებულ იქნა სახელმწიფო ქართული ენა, სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობა და საფუძველი ჩაეყარა ქართულ მწიგნობრობას (დამწერლობის შექმნის თარიღია ძვ. წ. 412 წელი). შახლოვებით 600 წლის შემდეგ კი მოხდა კიდევ ერთი დიდი მოვლენა – მე-4 საუკუნის დასაწყისში ქრისტიანობა საქართველოში გამოცხადდა სახელმწიფო რელიგიად.

შაქვს წინადადება შემოვიღოთ ოთხი დღესასწაული, რომელთაც აქვთ ყველა ნიშანი გახდნენ სრულიად საქართველოს ეროვნულ, ჭეშმარიტად ხალხურ დღესასწაულებად.

ღაბულა 516. შნიშვნელღვან მოვლენათა ქრონოლოღია

412 წ. ძვ. წ.	ჩართული ანბანური დამწერლობის შექმნა ჩართული წარმართული კალენდრის შექმნა
303 წ. ძვ. წ.	ჩართული ეროვნული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს დასაბამი
284 წ. ძვ. წ.	ჩართული ეროვნული წელთაღრიცხვის შემოღება საერთო სახელმწიფო ჩართული ენის შემოღება სრულიად ჩართული სახელმწიფო დამწერლობის შემოღება
317 წ. ახ. წ.	ჩრისტიანობის სახელმწიფო რელიღიად გამოცხადება
466 წ.	ჩართული ეკლესიის მიერ ავტოკეფალიის მიღება
1917 წ. 25 მარტი	ჩართული ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენა
1918 წ. 26 მაისი	საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენა

© ჭამაზ შკვლოძე

ჩართული სახელმწიფოებრიობის დღესასწაული

ღმ დღეს ავღნიშნავთ ორ თარიღს: ჩართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნას (303 წ. ძვ. წ.) და დამოუკიდებლობის აღდგენას (1918 წ.). 1997 წელს ჩართულ ეროვნულ სახელმწიფოს შეუსრულდება **2300 წელი**. უბიღემდღე დარჩენილი ხუთი წელი უნდა მოვახმართოთ აქტიურ პროპაღანდისტულ კამპანიას იმ მიზნით, რომ საერთაშორისო საზოგადოებრიობამ სცნოს ეს თარიღი. ღმ შემთხვევაში მოგვეცემა შესაძლებლობა ავღნიშნოთ დღესასწაული დაახლოვებით ისევე, როგორც 1971 წელს ურანმა იზეიმა თავისი სახელმწიფოს 2500 წლისთავი (საიუბიღეო ზეიმაზე ესწრებოდა მრავალი ქვეყნის წარმომადგენელი).

ჩართული ენის და დამწერლობის დღესასწაული

ღმ დღეს აღინიშნება სამი თარიღი: ჩართული დამწერლობის შექმნა, საერთო სახელმწიფო ჩართული ენის შემოღება და სრულიად ჩართული სახელმწიფო დამწერლობის შემოღება.

საქართველოს დღევანდელი კონსტიტუციის მუხლი, რომელიც განსაზღვრავს ქვეყნის სახელმწიფო ენას, სათავეს იღებს ძვ. წ. მე-3 საუკუნეში და მომავალ წელს მას შეუსრულდება **2276 წელი**.

ჩართული წელთაღრიცხვის დღესასწაული

ღმ დღეს ვიზეიმათ ჩართულ წარმართულ კალენდრის შექმნას და ჩართულ ეროვნულ წელთაღრიცხვის შემოღებას.

ქართული წელთაღრიცხვის სისტემას სჭირდება ფართო პროპაგანდა. ქართველობის უმეტესობას ამ სისტემაზე არავითარი წარმოდგენაც კი არა აქვს. შომავალში, გარკვეული მოსამზადებელი პერიოდის შემდეგ, სასურველი იქნებოდა "საშინაო სახმარებლად" (საქართველოს ფარგლებში) შემოგველო ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის სისტემა. ჟიმეორებ, "შინაური" სიმბოლური ხმარებისათვის, მხოლოდ იმისათვის, რომ ქართველობა იცნობდეს ამ კალენდარს. ჩანამედროვე საერთაშორისო კალენდრის პარალელურად თავიანთ ეროვნულ კალენდრებს ხმარობენ ოსრაელში, მუსულმანურ სამყაროში, სამხრეთ-აღმოსავლეთ რუსიის ქვეყნებში და ა.შ.

ფაქტიურად, ქართული წელთაღრიცხვის დღესასწაულის დროს ვიზიტირებთ ქართულ **ცხალ რლის** მოსვლას (**19 აგვისტო**).

ქართული ეკლესიის დღესასწაული

ეს დღესასწაული შეიცავს შემდეგ თარიღებს: ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებას, ავტოკეფალიის შემოღებას და ავტოკეფალიის აღდგენას.

ცხალ რლა 517. საზეიმო დღეები

ქართული სახელმწიფოებრიობის დღესასწაული	26 მაისი
ქართული ეკლესიის დღესასწაული	25 მარტი
წინა და დამწერლობის დღესასწაული	1 სექტემბერი
ქართული წელთაღრიცხვის დღესასწაული	19 აგვისტო

© ცაიპაჰ შკვლიძე

ცხალი დღესასწაულები

საიუბილეო დღესასწაულები აღინიშნება ყოველ 10 და 25 წლის შემდეგ. შაგალითად: 100 წლისთავი, 110 წ., 120, 125, 130, 140, 150, 160, 170, 175, 180, 190, 200 და ა.შ. ეს საიუბილეო წლები არის ოთხი ხარისხის: 10 წლისთავი, 25 (75) წლისთავი, 50 და 100 წლისთავი. შესაბამისად, იუბილეს ზემის მასშტაბურობაც უნდა შეეფერებოდეს მის ხარისხობას.

დღესასწაულები

ბიუსეტური

ცხრილი 518. სხვა დღესასწაულები

დღესასწაულის სახელწოდება		შასა-ბამი	შობივალ 1992 წ. შე-უსრულდე-ბა	შასლობელი აუბილე	
				შასლობე-ლი აუბილეს წელი	აუბილე
სახელმწიფო-ებრიობის დღესასწაული	წროვნული დამოუ-კიდებელი სახელმ-წიფოს შექმნა	303 წ. ძვ.წ.	2295 წელი	1997 წ.	2300 წ-ვი
	შამოუკიდებლობის აღდგენა	1918 წ. 26 მაისი	74 წ.	1993 წ.	75 წ-ვი
წინსა და დამწერლობის დღესასწაული	შამწერლობის შექმნა	412 წ. ძვ.წ.	2404 წ.	1998 წ.	2410 წ-ვი
	საერთო სახელმწიფო ენის შემოღება	284 წ. ძვ.წ.	2276 წ.	1991 წ.	2275 წ-ვი
	სრულიად სახელმწიფო დამწერლობის შემოღება	284 წ.	2276 წ.	1991 წ.	2275 წ-ვი
წელთაღრიცხ-ვის დღესასწა-ული	წარმართული კალენდრის შექმნა	412 წ. ძვ.წ.	2404 წ.	1998 წ.	2410 წ-ვი
	წროვნული წელთაღრიცხვის შემოღება	284 წ. ძვ.წ.	2276 წ.	1991 წ.	2275 წ-ვი
წკლესიის დღესასწაული	წრისტიანობის სა-ხელმწიფო რელი-გიად გამოცხადება	317 წ.	1675 წ.	1997 წ.	1680 წ-ვი
	წვტოკეფალიის მიღება	466 წ.	1526 წ.	1991 წ.	1525 წ-ვი
	წვტოკეფალიის აღდგენა	1917 წ. 25 მარტი	74 წ.	1992 წ.	75 წ-ვი

ღაბუღა 519. შახლობელი საბუბილეო წლები

1991 წ.	საერთო სახელმწიფო ქართული ენის შემოღების 2275 წლისთავი სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობის შემოღების 2275 წლისთავი ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის შემოღების 2275 წლისთავი ქართული ეკლესიის მიერ ავტოკეფალიის მიღების 1525 წლისთავი
1992 წ.	ქართული ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის 75 წლისთავი
1993 წ.	ქართული სახელმწიფოს დამოუკიდებლობის აღდგენის 75 წლისთავი
1997 წ.	ქართული ეროვნული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნის 2300 წლისთავი ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების 1680 წლისთავი
1998 წ.	ქართული დამწერლობის შექმნის 2410 წლისთავი ქართული წარმართული კალენდრის შექმნის 2410 წლისთავი

© შამაზ შკულოძე

ამ ოთხ დღესასწაულს აქვს ზოგადი ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა და ისინი გახდებიან საერთო-სახალხო დღესასწაულებად.

NB! უხლოვდება ქართული ეროვნული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს 2300 წლისთავი!

1991 წელი.

ღღესასწაულები

ქ ატომ არ ვარგა საქართველოს დღევანდელი დროშა? უმეტომ რომ: სოციალ-დემოკრატების პარტიული დროშაა; მასში ჩაქსოვილია მაშინდელი უერმანიის დროშის ფერები (ალბათ, ეს გაკეთებული იყო იმდროინდელი კონფუნქტურული მოსაზრებებით); ამ დროშით საქართველო 1921 წელს დამარცხდა.

ახალ დროშაში გათვალისწინებული უნდა იყოს ზოგადი იდეა. უსეთებია შემდეგი: *დრო, ენა, მამული (სახელმწიფო), სარწმუნოება*.

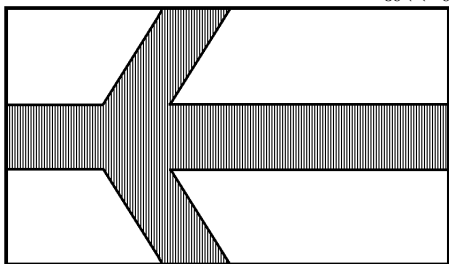
სარწმუნოება. ქართველები არიან:

- ქრისტიანები (მართმადიდებლები, კათოლიკები, გრიგორიანები, პროტესტანტიზმის სხვადასხვა შტოების მიმდევრები);
- მაჰმადიანები;
- იუდეველები;
- მრავალი სხვა ახალი ცრუმორწმუნოებების მიმდევრები;
- ათეისტები (უმრავლესობა).

ქა თქმა უნდა, ქართველები რომ აღიარებდნენ მართმადიდებლობას, ეს იქნებოდა უდიდესი ბედნიერება. შავრამ, სინამდვილეში, ეს ასე არ არის და ეს ფაქტია. სარწმუნოება არის სინდისის საკითხი და ადამიანს ვერ მოვსთხოვთ სინდისის ღალატს (სარწმუნოების შეცვლას). უს იქნებოდა ამორალური საქმე. უმეტომ, სარწმუნოებრივი იდეა (ემბლემა) ვერ გამოდგება ქართველების გამაერთიანებელ ფაქტორად!

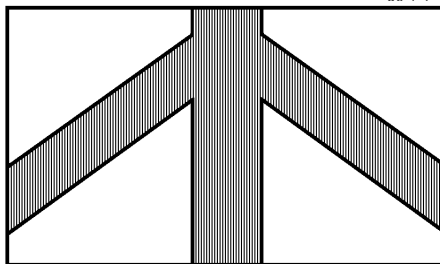
სქედან გამომდინარე, უნდა შევეშვათ ჯვრის ირგვლივ ტრიალს. შით უმეტეს, რომ სუყველა ამ ცდას მიეყვართ სხვისი დროშების გადმოღებამდენ. ჴისაც კი არ შეუძლიან დაანებოს თავი ჯვარს, ვეტყვი, რომ ამ შემთხვევაში შეიძლება გამოვიყენოთ წმინდა ქართული ჯვარი – ნინოს ჯვარი. ნაახლოვებით ეს იქნება ასე.

© ცამაზ შკვლიძე

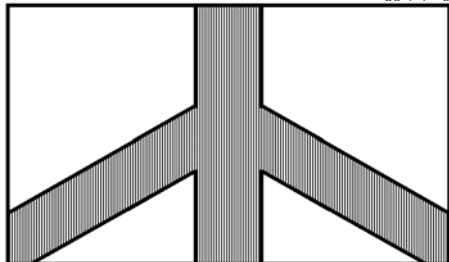
სურ. 520 საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შკვლიძე

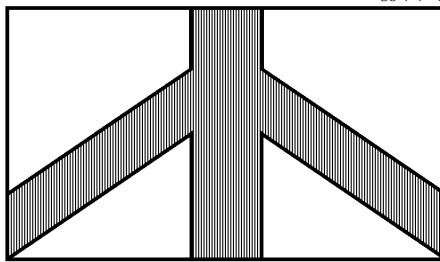
სურ. 521. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შკვლიძე

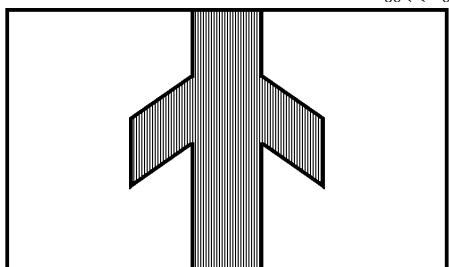
სურ. 522. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შკვლიძე

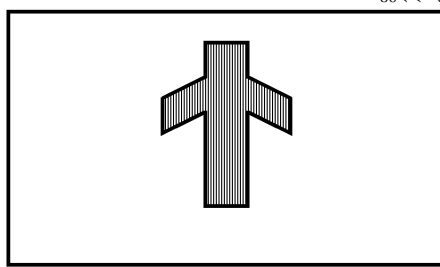
სურ. 523. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შკვლიძე

სურ. 524. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შკვლიძე

სურ. 525. საქართველოს დროშა (პროექტი)

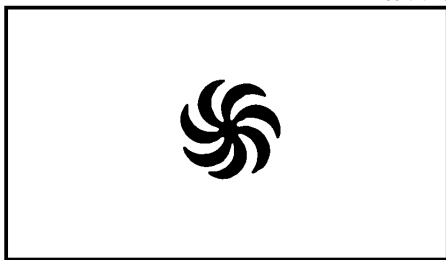
ახალი დროშა

წრო. წროის გამომხატველი სიმბოლოები შემდეგია:

- ბორჯღალი;
- უვიდქიმიანი ვარსკვლავი;
- სამყაროს შექმნის თარიღი;
- ქართული წელთაღრიცხვა;
- ქართული კალენდარი.

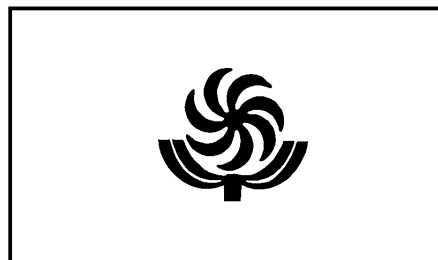
ღმ შემთხვევაში დროშას ექნება შემდეგი სახე.

© წამაზ შჳელიძე

სურ. 526. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© წამაზ შჳელიძე

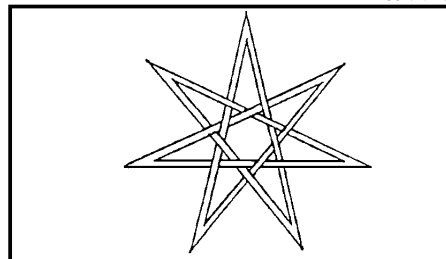
სურ. 527. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© წამაზ შჳელიძე

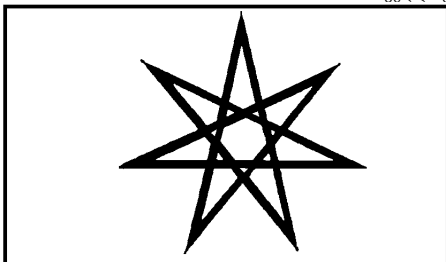
სურ. 528. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© წამაზ შჳელიძე

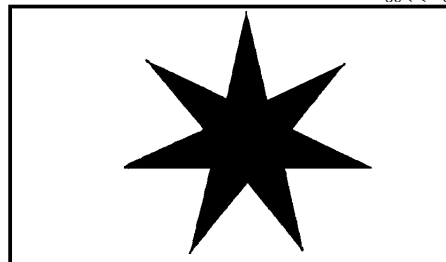
სურ. 529. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© წამაზ შჳელიძე

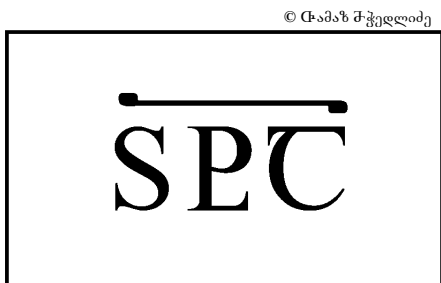

სურ. 530. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© წამაზ შჳელიძე

სურ. 531. საქართველოს დროშა (პროექტი)

სურ. 532. საქართველოს დროშა (პროექტი)

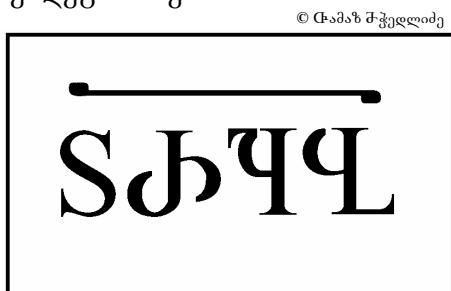
თარიღია 5301 წელი შასაბამიდან (1998 წელი ჩრისტეს შობიდან ქართული წელთაღრიცხვით არის 7601 წელი სამყაროს შექმნიდან).

შასასადამე, "5301" შეიძლება იყოს გამოყენებული ახალი დროშის ერთ-ერთ ელემენტად. ქართული ტრადიციით ეს თარიღი გამოიხატება შემდეგნაირად (იხ. სურ. 532).

შროშისთვის უნდა ავიღოთ ისეთი სიმბოლო, რომელიც იქნება სუფთა ქართული და, ამავე დროს, უძველესი. უბსოლუტურ ქართულ ცნებას წარმოადგენს ქართული ენა და მისი გამომხატველი ქართული დამწერლობა, რომელიც შეიქმნა ძვ. წ. 412 წელს. ქართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის პროცესი დამთავრდა ღარნავაზ შეფის ძვ. წ. 284 წლის იმ აქტით, რომლითაც შემოღებულ იქნა საერთო სახელმწიფო ქართული ენა, სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობა, ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვა და ქართული მზის კალენდარი.

ქართული ანბანი არის დამწერლობის და, ამავე დროს, წელთაღრიცხვის და კალენდრის (ანუ დროის) გამომხატველი.

ხემოთქმულის გათვალისწინებით დროშას შეიძლება ჰქონდეს შემდეგი სახე.

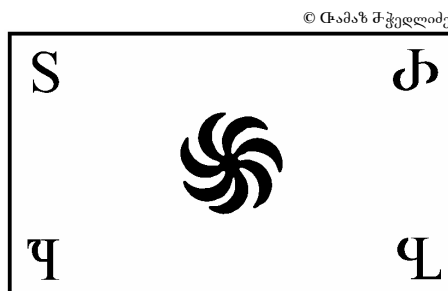

სურ. 533. საქართველოს დროშა (პროექტი) 5192 წელი შასაბამიდან ანბანის შექმნის თარიღი

შამული (სახელმწიფო).

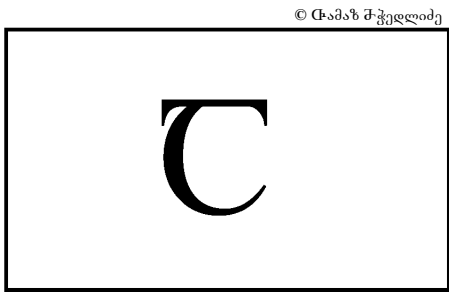
ქართული ეროვნული სახელმწიფო შექმნა ღარნავაზმა 303 წელს ძ. წ. ქართული წელთაღრიცხვის თანახმად სამყარო შეიქმნა კვირას 25 მარტს 5604 წელს ჩრისტეს შობამდენ. შესაბამისად, ქართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის

ახალი დროშა

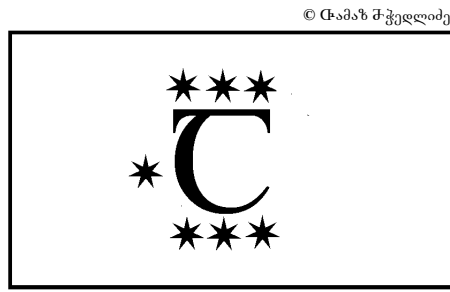

სურ. 534. საქართველოს დროშა (პროექტი) ლორჯღალი და ანბანის შექმნის თარიღი

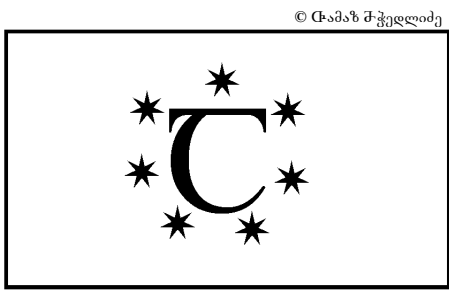
უნა. ჩართული დამწერლობა (ასომთავრული) მე მესახება იმ სიმბოლოდ, რომელიც გააერთიანებს ყველა ქართველს – საქართველოში, ჭურქეთში, ორანში და ა. შ. ჭურქეთ-სპარსეთის ქართველებისათვის ჯვრის და ქრისტიანობის სიმბოლიკა მიუღებელია. ჭა არის მათთვის ქართველობის სიმბოლო? – არც სარწმუნოება, არც ზნე-ჩვეულება, არც სხვა რამ. ურთად ერთი, რაც მათ აცნობიერებს ქართველებად, არის ქართული ენა. შაშასადაძე, საქართველოს სახელმწიფო დროშაზე გამოსახული უნდა იყოს ქართული ენის სიმბოლო – ქართული ასომთავრული. შისი გამოხატვა დროშაზე შეიძლება ანბანის პირველი ასოთი ან მთლიანად ანბანის მწკრივით.

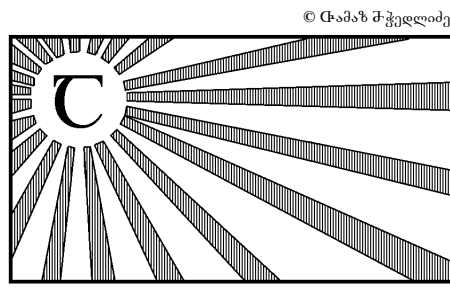
სურ. 535. საქართველოს დროშა (პროექტი)

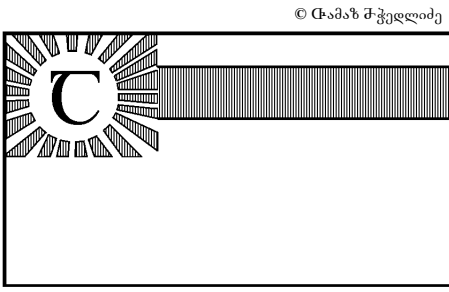
სურ. 536. საქართველოს დროშა (პროექტი)

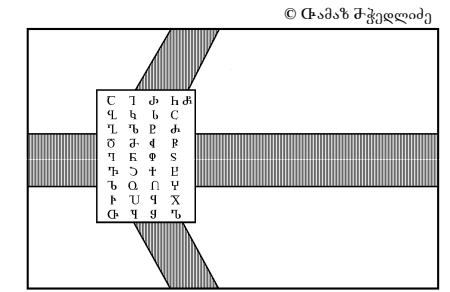
სურ. 537. საქართველოს დროშა (პროექტი)

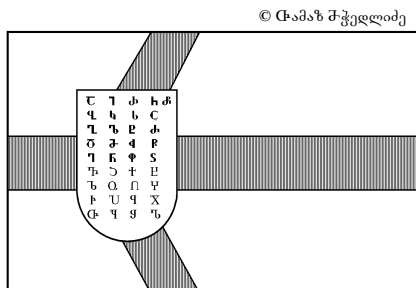
სურ. 538 საქართველოს დროშა (პროექტი)

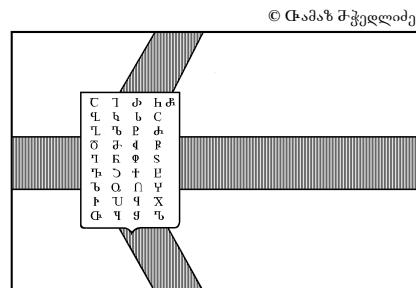
სურ. 539. საქართველოს დროშა (პროექტი)

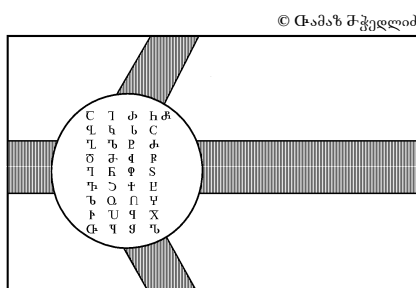
სურ. 540 საქართველოს დროშა (პროექტი)

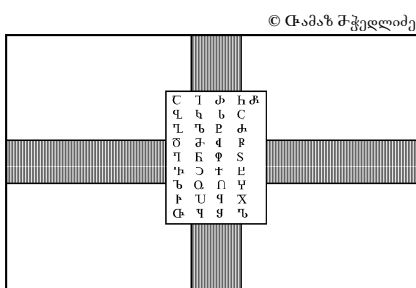
სურ. 541. საქართველოს დროშა (პროექტი)

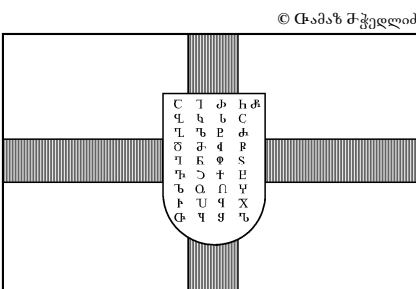
სურ. 542. საქართველოს დროშა (პროექტი)

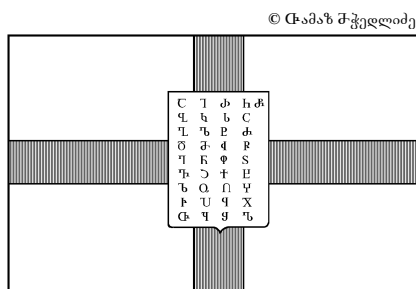
სურ. 543 საქართველოს დროშა (პროექტი)

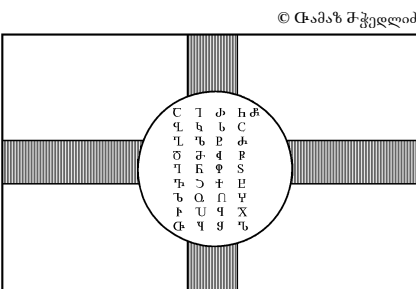
სურ. 544. საქართველოს დროშა (პროექტი)

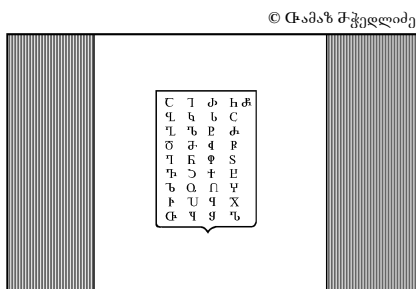
სურ. 545. საქართველოს დროშა (პროექტი)

სურ. 546. საქართველოს დროშა (პროექტი)

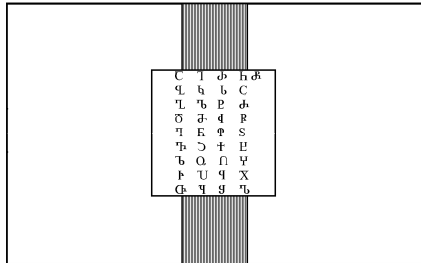
სურ. 547. საქართველოს დროშა (პროექტი)

სურ. 548 საქართველოს დროშა (პროექტი)

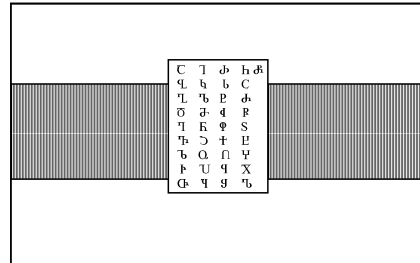
ახალი დროშა

© ცამაზ შველიძე

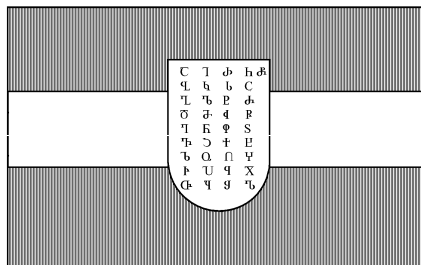
სურ. 549. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შველიძე

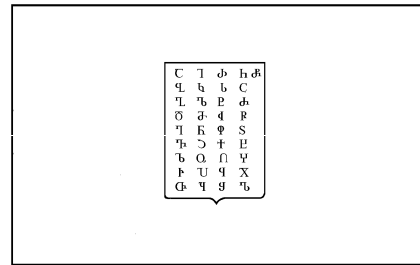
სურ. 550. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შველიძე

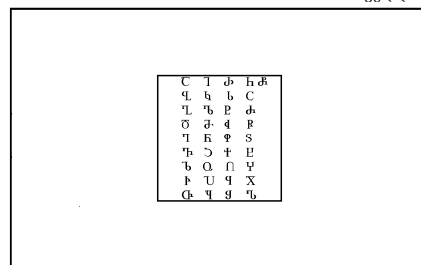
სურ. 551. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შველიძე

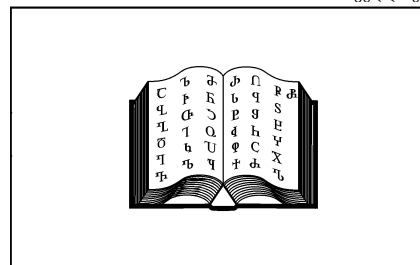
სურ. 552. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შველიძე

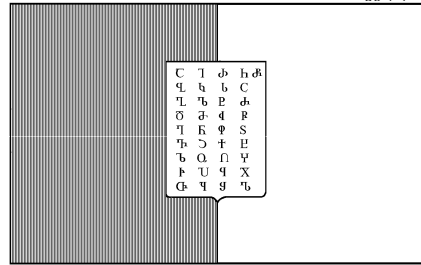
სურ. 553. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შველიძე

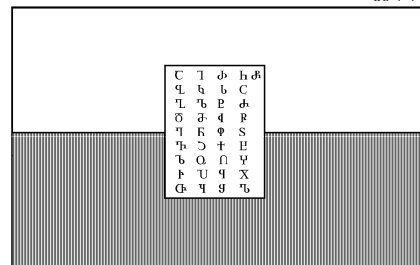
სურ. 554. საქართველოს დროშა (პროექტი)

© ცამაზ შველიძე

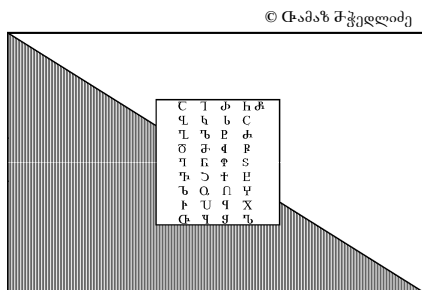

სურ. 555. საქართველოს დროშა (პროექტი)

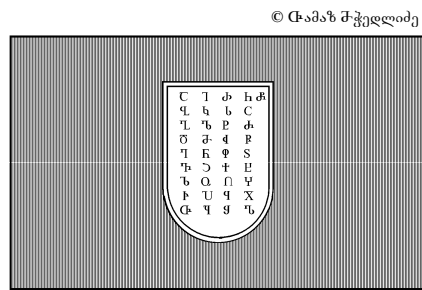
© ცამაზ შველიძე

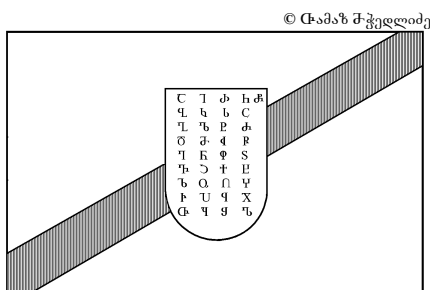
სურ. 556. საქართველოს დროშა (პროექტი)

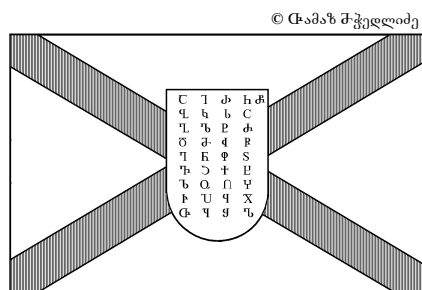
სურ. 557. საქართველოს დროშა (პროექტი)

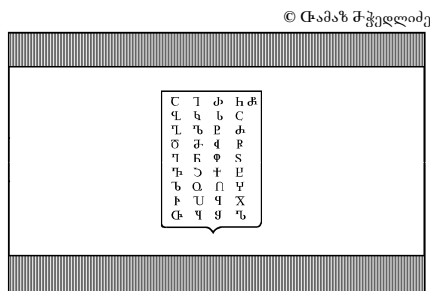
სურ. 558. საქართველოს დროშა (პროექტი)

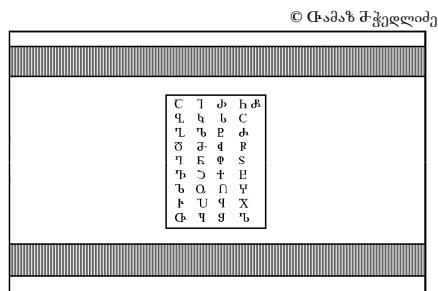
სურ. 559. საქართველოს დროშა (პროექტი)

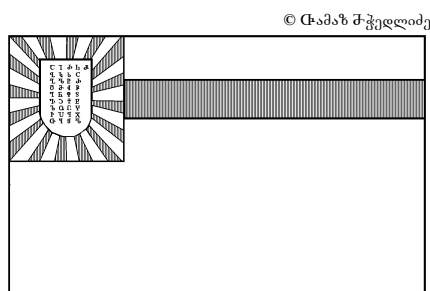
სურ. 560. საქართველოს დროშა (პროექტი)

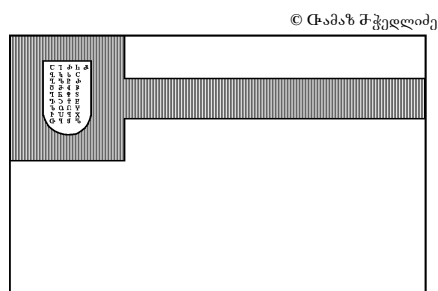
სურ. 561. საქართველოს დროშა (პროექტი)

სურ. 562. საქართველოს დროშა (პროექტი)

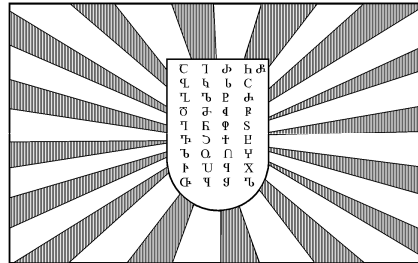
სურ. 563. საქართველოს დროშა (პროექტი)

სურ. 564. საქართველოს დროშა (პროექტი)

ახალი დროშა

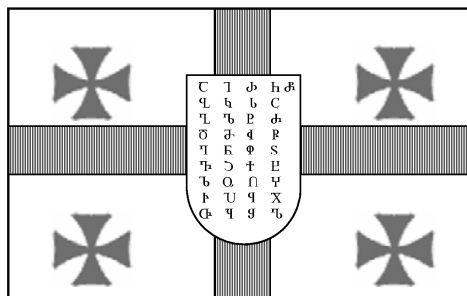
© ჭამაზ შკუელიძე

სურ. 565. საქართველოს დროშა (პროექტი)

ახალი დროშის შემოღება გამოიწვევს სხვა პრობლემას – ასომ-თავრულის აღდგენას ყოველდღიური ხმარებისათვის მხედრულთან ერთად. შავრამ ეს უკვე სხვა წერილის თემაა.

1998 წლის მარტი

2004 წლის იანვარი

საქართველოს ახალი დროშის მთავარ ელემენტად უნდა იყოს გარკვეულ წესით დალაგებული ქართული ანბანი (ასომთავრული). ჭარი, რომელზედაც გამოსახულია ანბანი, და აგრეთვე დროშის დანარჩენი ნაწილების ფერი და სურათი შეიძლება გახდეს შემდგომი მსჯელობის საგნად (დასაშვებია ნებისმიერი სურათი).

ბატომ მაინც და მაინც ანბანი? უბრალოდ, რომ ჩვენი ანბანი არის სუფთა ქართული ცნება და, ამავე დროს, უძველესი. სორტუგალიის დროშაზე გამოსახულია ძველი სანავიგაციო ხელსაწყო (პორტუგალიელები სამართლიანად ამაყობენ მე-16 საუკუნის შიდი ლეოგრაფიული ცდმოჩენებებით, რომლებშიც მათ მიუძღვით დიდი წვლილი). ჩვენი ერთპიროვნული კუთვნილება (სარწმუნოებრივი სიმბოლიკისგან განსხვავებით) და დიდი სიამაყეა ქართული *ასომთავრული*. ჭას თავისი სიდიადით ვერაფერი ვერ შეედრება. აბა, სად სანავიგაციო ხელსაწყო (თუნდაც ძალიან ჭკვიანური) და სად ანბანი.

აბლა რაც შეეხება გერბს. ანობილია, რომ საქართველოს საბჭოური გერბი გადმოღებულია საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის გერბიდან, რომელსაც შეუცვალეს შუაგულის სურათი. ჩვენი რანსერეს და ოსებ წარლემანის მიერ შექმნილ ამ გერბში ჩაქსოვილი იყო შვიდქიმიანი ვარსკვლავი. სილამაზით და სრულყოფილობით ეს გერბი ძალიან კარგია (რა თქმა უნდა, შუაგულში ჩახატული საბჭოური სურათის გარდა).

© წამაზ შჭეღღიბე

სურ. 566. საქართვეღღს გერბი (პროექტი)

© წამაზ შჭეღღიბე

სურ. 567. საქართვეღღს გერბი (პროექტი)

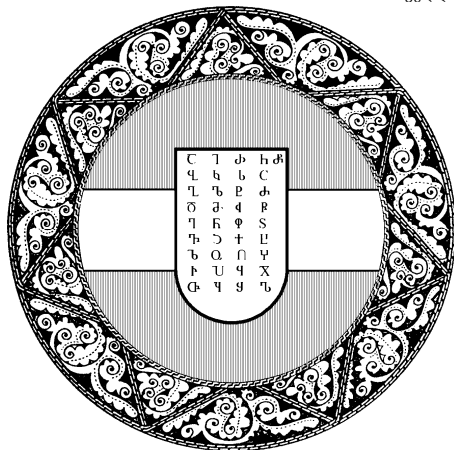
© წამაზ შჭეღღიბე

სურ. 568. საქართვეღღს გერბი (პროექტი)

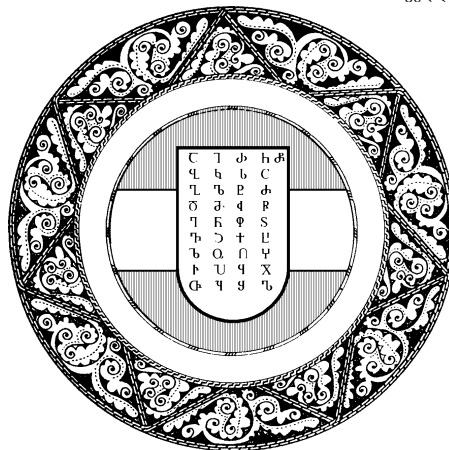
წუ ამ გერბში ძვეღღი სურათის მაგივრად მოვათავსებთ ახალი დროშის ცენტრალურ ფრაგმენტს, მივიღებთ შემღღეგს.

© ჩამაზ შკვლიძე

სურ. 569. საქართველოს გერბი (პროექტი)

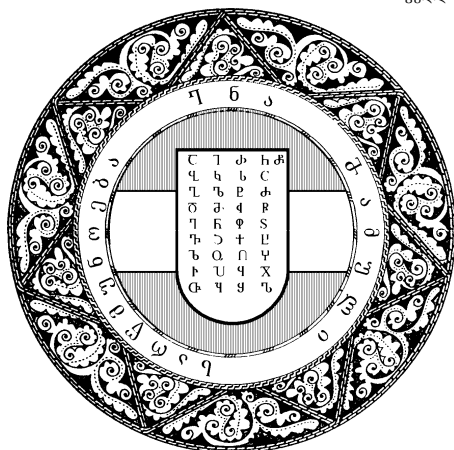
© ჩამაზ შკვლიძე

სურ. 570. საქართველოს გერბი (პროექტი)

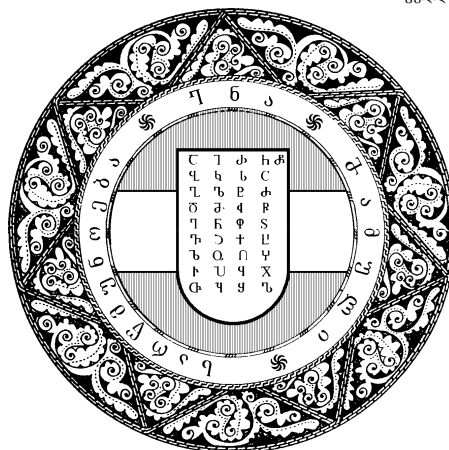
სროლეტარული ლოზუნგის მაგივრად კი ჩაეწეროთ ულიასეულ *უნას, შამულს* და *სარწმუნობას*. სიტყვა *სარწმუნობაში* ჩვენ უნდა ვიგულისხმოთ არა მართმადიდებლობა, არამედ ნებისმიერი სარწმუნობა (ვინც რას აღიარებს). შატომლაც ითვლება, რომ ქართველები არიან მართმადიდებლები. შე მგონი, ეს არ არის სწორი. ჩანამედროვე ქართველები არიან *ურწმუნონი* (ეს არის, მე მგონი, ჩვენი უდიდესი ტრაგედია). უხალი გერბის ლოზუნგი *სარწმუნობა* უნდა გახდეს *ურწმუნობის* ანტიპოდი გარკვეული აღმსარებლობის მიუთითებლად.

© ჩამაზ შკვლიძე

სურ. 571. საქართველოს გერბი (პროექტი)

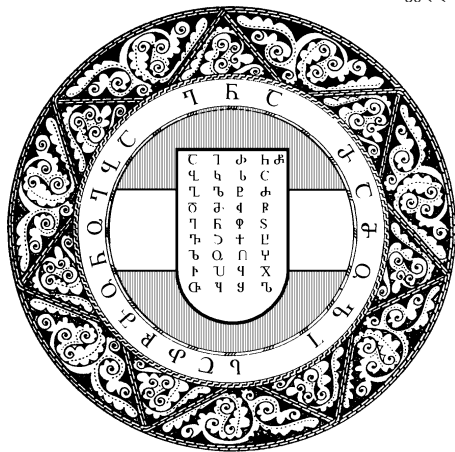
© ჩამაზ შკვლიძე

სურ. 572. საქართველოს გერბი (პროექტი)

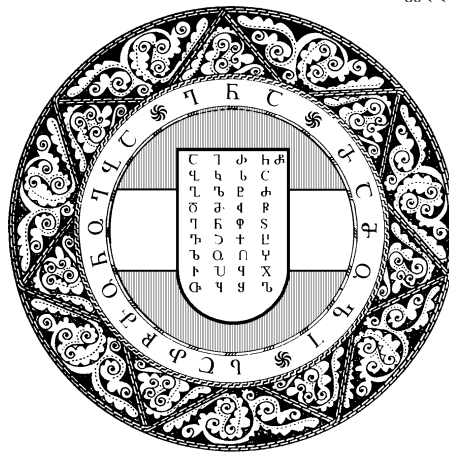
უხალი გერბი

© ჭამაზ შველიძე

სურ. 573. საქართველოს გერბი (პროექტი)

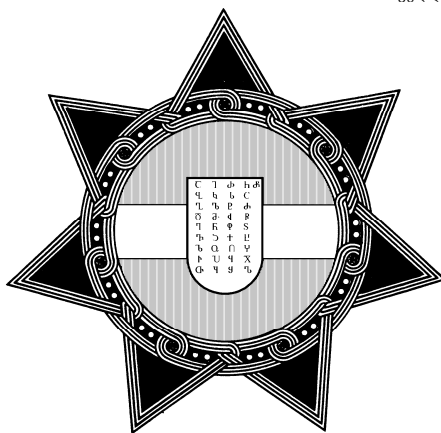
© ჭამაზ შველიძე

სურ. 574. საქართველოს გერბი (პროექტი)

სრის მეორე ვარიანტიც. საქართველოს ამჟამინდელ გერბში **ქეთრი ჴლორგის** ნაცვლად მოვათავსოთ იგივე სურათი – ახალი დროშის ცენტრალური ფრაგმენტი. **ჭივილებთ** შემდეგს:

© ჭამაზ შველიძე

სურ. 575. საქართველოს გერბი (პროექტი)

სე, ან დაახლოვებით ასე, უნდა წარიმართოს ახალი გერბის ძიება. სეთი მიდგომით განხორციელდება გენეტიკური კავშირი დროშასა და გერბს შორის.

1998 წლის აპრილი.

24-ა

საქართველოს ახალი სიმბოლო

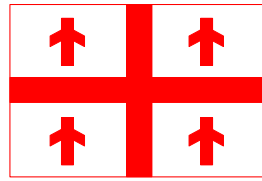
საქართველოს ახალი დროშის შემქმნელებმა დროშაზე გამო-
ნატეს ოთხი პატარა **ქმ**. **წეობოლოდის** ჯვარი. **ქენებ** ვინმემ
ამიხსნას, ვინ არის **ქმინდა** **წეობოლოდი** და რა ესაქმება მას
საქართველოსთან. **ნეტავი** **ქმინდა** **წინომ** რა დააშავა ისეთი, რომ
საქართველოს დროშაზე უნდა ვხატოთ ვიღაც **წეობოლოდის**
ჯვრები?

© **წამაზ** **ქველოძე**

სურ. 575-ა. **ქმინდა** **წინოს**
ჯვარი

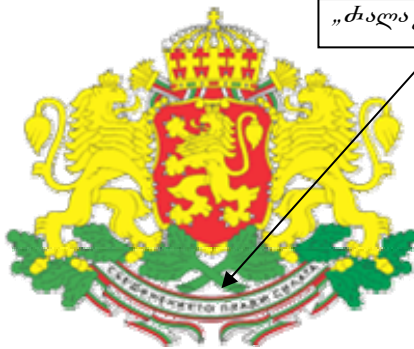
© **წამაზ** **ქველოძე**

სურ. 575-ბ. საქართველოს
დროშა

წხლანდელი საქართველოს გერბი ბულგარული გერბის კალკია.
ქმ. **წლორგის** გამოსახულება კი მოთავსებულია რუსული გერბის
შუაგულში.

„**ქალა** **ერთობა** **შია**“

სურ. 575-გ. **წულგარეთის** გერბი

ქმინდა **წლორგი**

სურ. 575-დ. **წუსეთის** გერბი

სსიპ-სსიპ-სსიპ

ძუსულ-ბულგარულ გერბების გადმოღება და შიგ ლომების ჩახატვა არ გვამშვენებს. უომს ჩვენ ისტორიასთან არანაირი კავშირი არა აქვს. ჩართულ გერბში ყოველგვარი წარწერა ზედმეტია. ჴერბი უნდა იყოს ლაკონიური და ყველაფრისმთქმელი უსიტყვოდ. „ძალა ერთობაშია“ – ვის მივმართავთ ამ სიტყვებით? ძუ ოს-აფსუებს, ეს აბსოლუტური უაზრობაა. შათთვის მთავარია საქართველოს მიწის და, რაც უფრო საშიშია, ჩვენი ისტორიის მიტაცება. ძუ კი ჩვენ მივმართავთ ქართველებს, მაშინ ამით ვაღიარებთ, რომ ქართველებში ერთობა არ არის. შა ამ შემთხვევაში ცუდად ყოფილა ჩვენი საქმე.

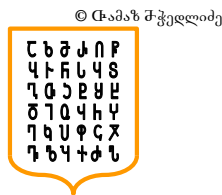
საერთოდ საქართველოს ახალი გერბი არის ხელოვნურად და ფაცი-ფუციტ შექმნილი. შს არის ჳაგრატიონების საგვარეულო გერბი, რომელიც ვერ გამოდგება სახელმწიფო გერბად. ჳაგრატიონების გერბის სურათი ამ სახით შექმნილია მე-18 საუკუნეში შუასაუკუნოვან დასავლეთევროპულ რაინდულ ჳერალდიკის წამბაძველობით. ძა გვესაქმება ჩვენ შუასაუკუნოვან დასავლეთევროპულ რაინდულ კულტურასთან (კერძოთ ჳერალდიკასთან), მე არ ვიცი. ჩვენ ხომ ბიზანტიელები ვართ (და ბიზანტიელებზე უფრო ადრინდელებიც და ძველებიც) და ვისსამე წამბაძველობა არ გვამშვენებს.

ჩვენ მოგვებოვება ისეთი სიმბოლოები, რომლებიც წარმოადგენენ ჩვენ ერთპიროვნულ კუთვნილებას (ჯერჯერობით, რადგან ჩვენი კუთვნილების მითვისების მსურველები არ გამოგველევა). შსეთებია: *ჩართული ანბანი* – ენის სიმბოლო;

ჩართული გვირგვინი – მამულის (სახელმწიფოს) სიმბოლო;

ჩართული (წმინდა ჩინოს) ჳვარი – სარწმუნოების სიმბოლო.

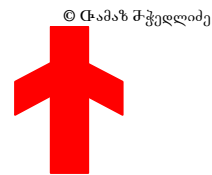
სნუ: *შნა, შამული, სარწმუნოება.*

სურ. 575-ე. ჩართული ასომთავრული

სურ. 575-ვ. ჩართული გვირგვინი

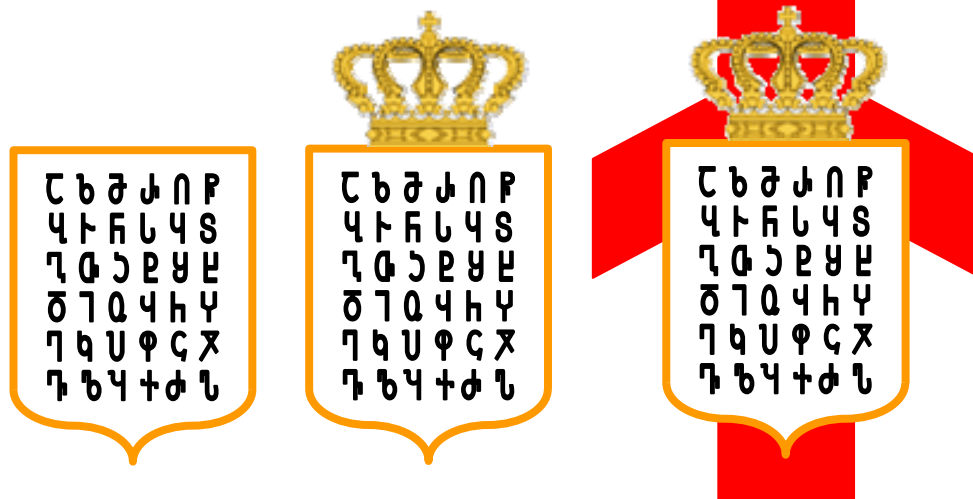
სურ. 575-ზ. წმინდა ჩინოს ჳვარი

შოდა, შევაერთოდ ეს სიმბოლოები და გამოგვივა საქართველოს ჳემმარიტი გერბი. შა უწარწეროდაც ყველა მიხვდება, რა არის გამოსახული მასზე და გაითავისებს მას.

© ჩამაზ შველიძე

© ჩამაზ შველიძე

© ჩამაზ შველიძე

სურ. 575-ბ. ღარიანი № 1 შარტივი ვარიანიტი

სურ. 575-თ. ღარიანი № 2 შოკლე ვარიანიტი

სურ. 575-ი. ღარიანი № 3 შიდი სახელმწიფო გერბი

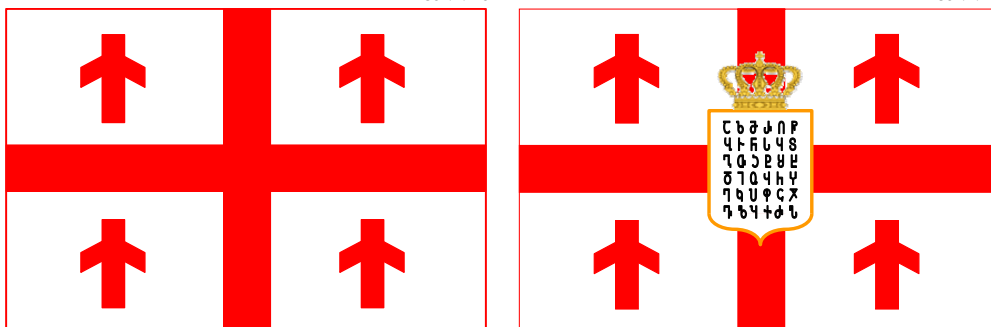
© ჩამაზ შველიძე

ჩუ ამ გერბებს ჩავსვავთ ვაზის გვირგვინში, ძალიან ლამაზი, ყველაფრისმთქელი, ჭეშმარიტად ქართული გერბი გამოვა და ხალხი აუცილებლად შეიყვარებს მას. *(შხატვრობის არანაირი ნიჭი არ ვამაჩნია, ამიტომ ვაზის გვირგვინი ვერ დავხატე!)*

ღერბის მოკლე ვარიანიტი შეიძლება მოთავსდეს საქართველოს დროშაზეც.

© ჩამაზ შველიძე

© ჩამაზ შველიძე

სურ. 575-კ. საქართველოს სახელმწიფო დროშა

სურ. 575-ლ. საქართველოს უროვნული დროშა

საერთოდ გერბის შესაქმნელად უნდა გამოცხადებულიყო სახალხო კონკურსი, რომელშიც ნებისმიერ მსურველს უნდა მიეღო მონაწილეობა. ფაქტიურად კი გერბი გააკეთა ეგრეთ წოდებულმა ღერა-

საქართველოს სიმბოლიკა

ლდიკურმა კომისიამ. იმიტომ ეგრეთ წოდებულმა, რომ ჩემი აზრით, ამ კომისიის წევრები გატაცებულები არიან შუასაუკუნოვანი დასავლეთევროპული რაინდული ჰერალდიკის შესწავლით და მისი დანერგვით საქართველოს სინამდვილეში. ფაქტიურად, შუასაუკუნოვანი რაინდული ჰერალდიკის გარდა ამჟამად არსებობს სხვა მრავალი სახის ჰერალდიკა, და ის დასავლეთევროპული ჰერალდიკის მკაცრი კანონები უკვე აღარ მოქმედებენ (თვით ჟეროპა-შიც კი). თა რაღა მაინცდამაინც ჩვენ უნდა დავუბრუნდეთ იმ ძველ უცხო კანონებს და ჩვენ სიმბოლოებზე ვხატოთ ლომები და მისთანები.

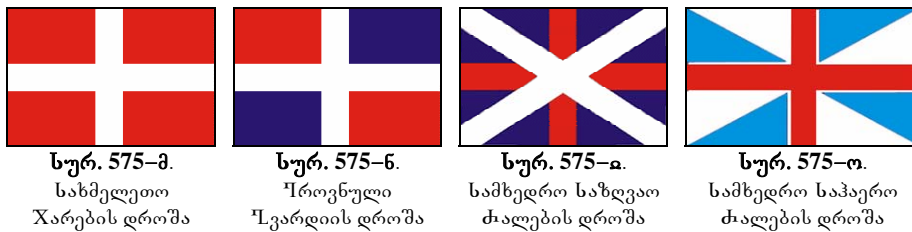
ტურქეთს, მაგალითად, არ გააჩნდა არასოდეს არავითარი ჰერალდიკა, მაგრამ მას აქვს კარგი და ლაკონიური დროშა და გერბი. ცნდა, ამერიკას გერბი საერთოდ არა აქვს. შის როლს ასრულებს ე. წ. შიდი სახელმწიფო ჟეჭედი, რომელიც შექმნილია თავისი შიდაამერიკული ისტორიული ტრადიციების გათვალისწინებით და არა შუასაუკუნოვან დასავლეთევროპული რაინდული ჰერალდიკის კანონებით.

2005 წლის მარტი.

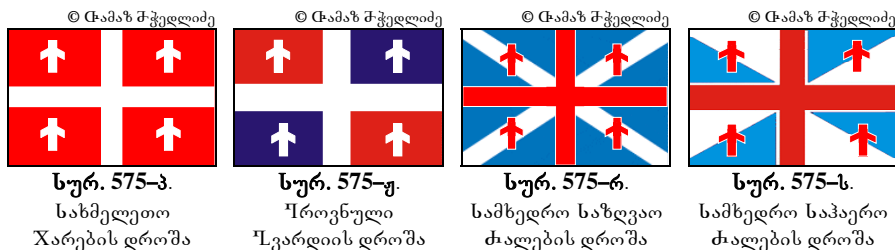
24-ბ

საქართველოს სამხედრო სიმბოლოთა

ს არგი იქნებოდა, საქართველოს რომ ჰქონოდა ერთი დროშა, რომელიც იქნებოდა სახელმწიფოსი, სამხედროსი, საზღვაოსი, საავიაციოსი და ა. შ. ამის კარგი მაგალითია **ფურქეთის**, **ჭვედცარიის**, **ამერიკის** დროშები. **ფუკი** გვინდა დროშების სიმრავლე, მაშინ ისინი უნდა გაკეთდეს ერთი პრინციპით: საქართველოს სახელმწიფო დროშის სურათი უნდა იყოს შენარჩუნებული, რომ ადვილად იკითხებოდეს სახელმწიფოს კუთვნილება. ზვემთ მოყვანილ სურეთებიდან ეს არა ჩანს. საზღვაო დროშის სურათი კი არ არის სწორი. ურთმანეთს რომ დავადოთ **ქმ**. **ქორგის** და **ქმ**. **ქნდრია** **ქირველწოდებულის** დროშები, წითელი ჯვარი გამოვა წინა პლანზე. **ფუ** თეთრი ჯვარი წინ იქნება, მაშინ წითელი აღარ გამოჩნდება (ლურჯი ფონი დაფარავს მას). ამ დროშაზე კი თეთრი ჯვარი და მისი ფონი მოწყვეტილები არიან ერთმანეთს.

ქე მეონია, დროშებს უნდა ჰქონდეს ასეთი სახე:

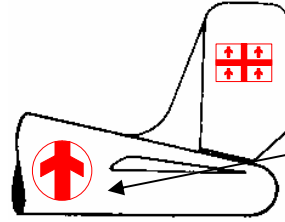

საქართველოს სამხედრო საჰაერო ძალები:

სურ. 575-ბ.

სსიპ-ის განმასხვავებელი ნიშანი

სურ. 575-ვ.

სსიპ-ის განმასხვავებელი ნიშანი

საქართველოს სამხედრო
საჰაერო ძალების
განმასხვავებელი ნიშანი

2005 წლის მარტი.

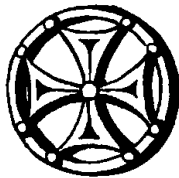
საქართველო 5

შანაჩეთი

25. წავსართები და ბოლოსართები
26. საწყისი ასოები
27. ხარჩოები
28. შონოგრამები
29. ჭართული იარაღი

25

ქავსართები
და ბოლოსართები

სურ. 576.

სურ. 577.

სურ. 578.

სურ. 579.

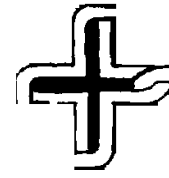
სურ. 580.

სურ. 581.

სურ. 582.

სურ. 583.

სურ. 584.

სურ. 585.

სურ. 586.

სურ. 587.

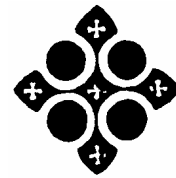
სურ. 588.

სურ. 589.

სურ. 590.

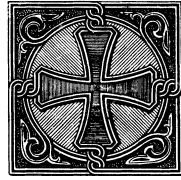

სურ. 591.

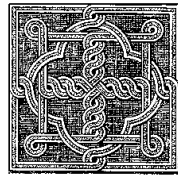
ԾՐԱԿԻ

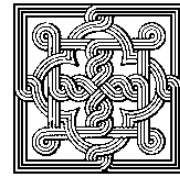
სურ. 592.

სურ. 593.

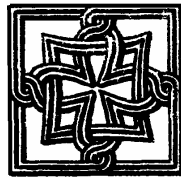
სურ. 594.

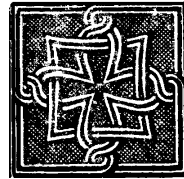
სურ. 595.

სურ. 596.

სურ. 597.

სურ. 598.

სურ. 599.

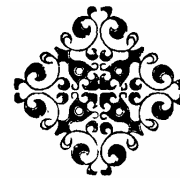
სურ. 600.

სურ. 601.

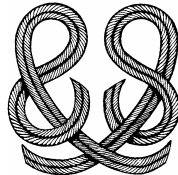
სურ. 602.

სურ. 603.

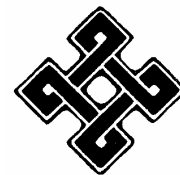
სურ. 604.

სურ. 605.

სურ. 606.

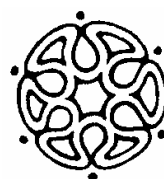
სურ. 607.

სურ. 608.

სურ. 609.

სურ. 610.

სურ. 611.

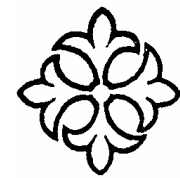
სურ. 612.

სურ. 613.

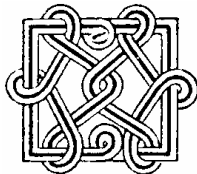

სურ. 614.

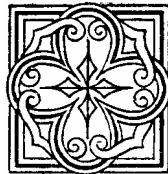

სურ. 615.

ԾՐԱԿԻ

სურ. 616.

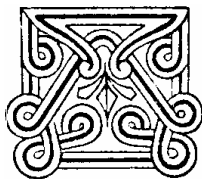
სურ. 617.

სურ. 618.

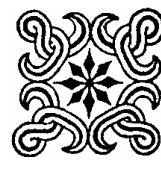
სურ. 619.

სურ. 620.

სურ. 621.

სურ. 622.

სურ. 623.

სურ. 624.

სურ. 625.

სურ. 626.

სურ. 627.

სურ. 628.

სურ. 629.

სურ. 630.

სურ. 631.

სურ. 632.

სურ. 633.

სურ. 634.

სურ. 635.

სურ. 636.

სურ. 637.

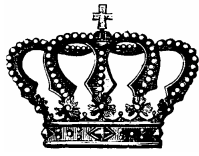

სურ. 638.

სურ. 639.

შეცვლილი

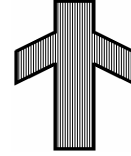
სურ. 640.

სურ. 641.

სურ. 642.

სურ. 643.

სურ. 644.

სურ. 645.

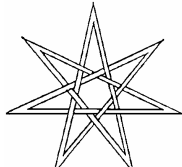
სურ. 646.

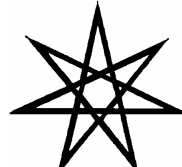
სურ. 647.

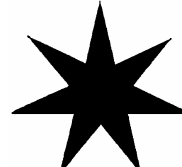
სურ. 648.

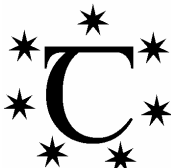
სურ. 649.

სურ. 650.

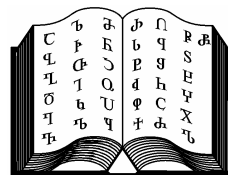
სურ. 651.

სურ. 652.

სურ. 653.

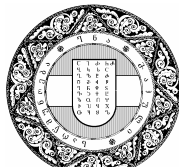
სურ. 654.

სურ. 655.

სურ. 656.

სურ. 657.

სურ. 658.

სურ. 659.

სურ. 660.

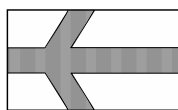
სურ. 661.

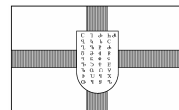
სურ. 662.

სურ. 663.

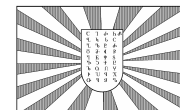
სურ. 664.

სურ. 665.

სურ. 666.

სურ. 667.

სურ. 668.

სურ. 669.

სურ. 670.

სურ. 671.

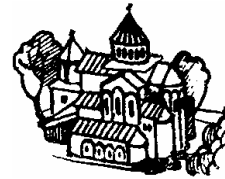
სურ. 672.

სურ. 673.

სურ. 674.

სურ. 675.

სურ. 676.

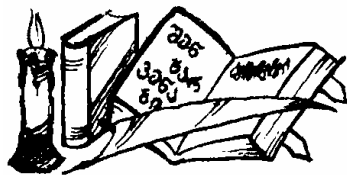
სურ. 677.

სურ. 678.

სურ. 679.

სურ. 680.

სურ. 681.

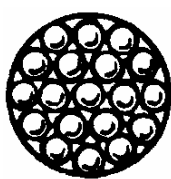
სურ. 682.

სურ. 683.

სურ. 684.

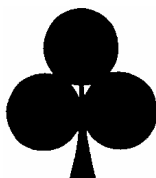
სურ. 685.

სურ. 686.

სურ. 687.

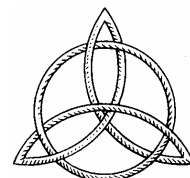
სურ. 688.

სურ. 689.

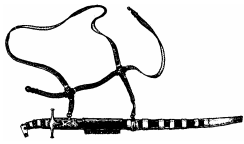

სურ. 690.

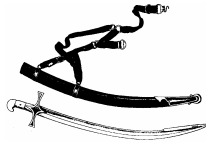

სურ. 691.

ՃՐՐԵԽԵՒ

Նյւր. 692.

Նյւր. 693.

Նյւր. 694.

Նյւր. 695.

Նյւր. 696.

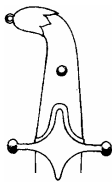
Նյւր. 697.

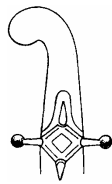
Նյւր. 698.

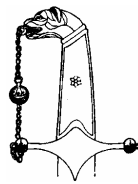
Նյւր. 699.

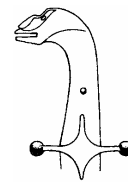
Նյւր. 700.

Նյւր. 701.

Նյւր. 702.

Նյւր. 703.

Նյւր. 704.

Նյւր. 705.

Նյւր. 706.

Նյւր. 707.

Նյւր. 708.

Նյւր. 709.

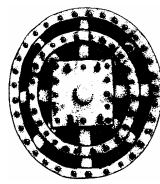
Նյւր. 710.

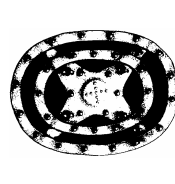
Նյւր. 711.

Նյւր. 712.

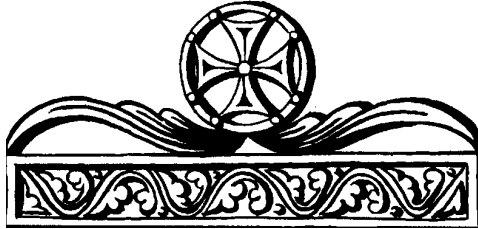
Նյւր. 713.

Նյւր. 714.

Նյւր. 715.

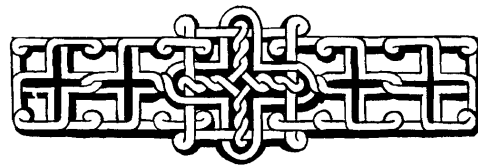
Նյր. 716.

Նյր. 717.

Նյր. 718.

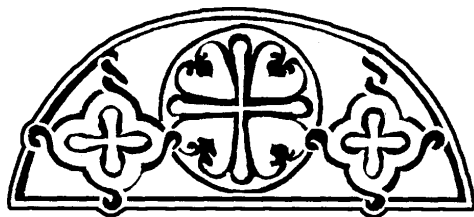
Նյր. 719.

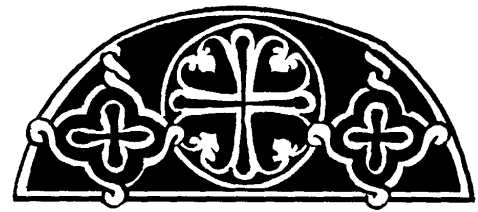
Նյր. 720.

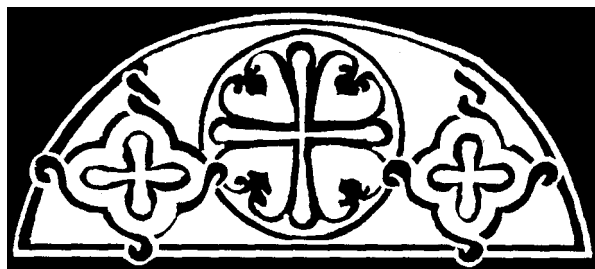
Նյր. 721.

Նյր. 722.

Նյր. 723.

Նյր. 724.

Նյւր. 725.

Նյւր. 726.

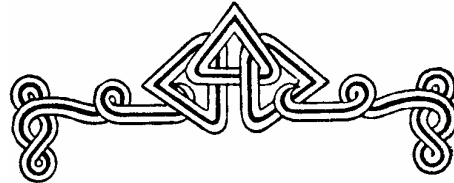
Նյւր. 727.

Նյւր. 728.

Նյւր. 729.

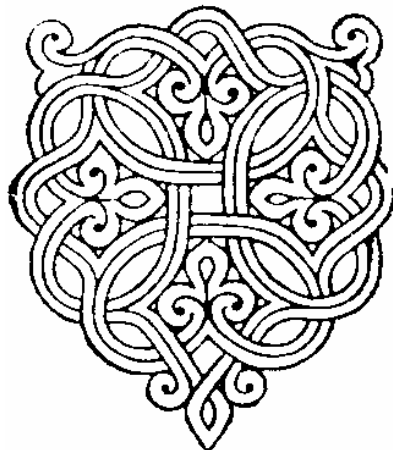
Նյւր. 730.

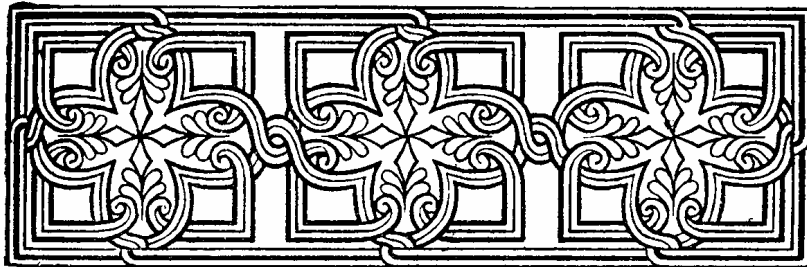
Նյւր. 731.

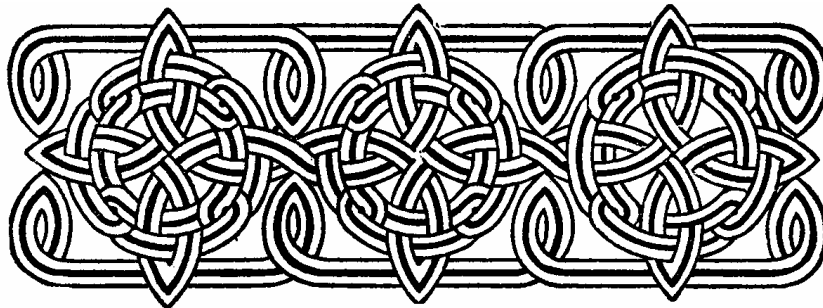
Նյւր. 732.

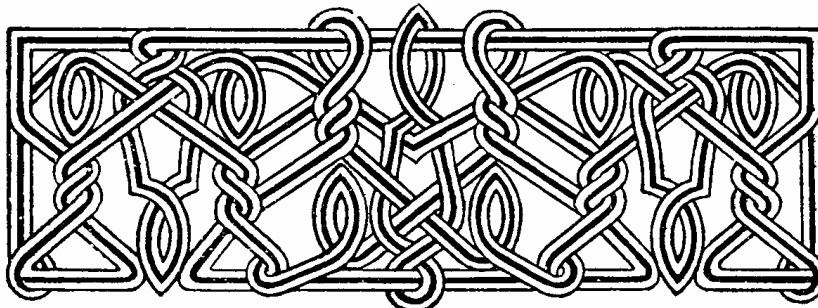
Նյւր. 733.

Նյր. 734.

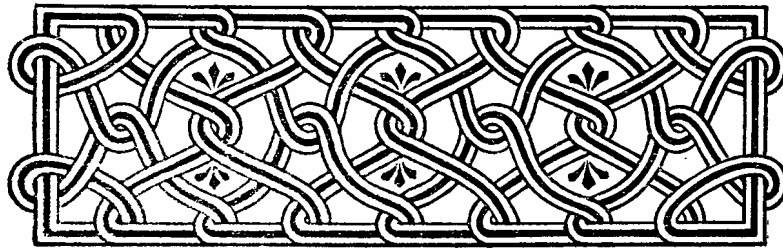
Նյր. 735.

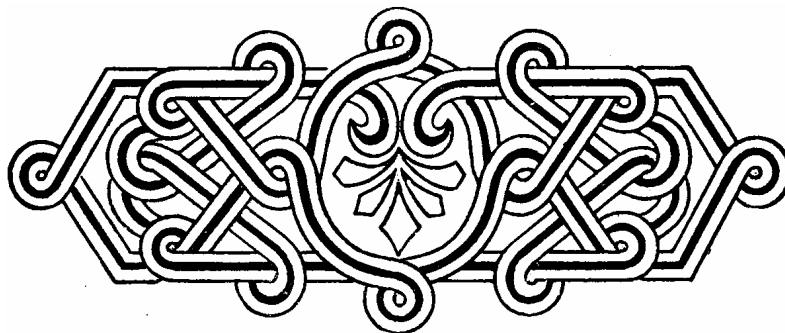
Նյր. 736.

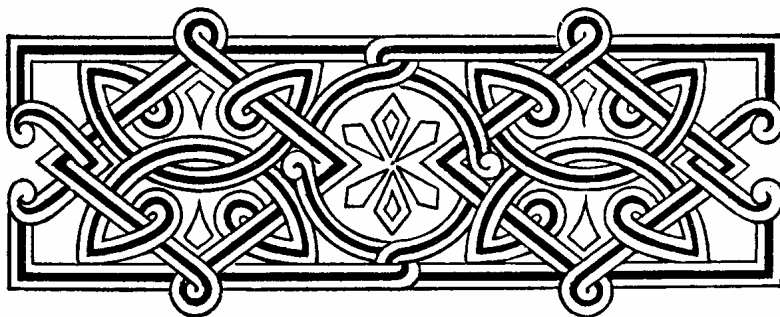
Նյր. 737.

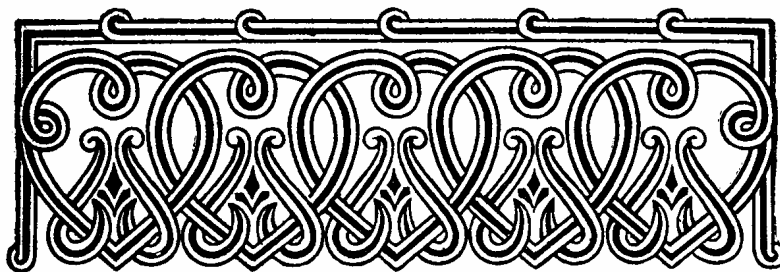
Նյր. 738.

Նյր. 739.

Նյր. 740.

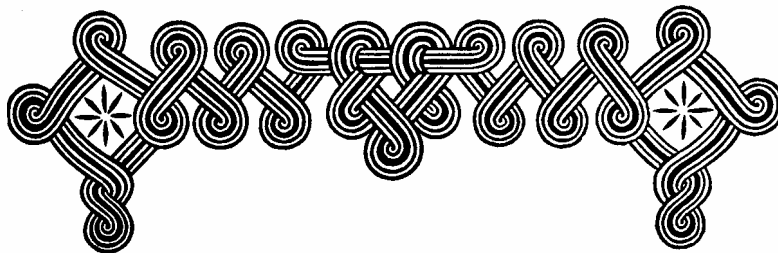
Նյր. 741.

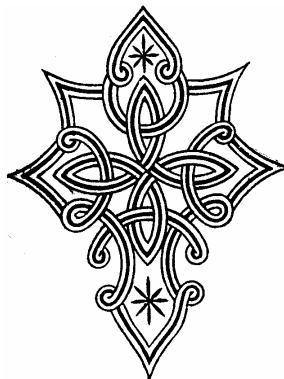
Նյր. 742.

Նյր. 743.

Նյր. 744.

Նյր. 745.

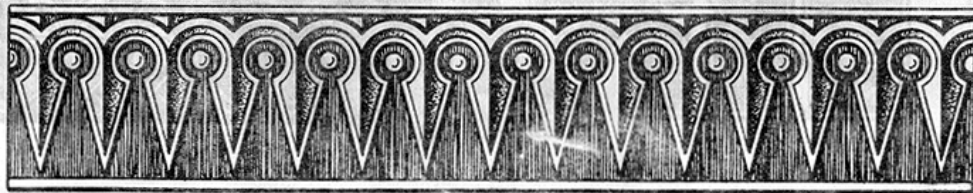
Նյր. 746.

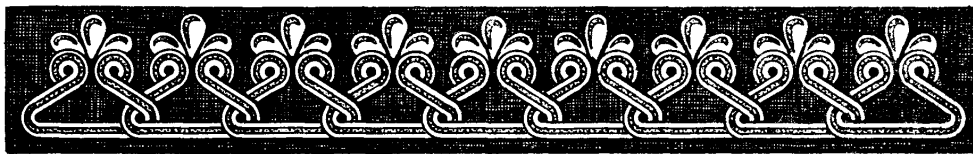
Նյր. 747.

Նյր. 748.

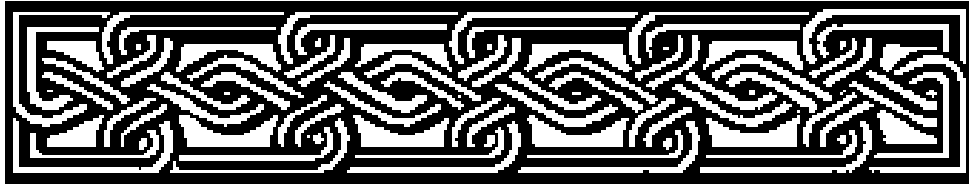
Նյր. 749.

Նյր. 750.

Նյր. 751.

სურ. 752.

სურ. 753.

სურ. 754.

სურ. 755.

სურ. 756.

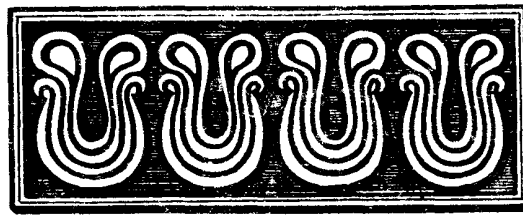
სურ. 757.

სურ. 758.

სურ. 759.

სურ. 760.

სურ. 761.

სურ. 762.

სურ. 763.

სურ. 764.

Նյր. 765.

Նյր. 766.

Նյր. 767.

Նյր. 768.

Նյր. 769.

Նյր. 770.

Նյր. 771.

Նյր. 772.

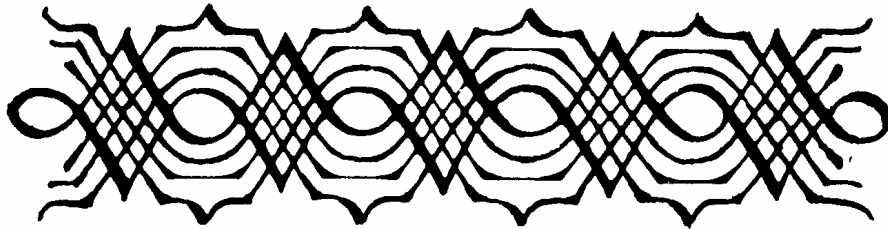
Նյր. 773.

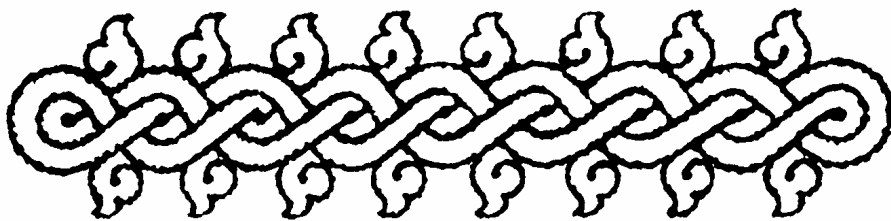
Նյր. 774.

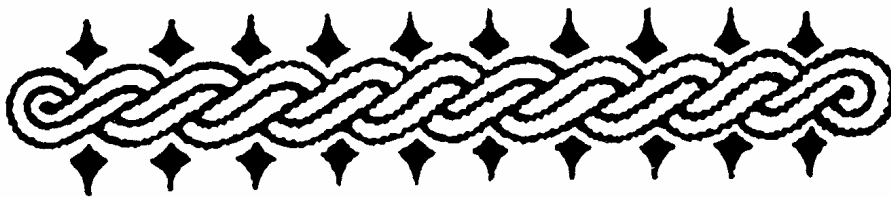
Նյր. 775.

Նյր. 776.

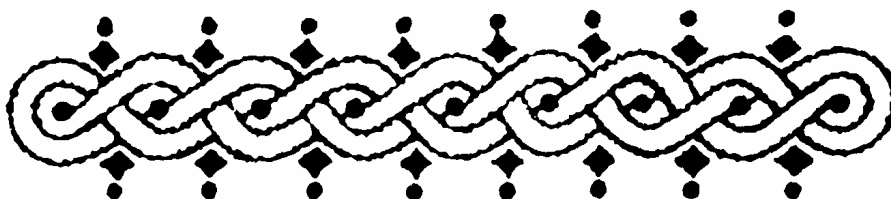
Նյր. 777.

Նյր. 778.

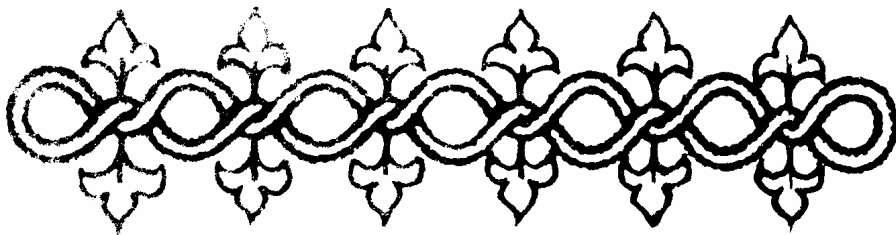
Նյր. 779.

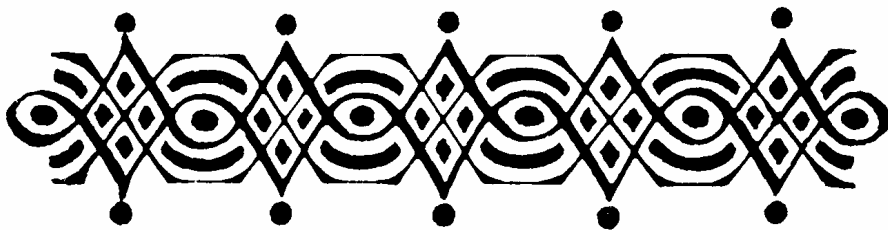
Նյր. 780.

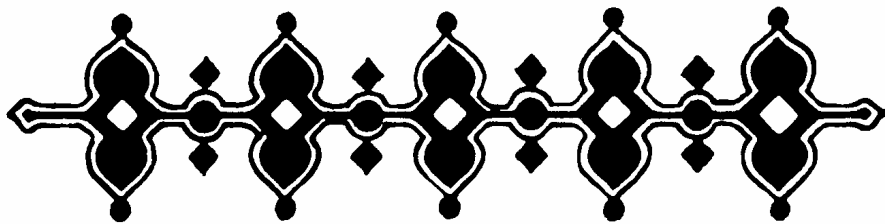
Նյր. 781.

Նյր. 782.

Նյր. 783.

Նյր. 784.

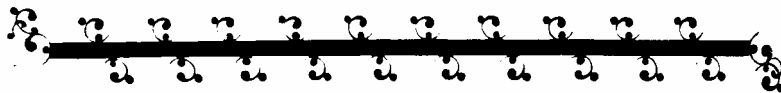
Նյր. 785.

Նյր. 786.

Նյր. 787.

Նյր. 788.

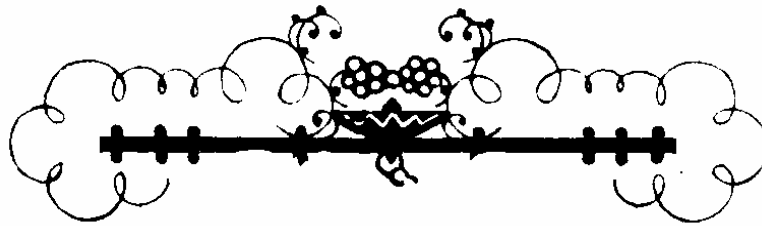
Նյր. 789.

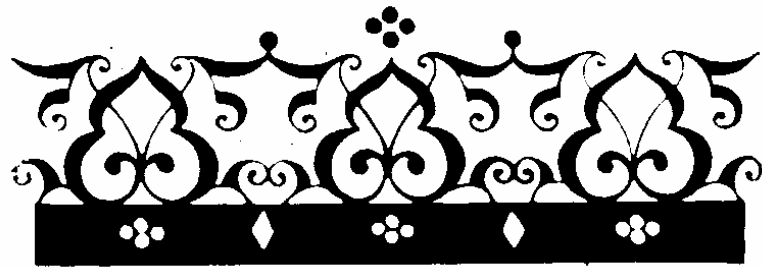
Նյր. 790.

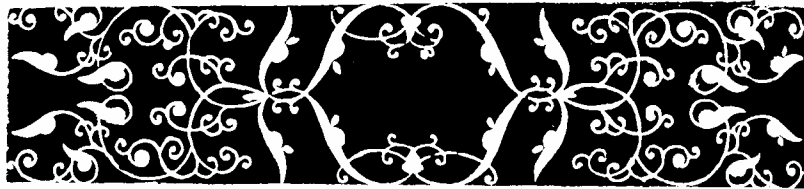
Նյր. 791.

Նյւր. 792.

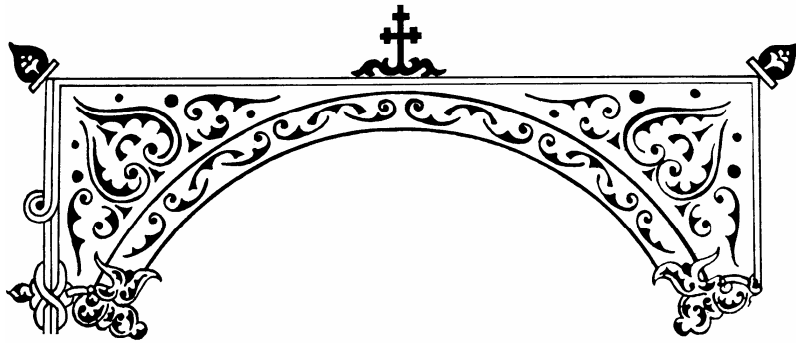
Նյւր. 793.

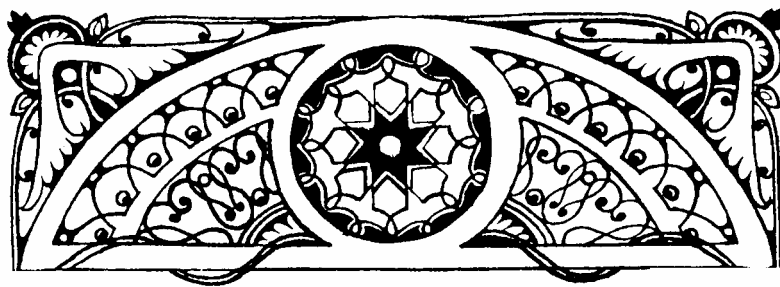
Նյւր. 794.

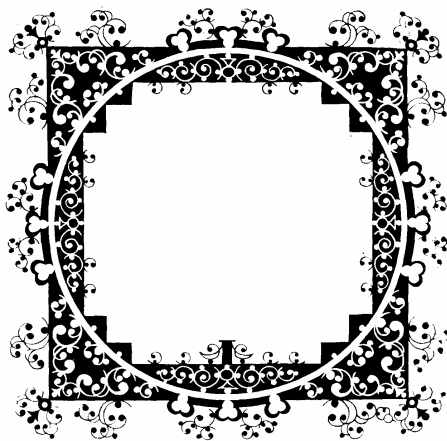
Նյւր. 795.

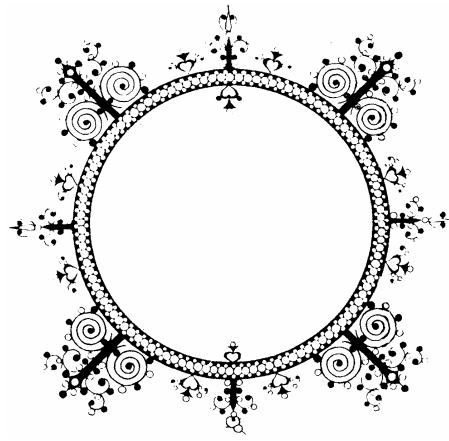
Նյր. 796.

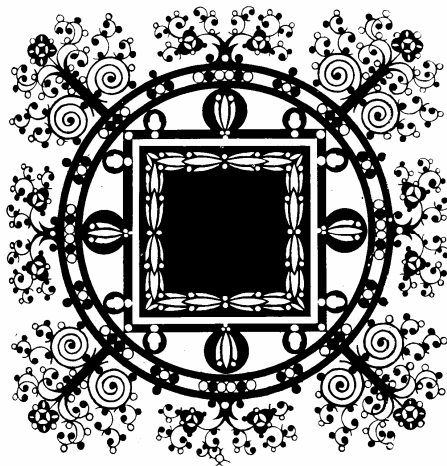
Նյր. 797.

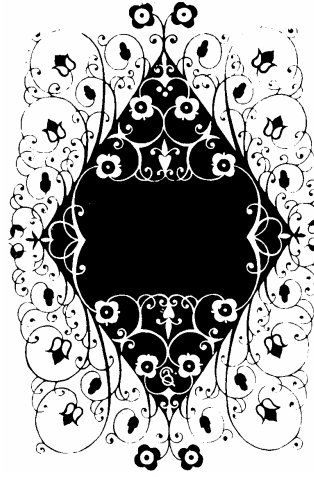
Նյր. 798.

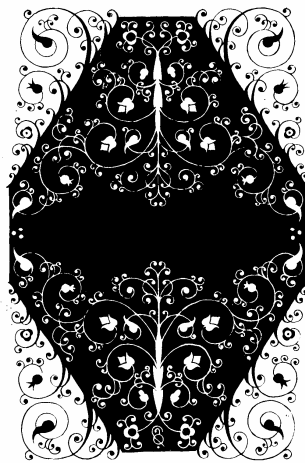
Նյր. 799.

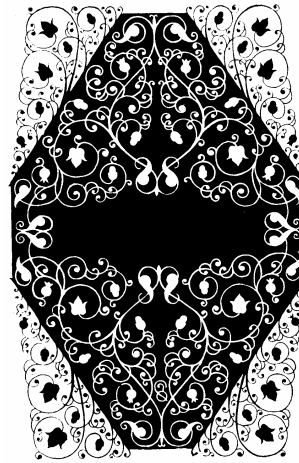
Նյր. 800.

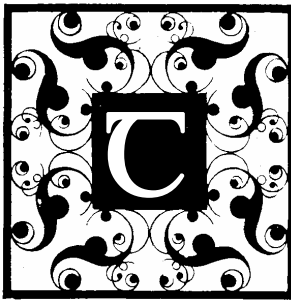
Նյր. 801.

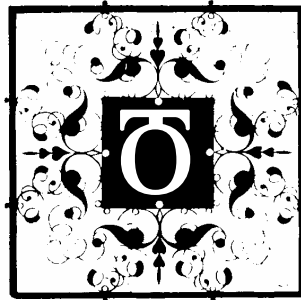
Նյր. 802.

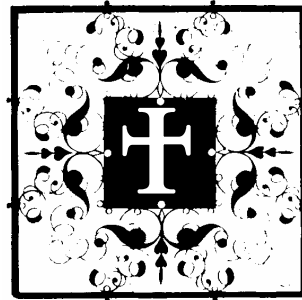
Նյր. 803.

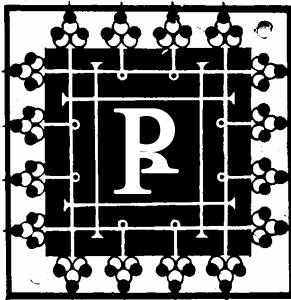
სურ. 804.

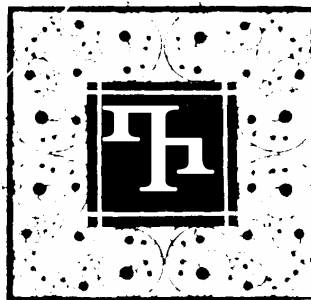
სურ. 806.

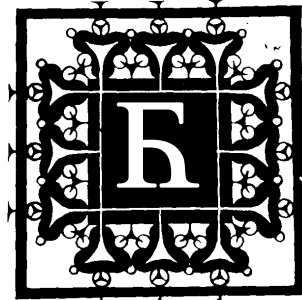
სურ. 807.

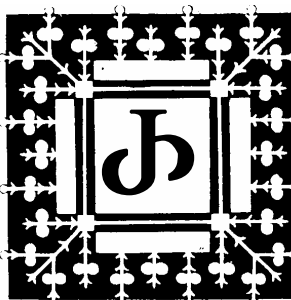
სურ. 808.

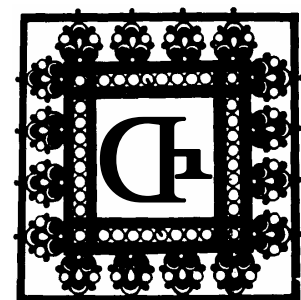
სურ. 809.

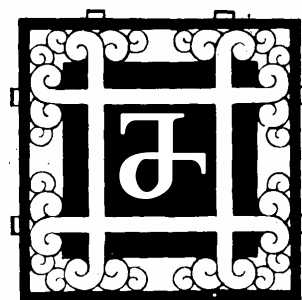
სურ. 810.

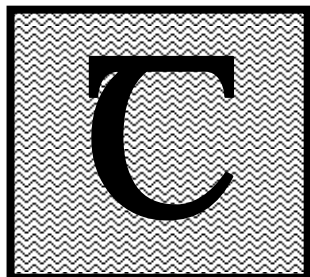
სურ. 811.

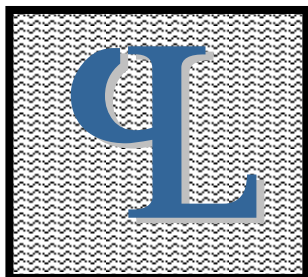
სურ. 812.

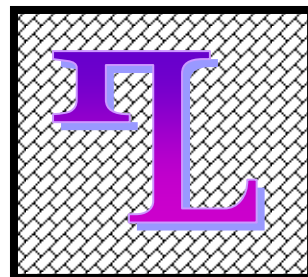
სურ. 813.

სურ. 814.

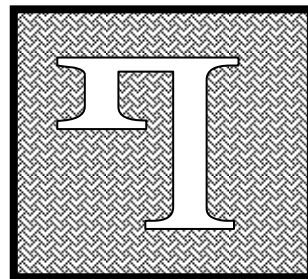
სურ. 815.

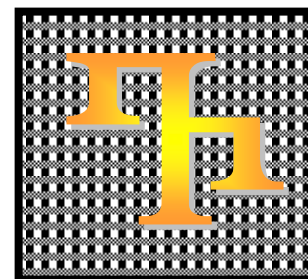
სურ. 816.

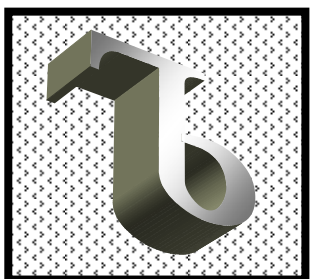
სურ. 817.

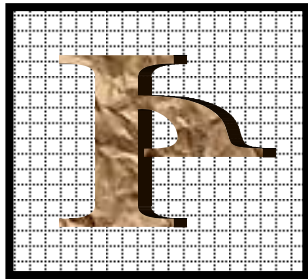
სურ. 818.

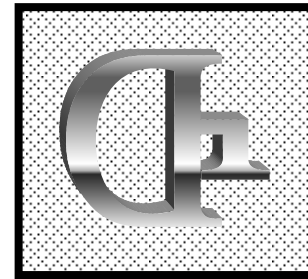
სურ. 819.

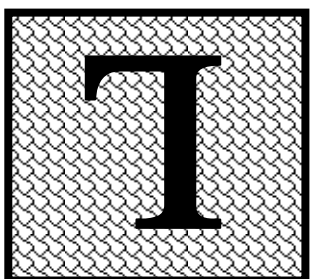
სურ. 820.

სურ. 821.

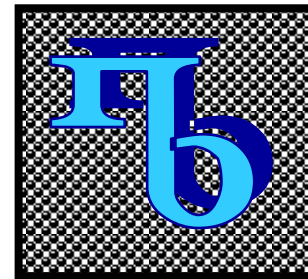
სურ. 822.

სურ. 823.

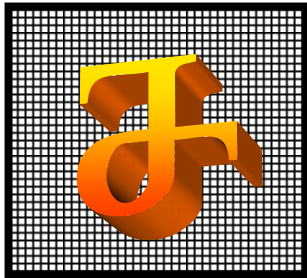
სურ. 824.

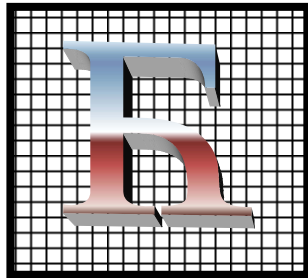
სურ. 825.

საწყობი ასოები

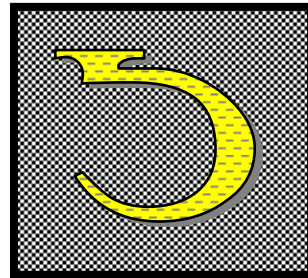
ԾԱԿՆԻՑ

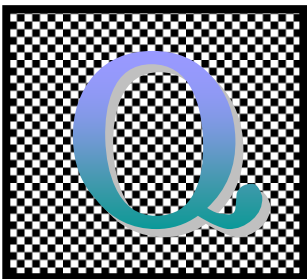
Նյր. 826.

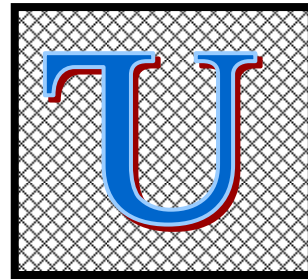
Նյր. 827.

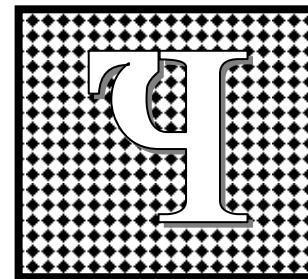
Նյր. 828.

Նյր. 829.

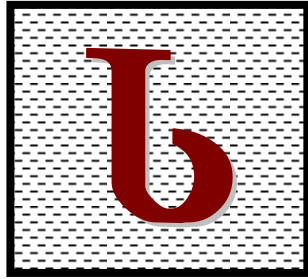
Նյր. 830.

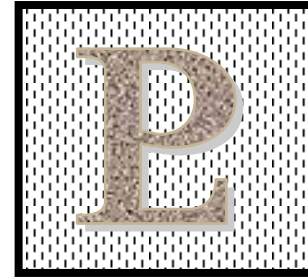
Նյր. 831.

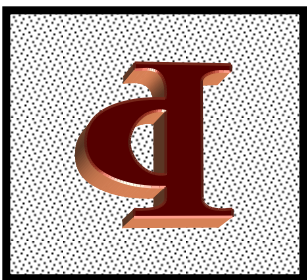
Նյր. 832.

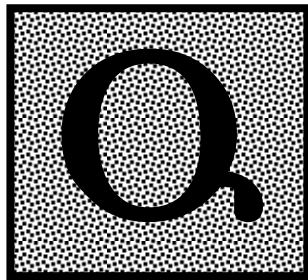
Նյր. 833.

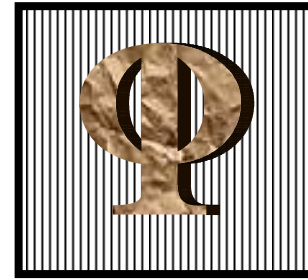
Նյր. 834.

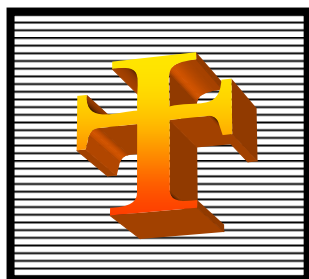
Նյր. 835.

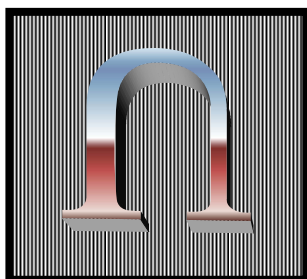
Նյր. 836.

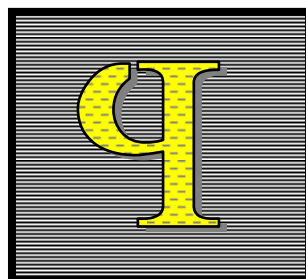
Նյր. 837.

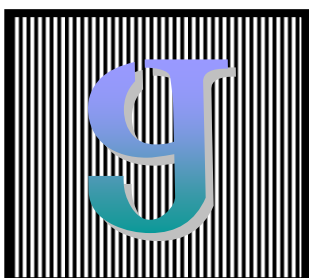
სურ. 838.

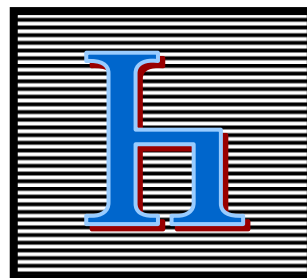
სურ. 839.

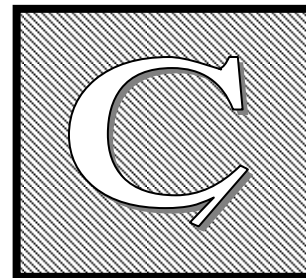
სურ. 840.

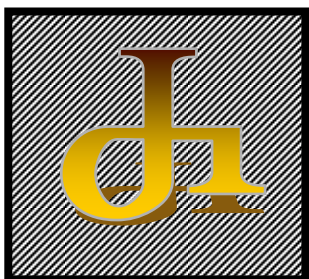
სურ. 841.

სურ. 842.

სურ. 843.

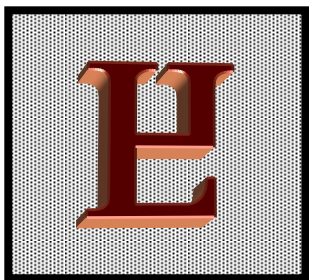
სურ. 844.

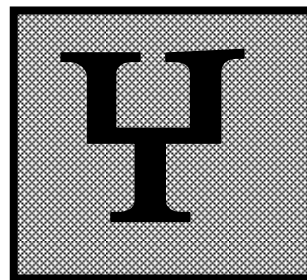
სურ. 845.

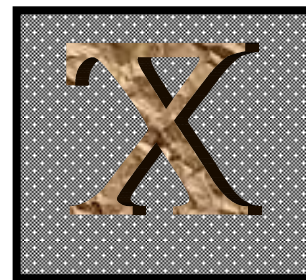
სურ. 846.

სურ. 847.

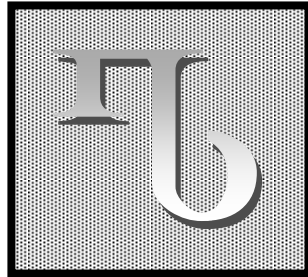
სურ. 848.

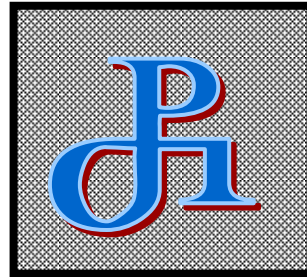
სურ. 849.

საწყობი ასოები

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅՈՒՆ

სურ. 850.

სურ. 851.

სურ. 852.

სურ. 853.

სურ. 854.

სურ. 855.

სურ. 856.

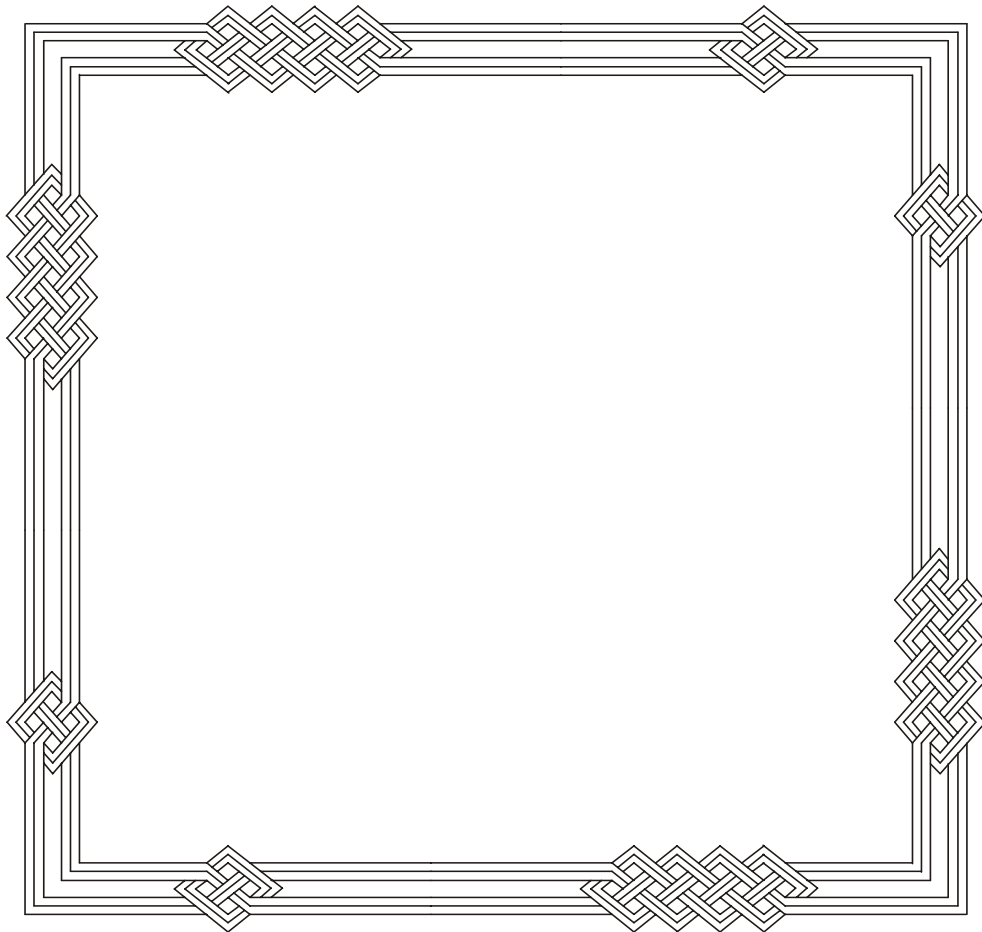

სურ. 857.

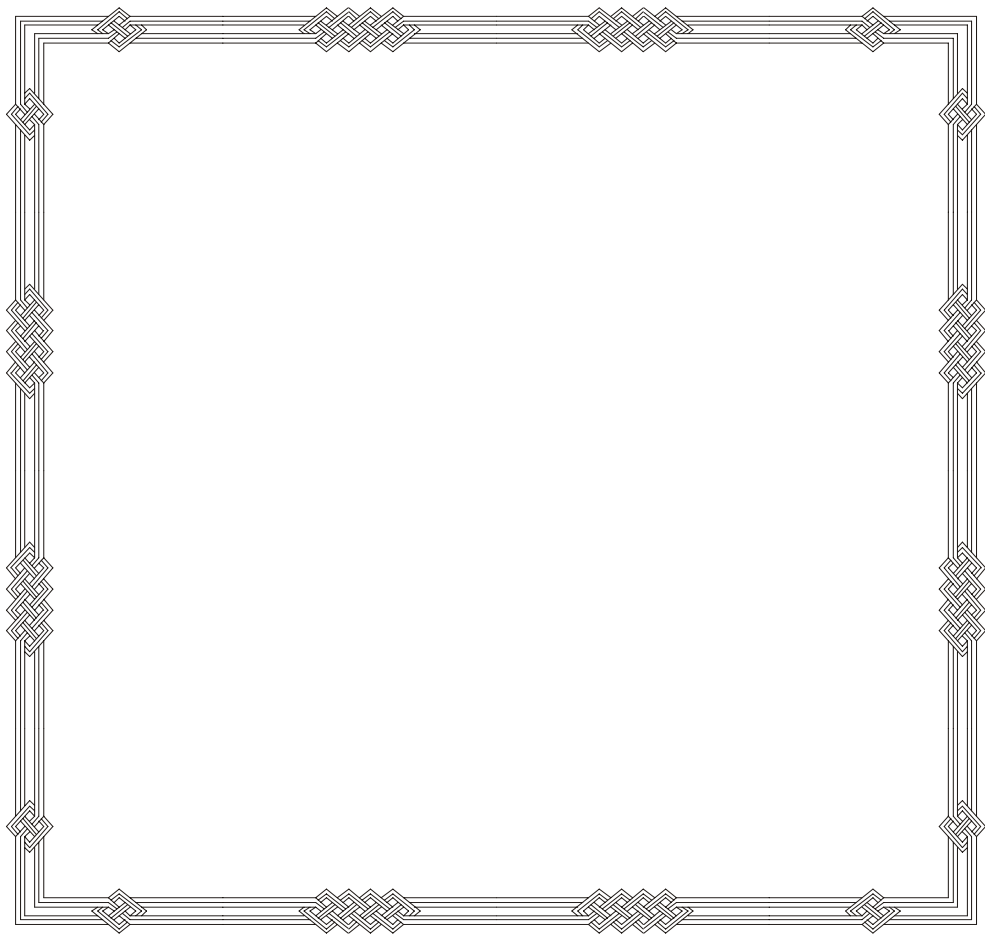
სურ. 858.

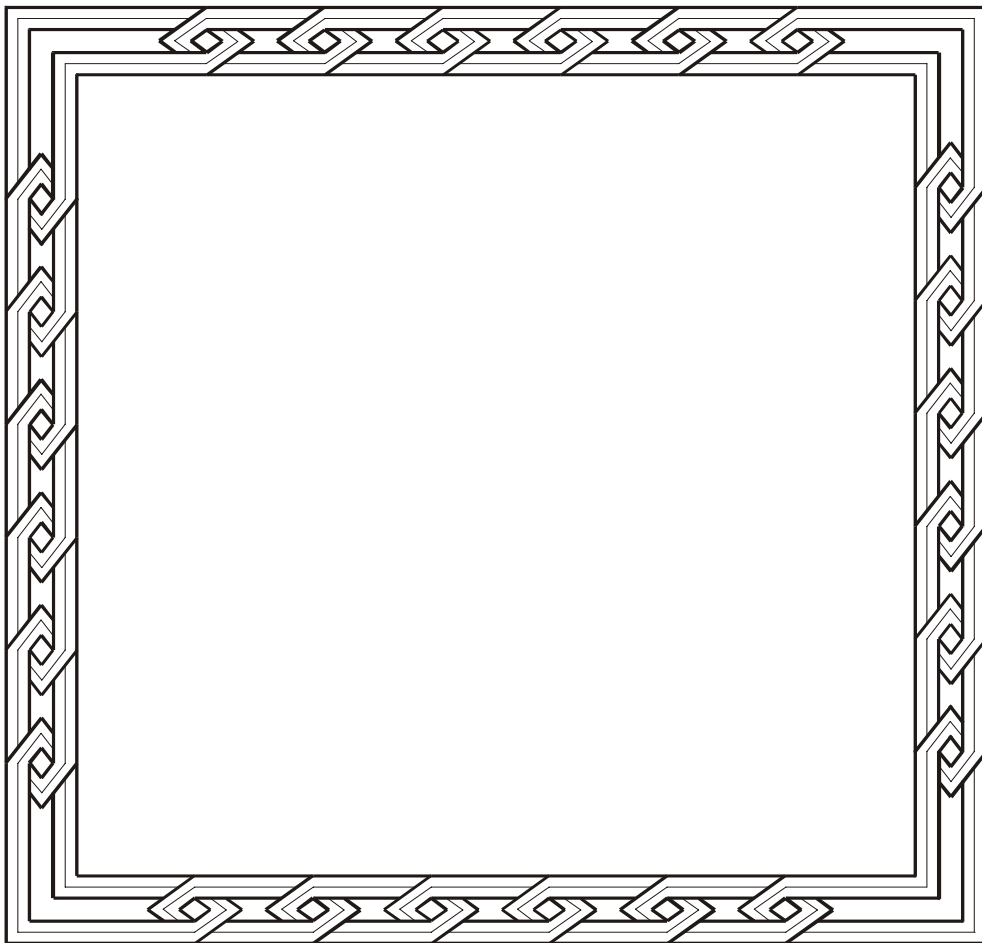

Եղ. 859.

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅՈՒՆ

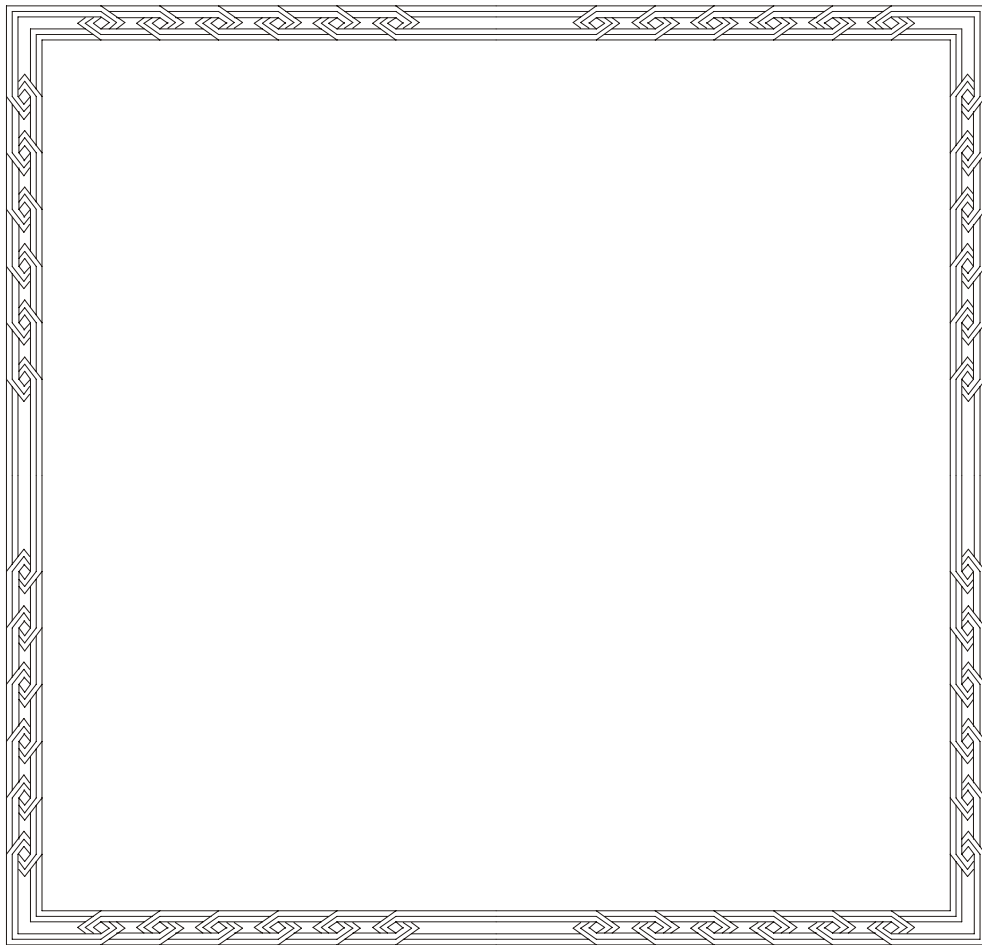
Նյւր. 860.

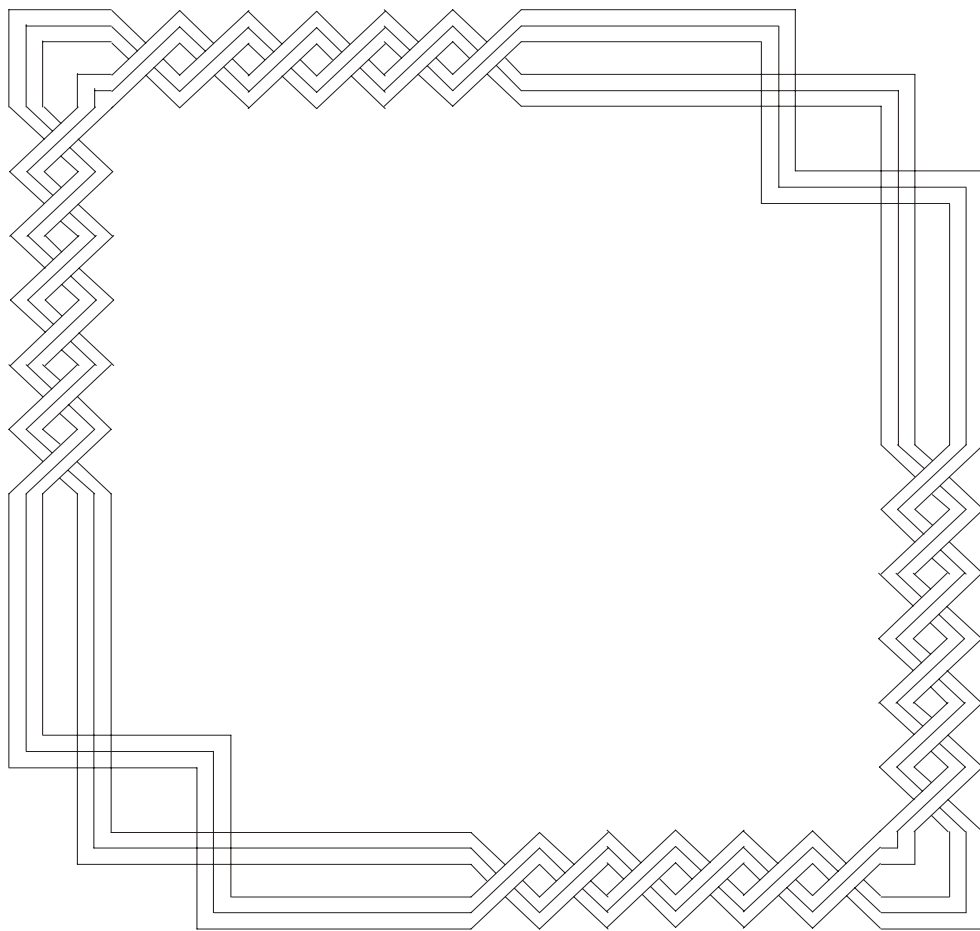
Նյւ. 861.

Խառնուրդ

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅԱՆ

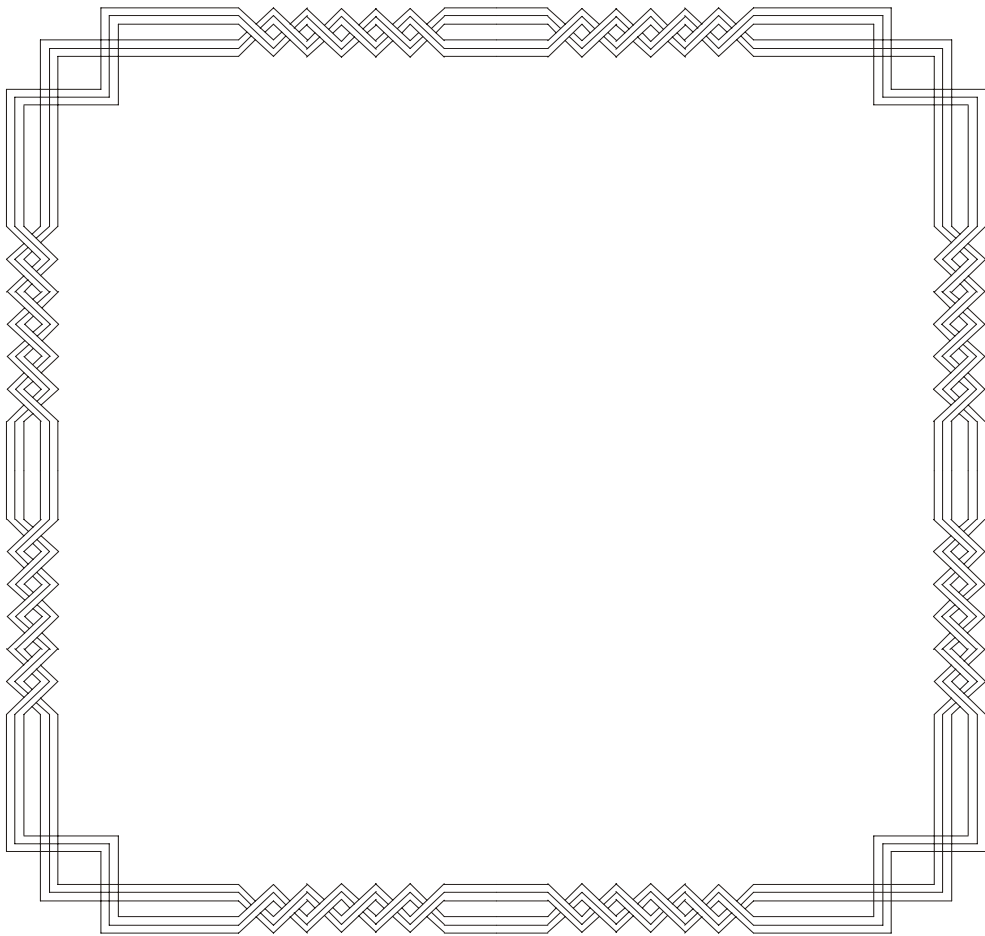
Նյութ. 862.

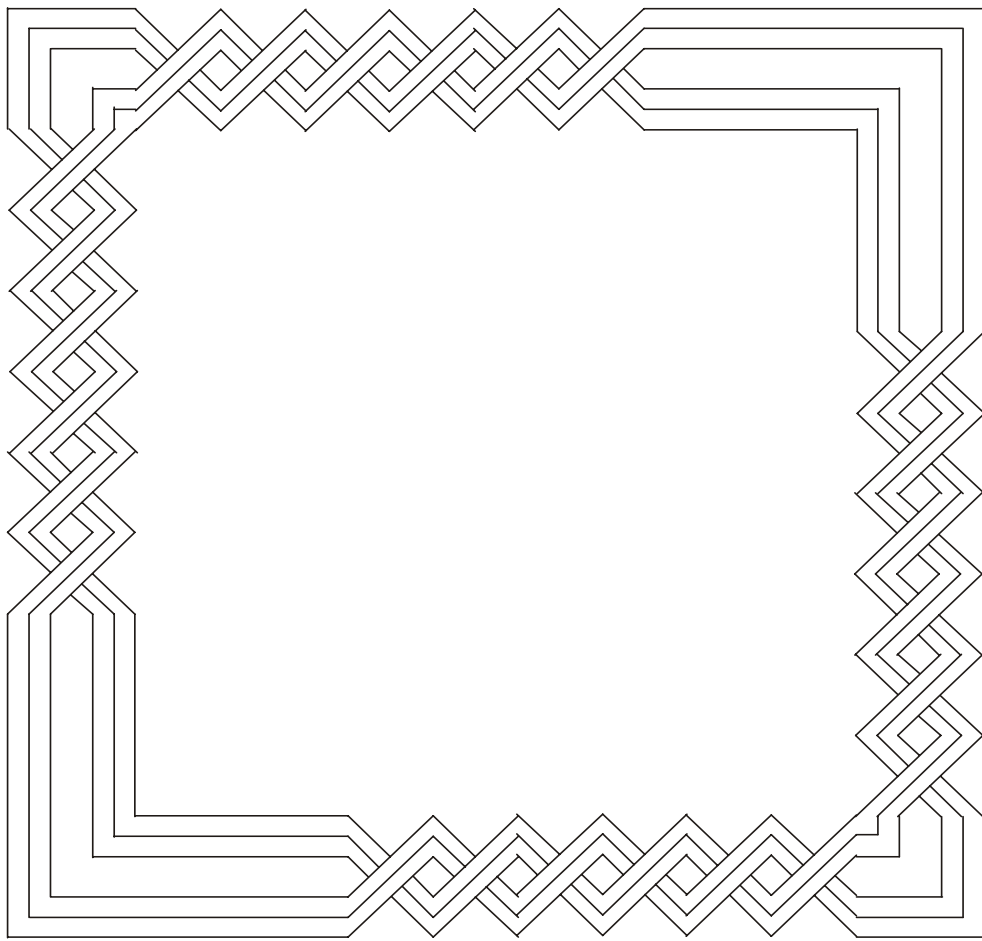
Նյճ. 863.

Իսրիտյձ

ԾԵՆՆԻՔ

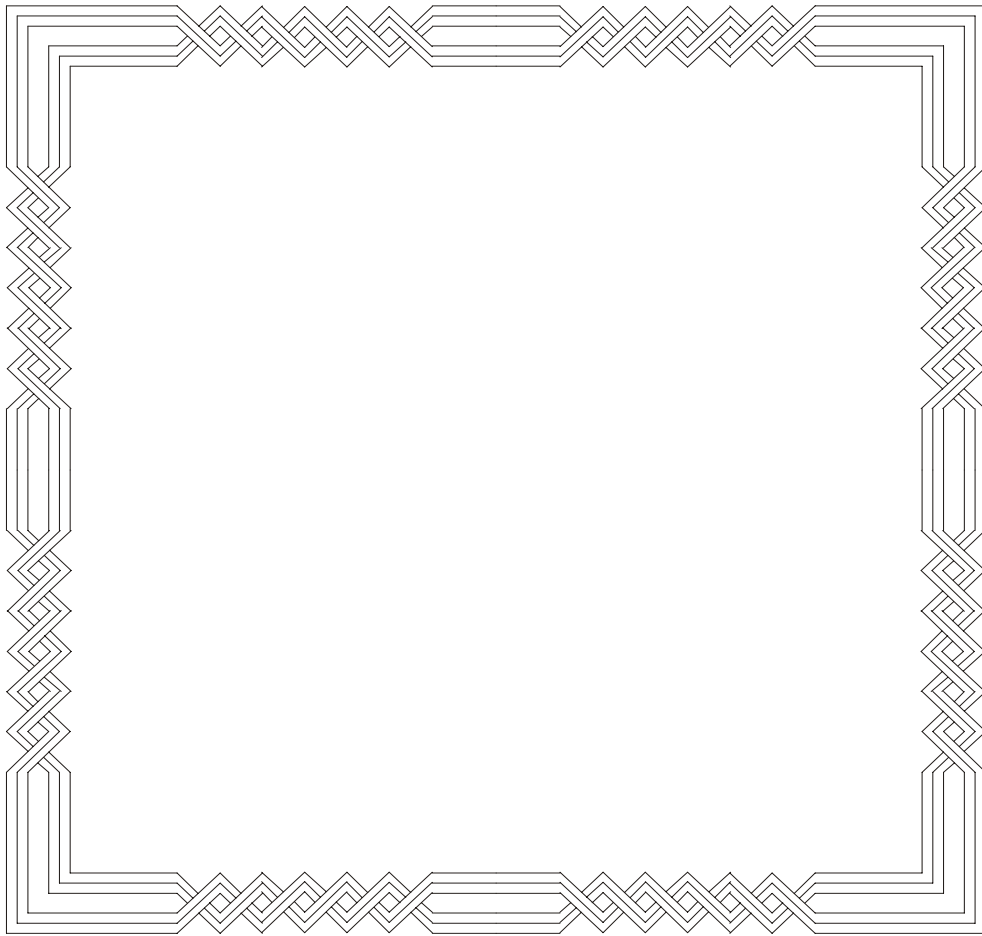
Նյւր. 864.

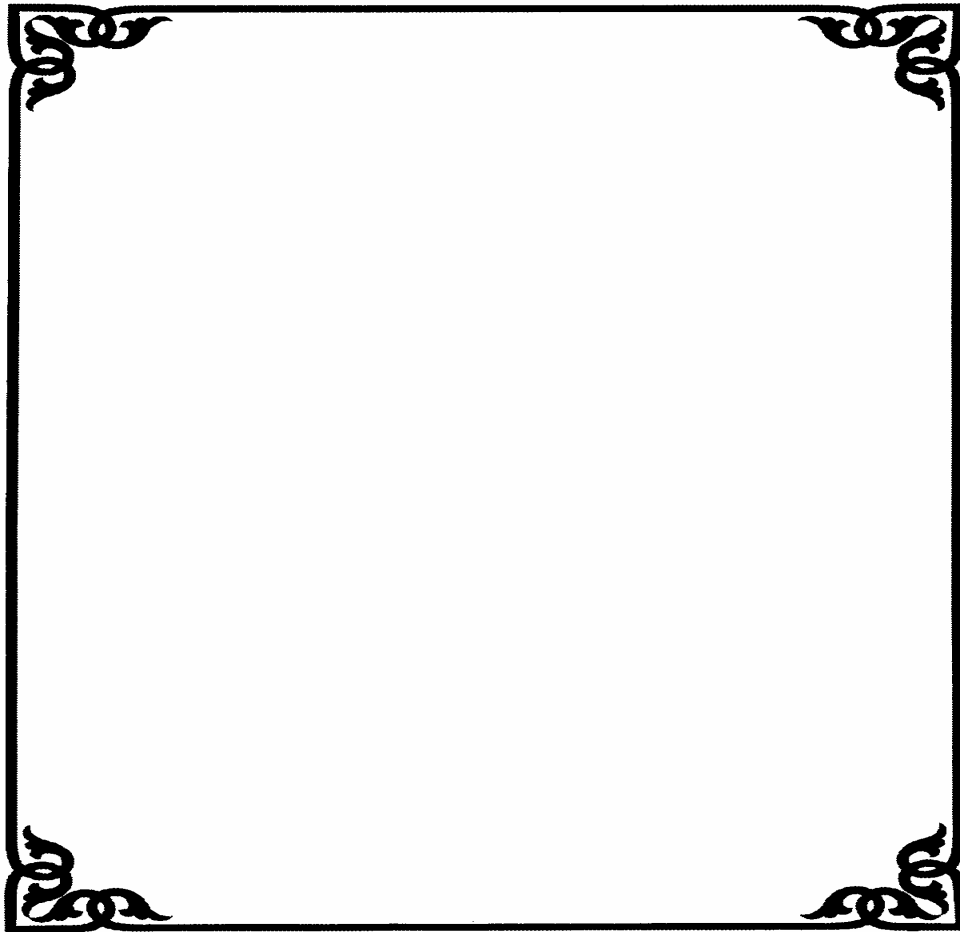
Նյր. 865.

Իսրիոյծ

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅՈՒՆ

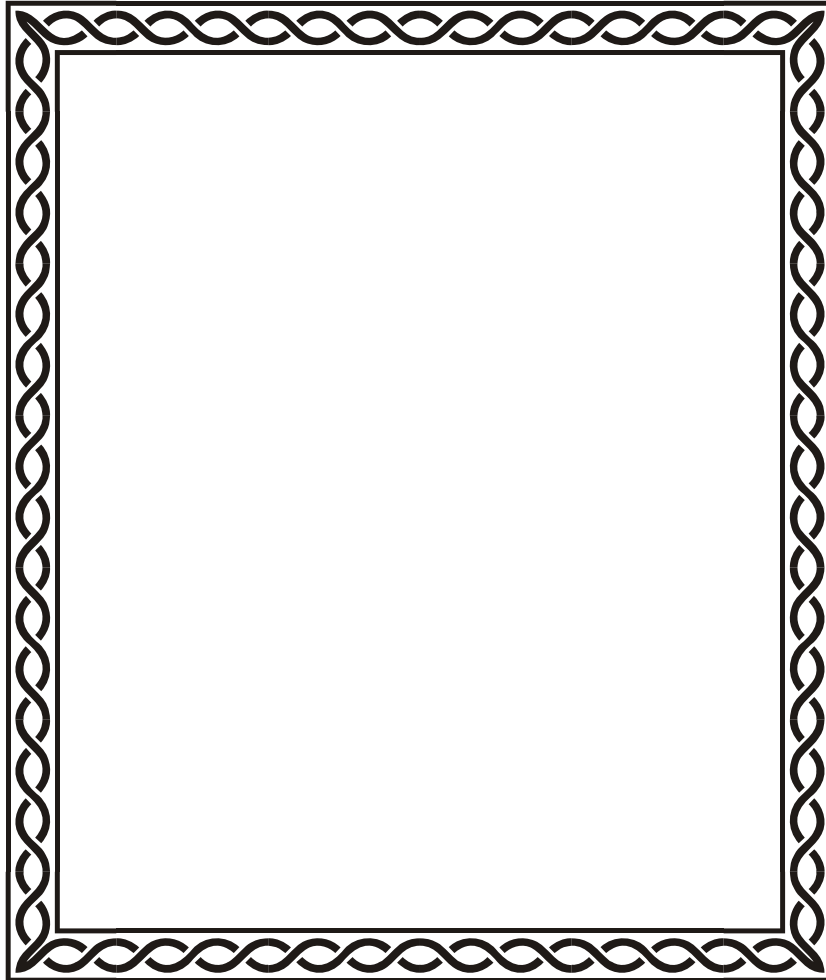
Նյութ. 866.

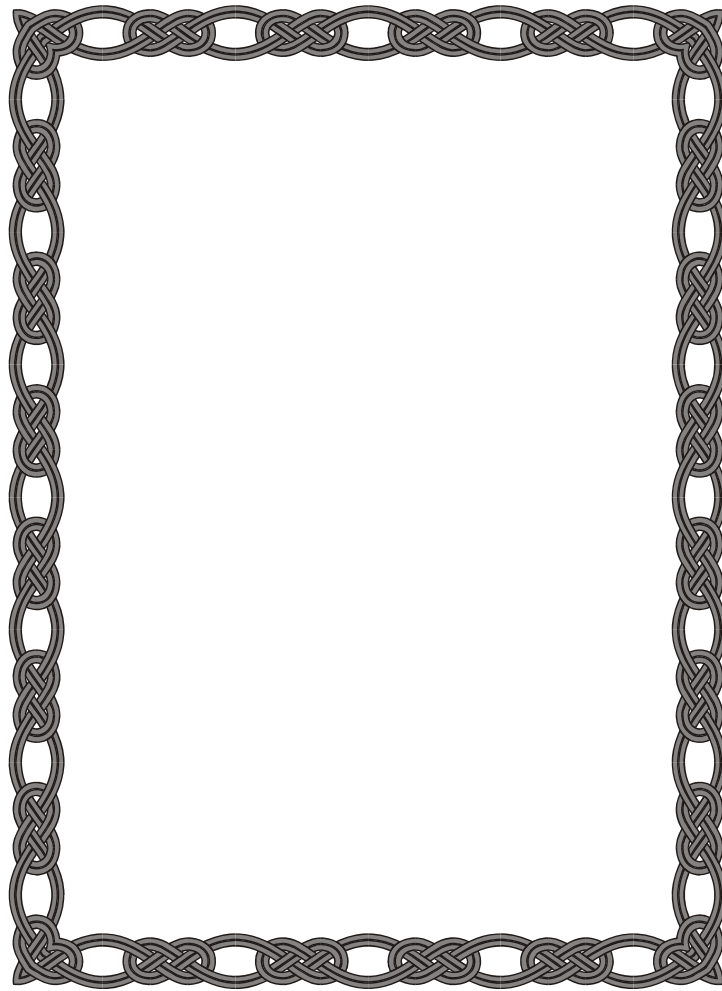
Նյութ. 867.

Խառնուրդ

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅՈՒՆ

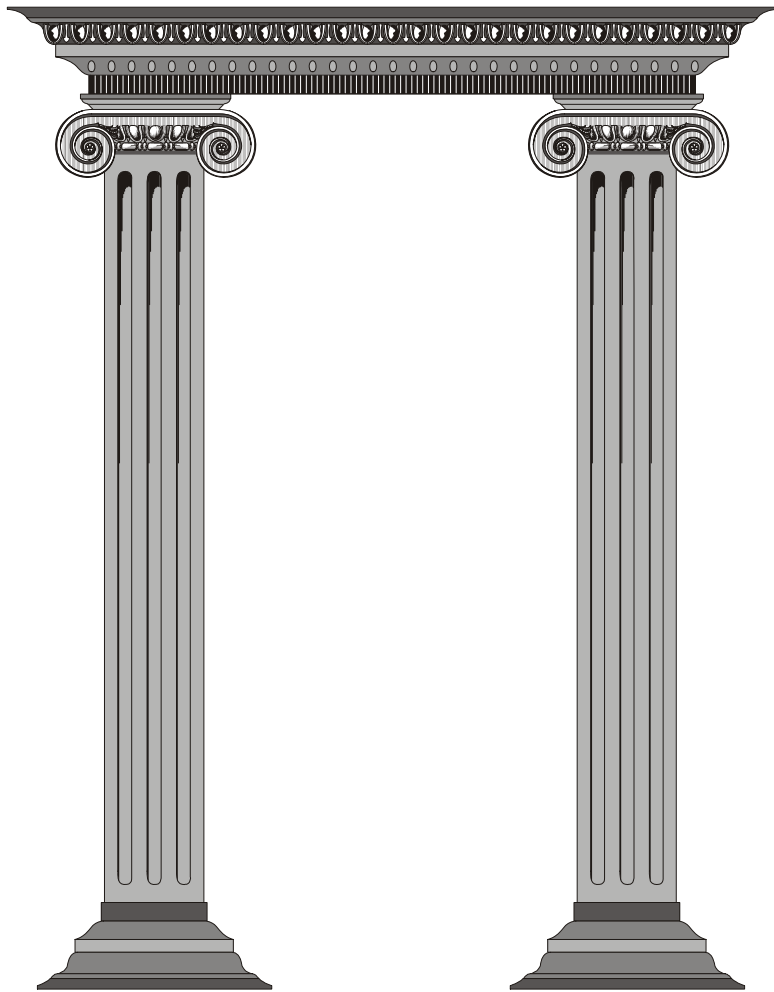
Նյութ. 868.

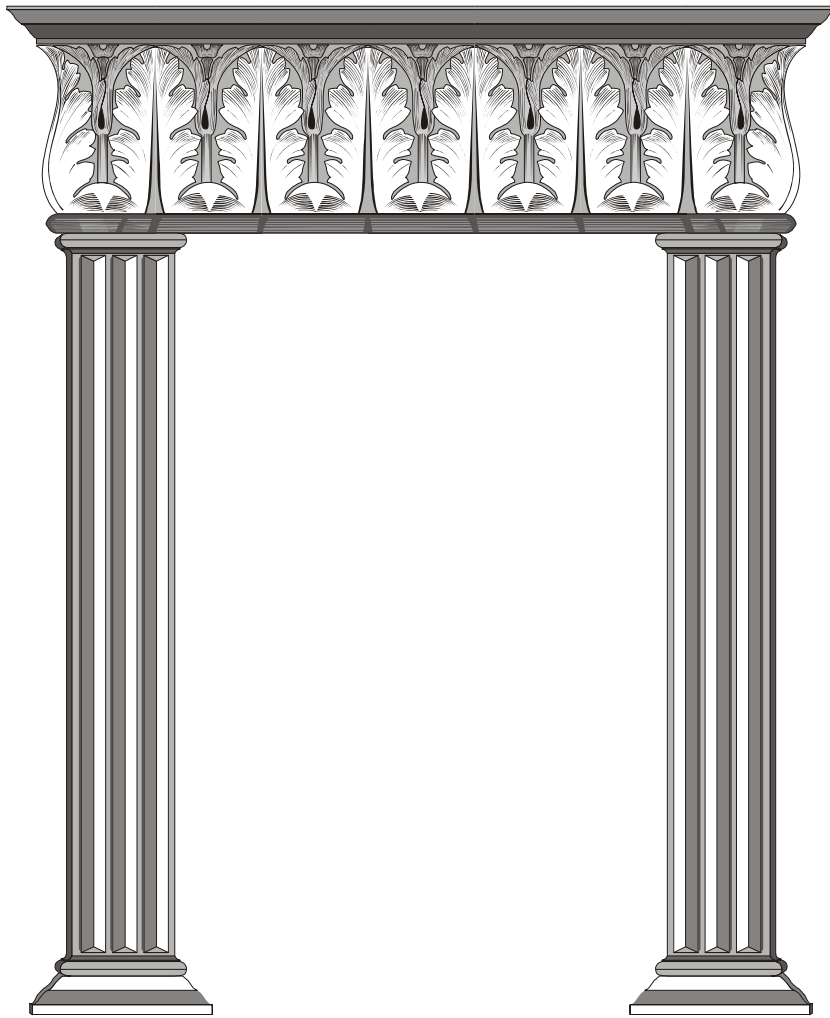
Նյւր. 869.

Խառնույթ

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅԱՆ

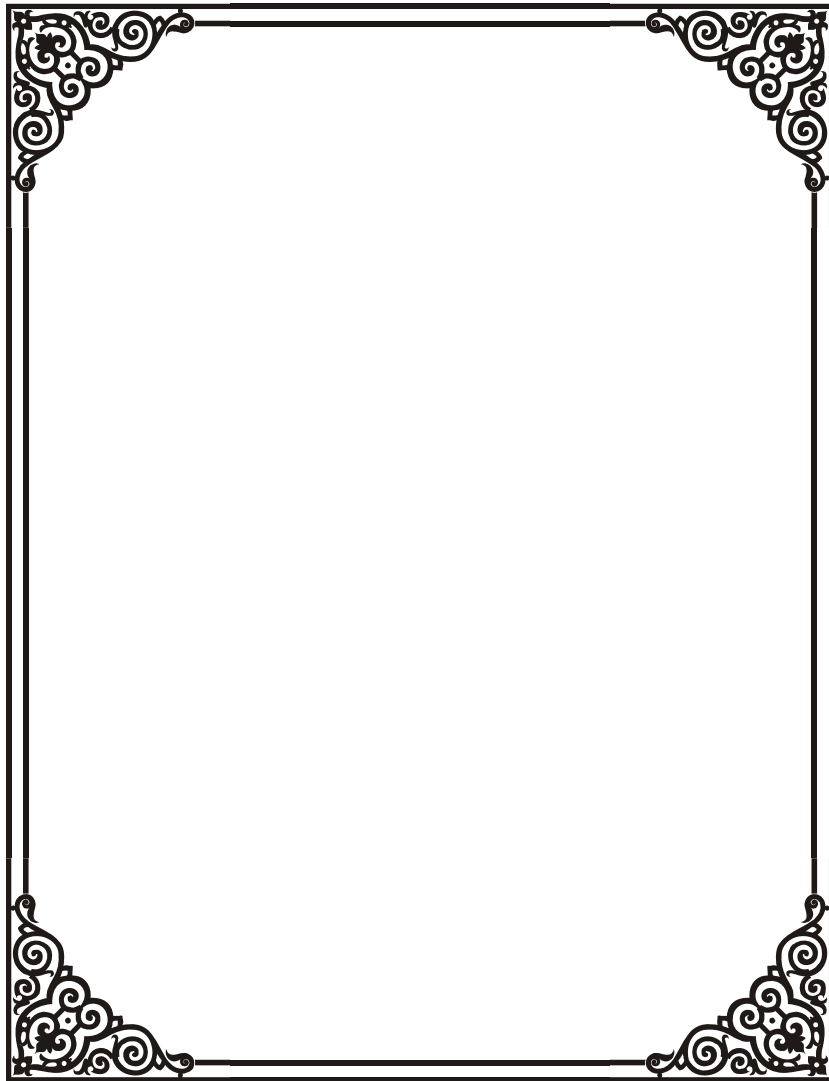
Նյւր. 870.

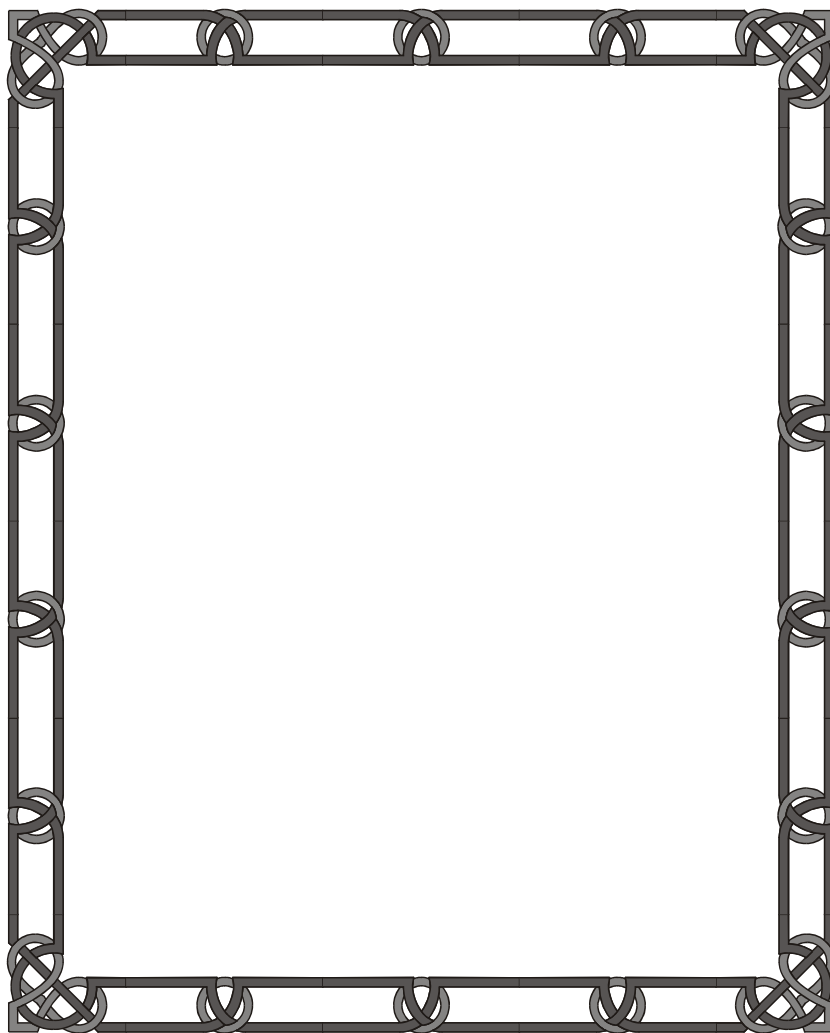
Նյր. 871.

Խարհոցն

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅՈՒՆ

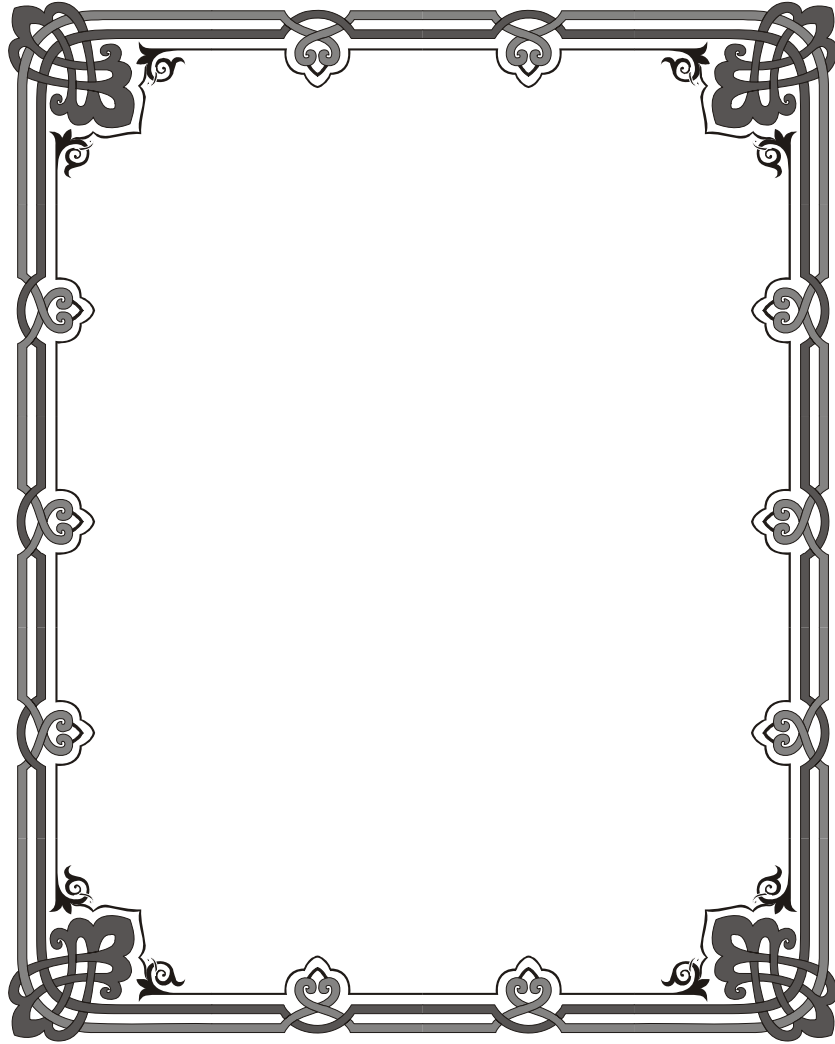
Նյւր. 872.

Նյւ. 873.

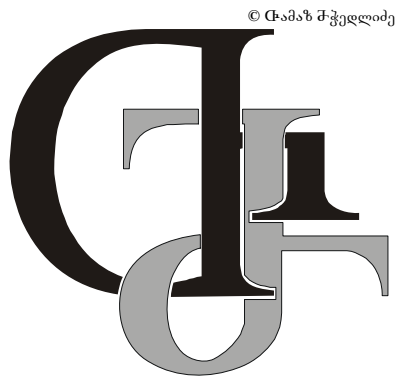
Խառնույթ

ԾՐԵՆԺՈՒԹՅՈՒՆ

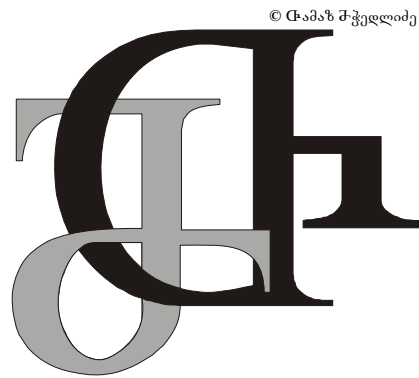

Նյճ. 874.

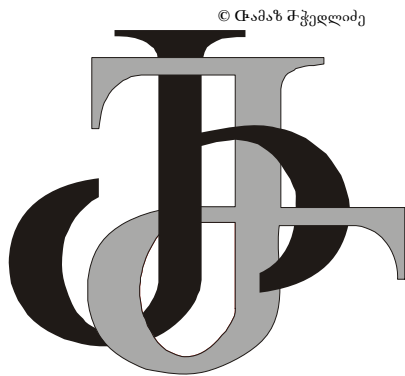

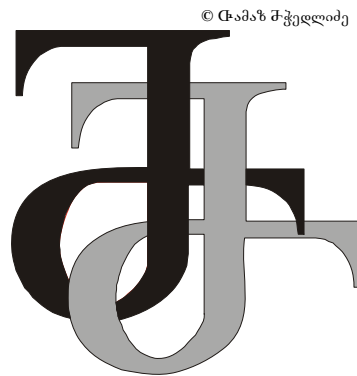
სურ. 875. ქონოგრამის ნიმუში

სურ. 876. ქონოგრამის ნიმუში

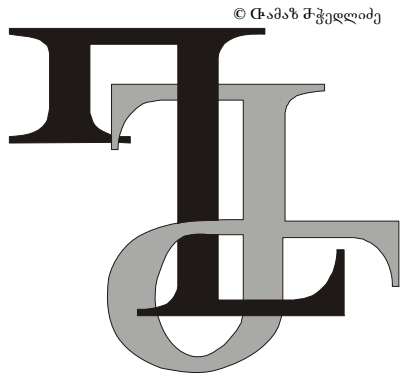

სურ. 877. ქონოგრამის ნიმუში

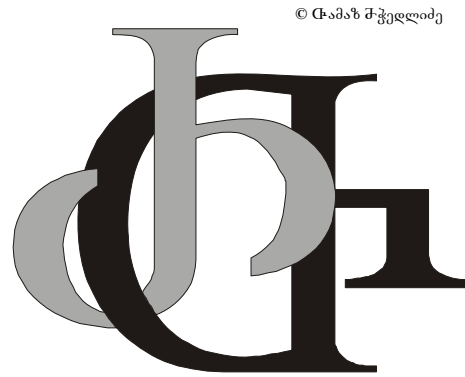

სურ. 878. ქონოგრამის ნიმუში

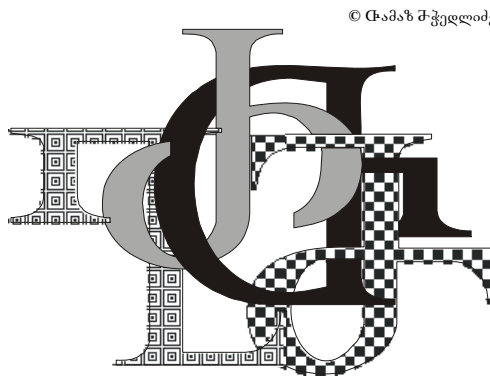
შენიშვნა

სურ. 879. შონოგრამის ნიმუში

სურ. 880. შონოგრამის ნიმუში

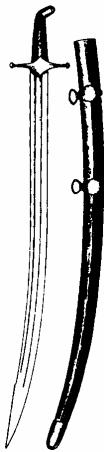

სურ. 881. შონოგრამის ნიმუში

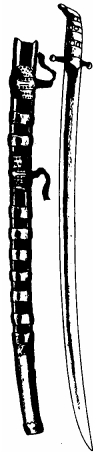

ტმ თავში წარმოდგენილია მე-18 – 19 საუკუნეების ქართული იარაღის ნიმუშები, ხმლების, ხანჯლების, უვალო ხმლების ვალების და ქარქაშების დაფერვა. შოყვანილია ხევისურული ფარების ნიმუშები.

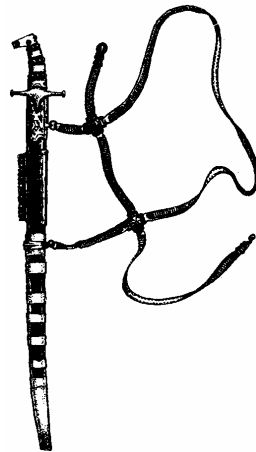
ხმლები

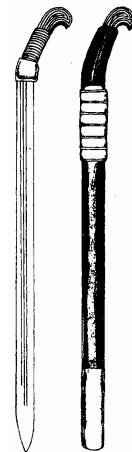
სურ. 882. ჟორდა
(18 ს.)

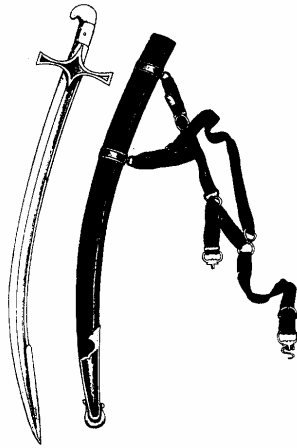
სურ. 883. ეკესურული ხმალი (19 ს.)

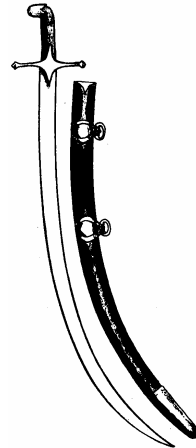
სურ. 884. ეკესურული დაშნა

სურ. 885. ეკესურული დაშნა

სურ. 886. მძალი ნისკარტისე-
ბური ყურით

სურ. 887. სპარსული
ტიპის ხმალი (18 ს.)

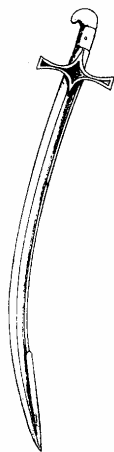
სურ. 888. ჴორდა
(18 ს.)

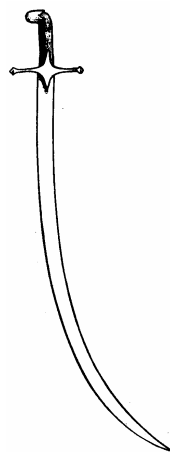
სურ. 889. მევსურუ-
ლი ხმალი (19 ს.)

სურ. 890. მევსურული
დაშნა

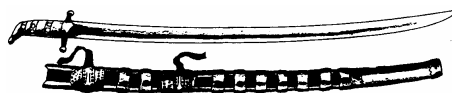
სურ. 891. შმალი ნისკარტიებური ყურიო

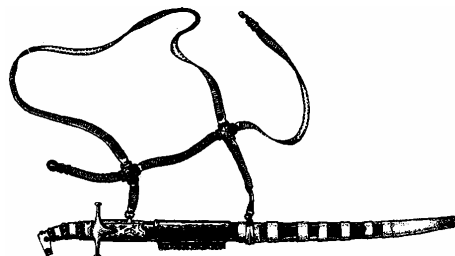
სურ. 892. სპარსული ტიპის შმალი (18 ს.)

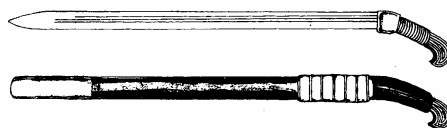
სურ. 893. ჴორდა (18 ს.)

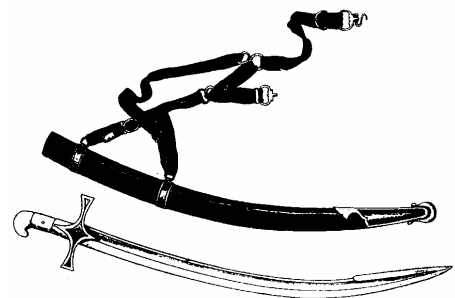
სურ. 894. ეკესურილი შმალი (19 ს.)

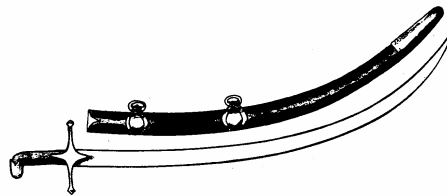
სურ. 895. ეკესურილი დაშნა

სურ. 896. ეკესურილი დაშნა

სურ. 897. შმალი ნისკარტიებური ყურიო

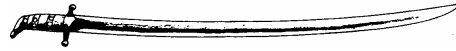

სურ. 898. სპარსული ტიპის შმალი (18 ს.)

ქართული იარაღი

სურ. 899. ჴორდა (18 ს.)

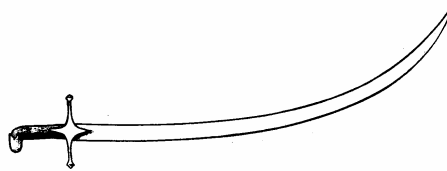
სურ. 900. ჴეკსურული ხმალი (19 ს.)

სურ. 901. ჴეკსურული დაშნა

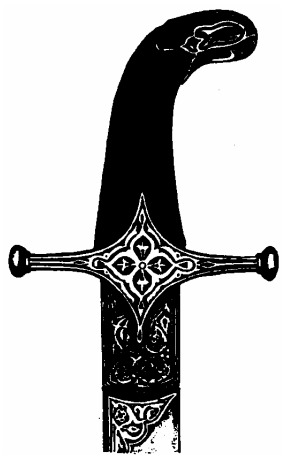

სურ. 902. ხმალი ნისკარტისებური ყურით

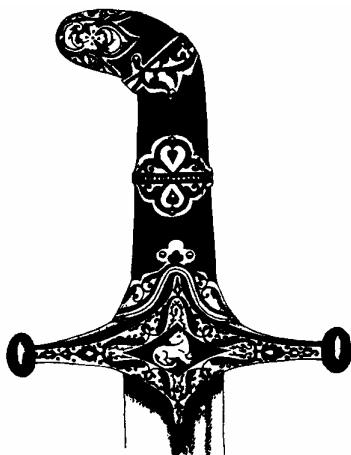

სურ. 903. სპარსული ტიპის ხმალი (18 ს.)

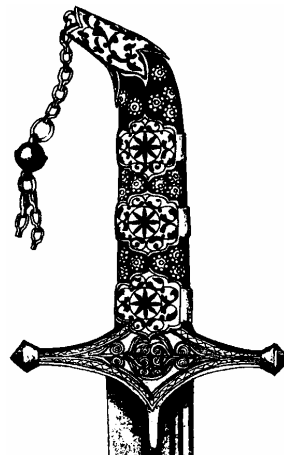
სურ. 904. ჴანჯლისე-
ბურტარიანი ჴეკსურული დაშნა

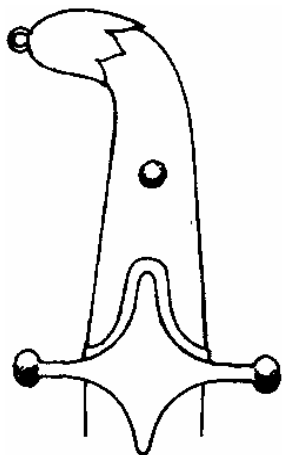
სურ. 905. ჴადის მორთუ-
ლობა (18 ს.)

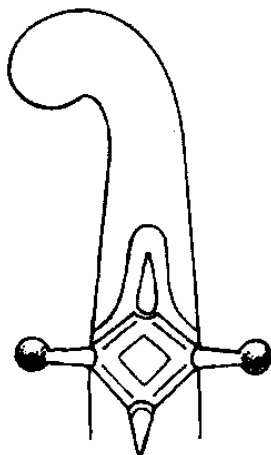
სურ. 906. ჴადის მორთულობა
(18 ს.)

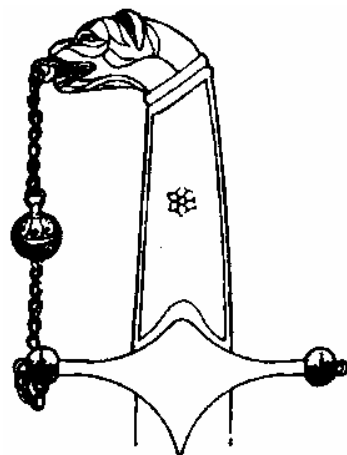
სურ. 907. ჴადის მორთუ-
ლობა (18 ს.)

სურ. 908. ძმლის ვადა

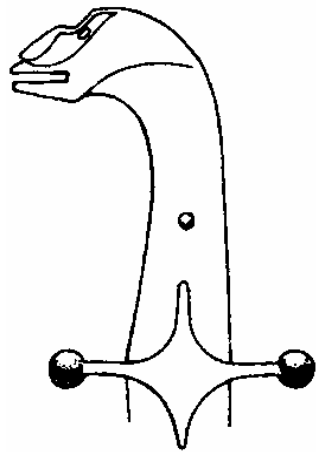
სურ. 909. ძმლის ვადა

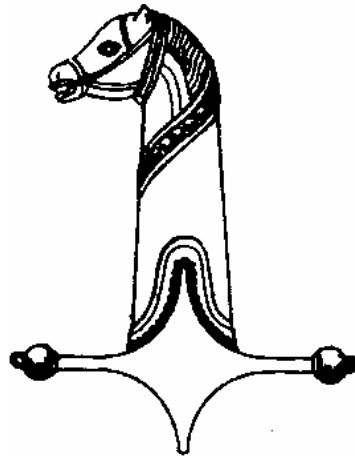
სურ. 910. ძმლის ვადა

ქართული იარაღი

შენიშნული

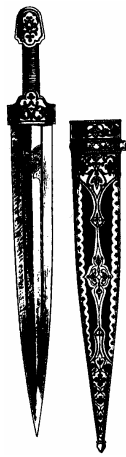

სურ. 911. ძმლის ვადა

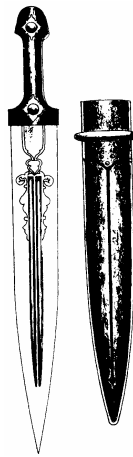

სურ. 912. ძმლის ვადა

ძანჯლები

სურ. 913.

სურ. 914.

სურ. 915.

სურ. 916.

სურ. 917.

სურ. 918.

სურ. 919.

სურ. 920.

სურ. 921.

სურ. 922.

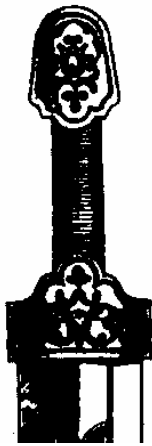
სურ. 923.

სურ. 924.

ქართული იარაღი

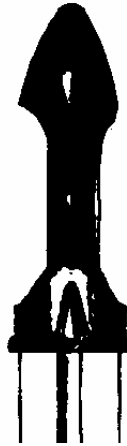
შენიშნული

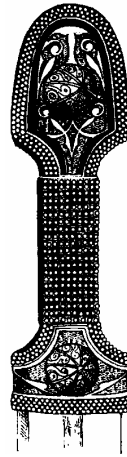
სურ. 925. მანჯლის ვადის დაფერვა

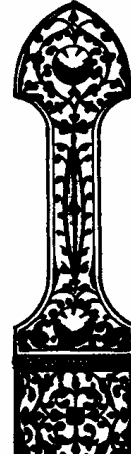
სურ. 926. მანჯლის ვადის დაფერვა

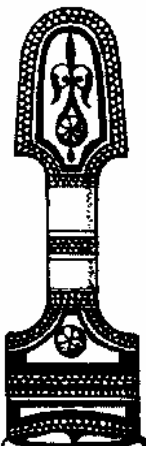
სურ. 927. მანჯლის ვადის დაფერვა

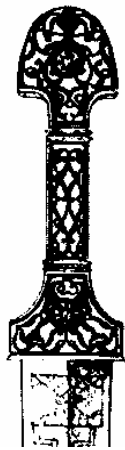
სურ. 928. მანჯლის ვადის დაფერვა

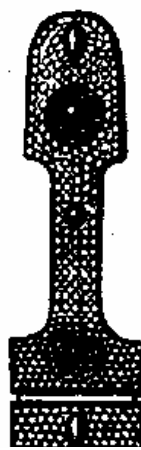
სურ. 929. მანჯლის ვადის დაფერვა

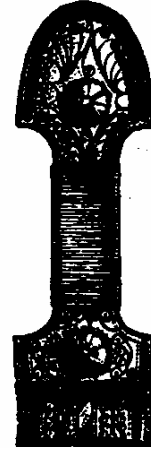
სურ. 930. მანჯლის ვადის დაფერვა

სურ. 931. მანჯლის ვადის დაფერვა

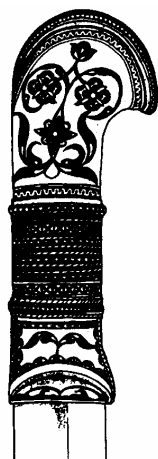

სურ. 932. მანჯლის ვადის დაფერვა

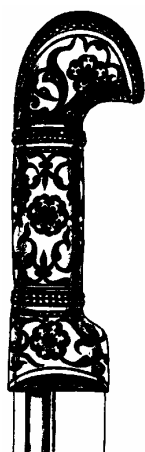

სურ. 933. მანჯლის ვადის დაფერვა

ღვადო ხმლები

სურ. 934. მჭლის
ვადის დაფერვა

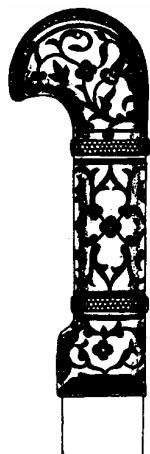
სურ. 935. მჭლის
ვადის დაფერვა

სურ. 936. მჭლის
ვადის დაფერვა

სურ. 937. მჭლის
ვადის დაფერვა

სურ. 938. მჭლის
ვადის დაფერვა

სურ. 939. მჭლის
ვადის დაფერვა

სურ. 940. მჭლის
ვადის დაფერვა

სურ. 941. მჭლის
ვადის დაფერვა

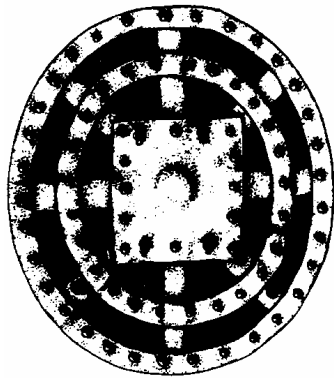
ქართული იარაღი

შენიშნული

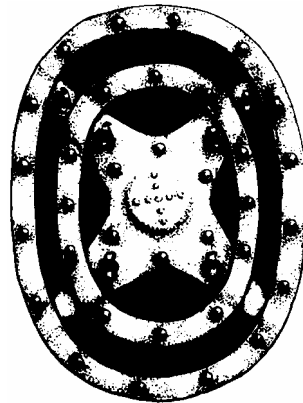

სურ. 942. ქალის ვადის დაფერვა სურ. 943. ქალის ვადის დაფერვა სურ. 944. ქალის ვადის დაფერვა სურ. 945. ქალის ვადის დაფერვა

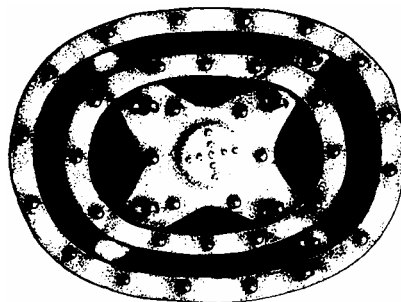
ფარები

სურ. 946. ქვესურული ფარი

სურ. 947. ქვესურული ფარი

სურ. 948. ქვესურული ფარი

საგნობრივი საძიებელი

ს

სნზანი

- ანინური, 47
 - ანრაეული, 46
 - ანჩინური, 46
 - ანჯანური, 46
 - ანჰოეური, 46
 - ბერძნული 40
 - — არქაული, 40
 - — ბიზანტიური, 40
 - — კლასიკური, 40
 - ლათინური, 41
 - — არქაული, 41
 - — კლასიკური, 41
 - საიდუმლო, 46
 - სომხური, 43
 - ფინიკიური, 39
 - ქართული, 41
 - “სნზანი. უოცვანი. შოკ-
ლე საქრისტიანო
სწავლა”, 14
- სსოს
- დახრა, 113
 - კონტრასტულობა, 115
 - მოხაზულობა, 113
 - ნაჯერობა, 114
 - სიმჭიდროვე, 114

ჟ

- ჟეთლეში, 13
- ჟოლორაგირი, 77
- ჟორჯღალი, 343
- ჟუსტროფედონი, 73

ღ

- ღაკრული ხელი, 78
- “ღანძარტება პოემა
“*ჟეფხისტყაოსნისა*”,
14, 21
- “ღანწესება შინავანისა
საქართველოისა მა-
როვისა”, 14, 20
- “ღეორგევესკის ტრაქ-
ტატი”, 14, 18
- ღერმანია, 304

ბ

- ბიდი ჟეოგრაფიული
სდმოჩენებები, 350
- ბრო, 306
- “ბროება”, 12, 24, 102

ჟ

- ჟაგომენები, 329
- ჟრკათაგირი, 77

ჩ

- ჩახტანგის სტამბა, 14

ც

- ცბილისი, 14

ძ

- ძნიციალი, 86

“*ძსტორია დაწყებითგან
ძკერიისა, ე. ი. ჟი-
ორვიისა, რომელ არს
სრულიად საქართვე-
ლოისა*”, 14, 21

ხ

- ხალენდარი, 329
- მზის, 329
- მთვარის, 329
- “*ხალძასობა*”, 102
- ხაპიტელი, 78
- ხიტაიის სიბრძნე, 23
- “*ხონდაკი*”, 14
- ხურსივი, 78

წ

- “*წოცვანი*”, 14

ჭ

- ჭალონის თეორია, 56
- ჭაფუსკული, 13, 77
- ჭაფუსკულური წერა, 13
- ჭთავრული, 77
- ჭინუსკული, 77
- ჭოზდოკი, 14
- ჭცირე მთავრული, 78
- ჭხედრული, 77

ნ

- ნინოს ჯვარი, 342
- ნუსხური, 77

ჟ

- “*ჟournal Asiatique*”, 20

ს

სალესტინა, 13
 სორტუგალია, 350
 სროპისნოე, 77

ქ

ქომი, 14

ს

“სალიტერატურო ქართულის საჭირობო-ტო საკითხები”, 9
 “სამღვთო და სამღვდელო სახარება”, 96
 სარწმუნოება, 304
 სასათაურო, 78
 სატიტულო, 78
 საქართველოს დღესასწაულები, 337
 — ეკლესიის, 339
 — ენისა და დამწერლობის, 338
 — სახელმწიფოებრიობის, 338
 — წელთაღრიცხვის, 338
 “სახარება შარკოზისი”, 96
 საწყისი ასო, 90
 სკოროპისი, 78
 სტროჩნიე, 77
 სწრაფწერა, 78

ჟ
 ჟართული ასოების გრაფიკა, 64

“*ქართული სომთავრული*”, 13

“*ქართული ენის გრამატიკა*”, 14

ქართული თვეები

— აპანი (აპნისი), 329

— ახალწლისა, 329

— ვარდობისა, 329

— თიბისა, 329

— იგრიკა, 329

— მარიალისა, 329

— სარწყუნისი (სურწყუნისი), 329

— სთვლისა, 329

— ტირისდენი, 329

— ტირისკინი, 329

— ქველთობისა, 329

“*ქართული საბჭოთა უნიციკლოპედია*”, 61

ქართული საშრიფტო გარნიტურები

— შედაენა, 290

— ხოლხეთი, 290

— უიტერატურული, 290

— შთავრულ-კოლხეთი, 291

— შთავრულ-ლიტერატურული, 290

— შთავრულ-ჩვეულებრივი, 291

— შჭედლიძე-მხედრული, 291

— შჭედლიძე-ნუსხური, 291

— შჭედლიძე-ხელნაწერი, 291

— ჩვეულებრივი, 290

“*ქართული ღრამატიკა*”, 23

ქართული წერის განვითარება, 12

ქსოვილწერა, 95

ყ

ყრიფტი

— ბერძნული, 76

— ლათინური, 76

— რუსული, 76

— ქართული, 76

— — “*ანივერსიტეტი*”, 27

ყხაგირი, 78

ც

“*ცისკარი*”, 22

ჩ

“*ჩეობილსიტყვაობა*”, 14, 15, 16, 18, 19

ე

ელითწერა, 82

ევეული, 47

ილუსტრაციების და ტაბულების სია

ნსრქნი 1. სსომთავრული

1. შთავრული ასოების აღდგენის აუცილებლობა

- ბაბულა 1.** სსოების შემოღების თარიღები.
- სურ. 2.** სსტონ ჳავრათიონი. “რყობილსიტყვაობა”. ჳადაწერილია 1781 წელს თოსაფის მიერ.
- სურ. 3.** სსტონ ჳავრათიონი. “რყობილსიტყვაობა”. ჳადაწერილია 1768 წელს ჳიორვი სლექსი-ჭესხიშვილის მიერ.
- სურ. 4.** ჳრეკლე ჳეფის წერილი ბუსეთის იმპერატორ ჳკატერინე II (1784 წ.).
- სურ. 5.** ჳეორგიევსკის ტრაქტატი (დასაწყისი) (1783 წ.).
- სურ. 6.** ჳეორგიევსკის ტრაქტატი (1783 წ.).
- სურ. 7.** სსტონ ჳავრათიონი. “რყობილსიტყვაობა”. ჳადაწერილია 1795 წელს ჳეოფიტეს მიერ.
- სურ. 8.** სსტონ ჳავრათიონის “რყობილსიტყვაობის” გადამწერის ჳეოფიტეს ანდერძი (1795 წ.).
- სურ. 9.** სსტონ ჳავრათიონის “რყობილსიტყვაობის” გადამწერის შავით ბექტორ სლექსიდის ანდერძი (1800 წ.).
- სურ. 10.** შარი ჳროსეს ხელწერა.
- სურ. 11.** “ღანწესება შინავანისა საქართველოისა მართვისა” (1801 წ.).
- სურ. 12.** ჳრავმენტი შარი ჳროსეს სტატიიდან ჳურნალში “Journal Asiatique” (1832 წ.).
- სურ. 13.** ბეიმურაზ ჳავრათიონი. “სსტორია დაწყებითვან ჳვერიისა” (1848 წ.).
- სურ. 14.** ბეიმურაზ ჳავრათიონი. ჳანმარტება პოემა “ჳეფხისტყაოსნისა”.
- სურ. 15.** ჳურნალ “სისკრის” თავფურცელი (1861 წ.).
- სურ. 16.** ჳიტაიის სიბრძნე (თავფურცელი).
- სურ. 17.** შ. ჳიფიანი. “ჭართული ღრამატია” (1882 წ.).
- სურ. 18.** ჳრიფტ “ღნივერსიტეტით” შესრულებული ტექსტის ფრავმენტი.

2. შთავრულასოებიანი შრიფტების ხმარება

- სურ. 19.** ჳუატანის ჳომა ქართულ და ჳათინურ შრიფტებში.
- ბაბულა 20.** ჳეჭდური ასონიშნების სრული კომპლექტი.

ილუსტრაციების სია

პაბულა 21. ომთავრული და მთავრული ეპიგრაფიული ძეგლები.

პაბულა 22. ქართული ანბანი.

პაბულა 23. ქართული ანბანი.

პაბულა 24. ქართული ანბანი.

3. ქართული ანბანის წარმოშობის საკითხისათვის

პაბულა 25. უანსხვავებელი ასოები ფინიკიურ – ქართულ ანბანებში.

პაბულა 26. უანსხვავებელი ასოები არქაულ ბერძნულ – ქართულ ანბანებში.

პაბულა 27. უანსხვავებელი ასოები კლასიკურ ბერძნულ – ქართულ ანბანებში.

პაბულა 28. უანსხვავებელი ასოები ბიზანტიურ ბერძნულ – ქართულ ანბანებში.

პაბულა 29. უანსხვავებელი ასოები არქაულ ლათინურ – ქართულ ანბანებში.

პაბულა 30. უანსხვავებელი ასოები კლასიკურ ლათინურ – ქართულ ანბანებში.

პაბულა 31. უანსხვავებელი ასოები სხვადასხვა ანბანებში.

პაბულა 32. უანსხვავებელი ასოები ფინიკიურ – არქაულ ბერძნულ ანბანებში.

პაბულა 33. ფინიკიური ანბანი.

პაბულა 34. ეგრძნული ანბანი.

პაბულა 35. უათინური ანბანი.

პაბულა 36. ქართული ანბანი.

პაბულა 37. სომხური ანბანი.

პაბულა 38. ფინიკიურ – ბერძნულ – ლათინურ ანბანების შედარებითი სქემა.

პაბულა 39. ქართულ – სომხური ანბანების შედარებითი სქემა.

4. საიდუმლო ანბანები

პაბულა 40. საიდუმლო ანბანები.

5. ქართული წერის განვითარება

პაბულა 41. ქართული წერის სახეობები.

პაბულა 42. მთავრული ასოების ნიმუშები.

პაბულა 43. უსხური ასოების ნიმუშები.

პაბულა 44. მხედრული ასოების ნიმუშები.

პაბულა 45. ქართული ასოების ევოლუცია.

პაბულა 46. ქართული ასოების ევოლუცია.

პაბულა 47. ქართული ასოების ევოლუცია.

პაბულა 48. ქართული ასოების ევოლუცია.

პაბულა 49. ქართული ასოების ევოლუცია.

სურ. 50. შალონის თეორიის სქემა ლათინურ დამწერლობისათვის

სურ. 51. შალონის თეორიის სქემა ქართულ დამწერლობისათვის

პაბულა 52. ქართული წერის ნიმუშები (საკუთარი კოლექცია)

7. მხარებიდან ამოვარდნილი ასოების აღდგენა ქართულ ანბანში

პაბულა 53. მხარებიდან ამოღებული ქართული ასოების სხვა ანბანების სათანადო ასოებთან შედარებითი სქემა.

8. ქართული ასოების გრაფიკა

- სურ. 54.** *ჩრე დიდ კვადრატში.*
- სურ. 55.** *ოთხი პატარა კვადრატში.*
- სურ. 56.** *ოთხი პატარა წრე.*
- სურ. 57.** *სსოების ასაგები ბადე.*
- სურ. 58.** *სსოს სიმაღლე.*
- სურ. 59.** *სსოს სიგანე.*
- სურ. 60.** *სსოს სიგანე.*
- სურ. 61.** *სსოს მიერ დაკავებული სივრცე.*
- სურ. 62.** *სსოს მიერ დაკავებული სივრცე.*
- სურ. 63.** *სსოს მიერ დაკავებული სივრცე.*
- სურ. 64.** *სსოს მიერ დაკავებული სივრცე.*
- სურ. 65.** *სსოს მიერ დაკავებული სივრცე.*
- სურ. 66.** *სსოს მიერ დაკავებული სივრცე.*
- პაბულა 67.** *ქართული ანბანის სავარაუდო თავდაპირველი საწყისი გრაფიკა (ძვ. წ. 412 წ.).*
- პაბულა 68.** *ქართული გრაფემების თავდაპირველი სახე.*
- პაბულა 69.** *ქართული გრაფემების კლასიფიკაცია აგებულობისდა მიხედვით.*
- პაბულა 70.** *ქართული გრაფემების შიდაჯგუფური თანმიმდევრული კლა-*

- სიფიკაცია (ერთი გრაფემის გადასვლა მეორეში).*
- პაბულა 71.** *ქართული გრაფემების კლასიფიკაცია მათი ორიენტაციისდა მიხედვით.*
- სურ. 72.** *ქართული ასოების დამოკიდებულება სიმეტრიასთან.*
- სურ. 73.** *ქარჯვნიდან მარცხნივ შემოტრიალებული ასოები.*
- სურ. 74.** *ჩვევიდან ზევით გადატრიალებული ასოები.*
- სურ. 75.** *წრთღროფელად შემოტრიალებული და გადატრიალებული ასოები.*
- სურ. 76.** *სსოების სახეცვლილება მათი ტრიალის დროს.*
- პაბულა 77.** *ქართული გრაფემების კლასიფიკაცია სიმეტრიისდა მიხედვით.*
- სურ. 78.** *ჴუსტროფედონული წერა.*
- სურ. 79.** *ჴუსტროფედონული წერა.*
- სურ. 80.** *ჴუსტროფედონული წერა.*
- სურ. 81.** *ჴუსტროფედონული წერა.*
- სურ. 82.** *ჴუსტროფედონული წერა.*
- პაბულა 83.** *წრთი და ივივე ასოს სხვადასხვა ფორმები ბუსტროფედონული წერის დროს.*
- პაბულა 84.** *ჴუსტროფედონული წერის წესით გამოყვანილი გრაფემები.*

9. სასტამბო ბეჭდური ასოების ტერმინოლოგია

- სურ. 85.** *ქთავრული.*
- სურ. 86.** *ნუსხური.*
- სურ. 87.** *ქხედრული.*
- სურ. 88.** *ქცირე მთავრული.*
- სურ. 89.** *სასათაურო.*
- სურ. 90.** *სასტამბო ბეჭდური ასოები (სასათაურო, მთავრული, მცირე მთავრული, ნუსხური, მხედრული).*

ილუსტრაციების სია

- ძაბულა 91.** სასტამბო ბეჭდური ასოები.
- ძაბულა 92.** სასტამბო ბეჭდური ასოები.
- ძაბულა 93.** სლონიშნების სრული კომპლექტი (273 ასონიშანი).
- ძაბულა 94.** სასტამბო ბეჭდური ასოები.
- ძაბულა 95.** სასტამბო ბეჭდური ასოები.

- ძაბულა 96.** ჩართული სასტამბო შრიფტის განვითარების პერიოდები.
- სურ. 97.** შიკლოშ ზიმის მიერ დამზადებული ქართული შრიფტი (სმს-ტერადამი, 1687 წ.).
- ძაბულა 98.** ჩართული სასტამბო შრიფტები.
- ძაბულა 99.** ჩართული სასტამბო შრიფტები.

10. სასტამბო ხელნაწერი ასოები

- სურ.100.** უანცალკევებული მთავრული ასოები.
- სურ.101.** უანცალკევებული სასტრიქონო ასოები.
- სურ.102.** უაბმული მთავრული ასოები.
- სურ.103.** უაბმული სასტრიქონო ასოები.
- ძაბულა 104.** ხელნაწერი განცალკევებული ასოები.
- ძაბულა 105.** ხელნაწერი გაბმული ასოები.

- ძაბულა.106.** სასტამბო ხელნაწერი ასოები.
- ძაბულა .107.** სასტამბო ხელნაწერი ასოები.
- ძაბულა 108.** ხელნაწერი განცალკევებული ასონიშნების სრული კომპლექტი (103 ასონიშანი).
- ძაბულა 109.** ხელნაწერი გაბმული ასონიშნების სრული კომპლექტი (76 ასონიშანი).

11. სასტამბო დეკორატიული ასოები

- სურ. 110.** საწყისი ასოს ნიმუში.
- ძაბულა 111.** შხატვრული ინიციალები შუასაუკუნის ქართულ ხელნაწერებში.
- ძაბულა 112.** შხატვრული ინიციალები შუასაუკუნის ქართულ ხელნაწერებში.
- ძაბულა 113.** შხატვრული ინიციალები შუასაუკუნის ქართულ ხელნაწერებში.
- ძაბულა 114.** შხატვრული ინიციალები შუასაუკუნის ქართულ ხელნაწერებში.
- სურ. 115.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 116.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 117.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 118.** ჟსოვილწერის ხერხი.

- სურ. 119.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 120.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 121.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 122.** ჟსოვილწერის ხერხი.
- სურ. 123.** ჟსოვილწერის ნიმუში.
- სურ. 124.** ჟსოვილწერის ნიმუში (სიტყვა “ანმვენრსიტეტი”).
- სურ. 125.** “სამღვთო და სამღვდელთ სახარება”. ტბილისი, 1709 წ.
- სურ. 126.** “სახარება შარკოზისი. ტავი პირველი”. ტბილისი, 1709 წ.
- სურ. 127.** “ჟივნი ჟყობილსიტყვაობა” (1768 წ.).
- სურ. 128.** “ჟყობილსიტყვაობა”. შარი ჳროსეს ხელწერა.

- სურ. 129.** *სრჩილ ჭეფის ხელმოწერა მისი წერილიდან ნ. ჟიტცენისადმი (1686 წ.).*
- სურ. 130.** *სენტონ ლავრატიონის "ყობილისიყვანობის" გადამწერის შავით ძეგტორ სლექსიდის ხელმოწერა (1800 წ.).*
- სურ. 131.** *ქარი ლროსეს ხელმოწერა (1840 წ.).*

- ქაბულა 132.** *სასტამბო დეკორატიული ასოები.*
- ქაბულა 133.** *სასტამბო ასონიშნების კლასიფიკაცია.*
- ქაბულა 134.** *სასტამბო ასონიშნები.*

12. ქართული შრიფტის გაუმჯობესება

- სურ. 135.** *სნბანური დამწერლობების შექმნის ზოგადი სქემა.*
- სურ. 136.** *"ქვროპული" დამწერლობების ასოების გრაფიკის ბუნებრივი განვითარების ზოგადი სქემა.*
- ქაბულა 137.** *"ქვროპული" დამწერლობების ნიმუშები.*
- სურ. 138.** *ქერძული ანბანი.*
- სურ. 139.** *წათინური ანბანი.*
- სურ. 140.** *ქუსული ანბანი.*
- სურ. 141.** *ქართული ანბანი.*
- სურ. 142.** *სომხური ანბანი.*
- სურ. 143.** *ლაზეთ "შროების" მიერ შემოღებული ცრუ მთავრული ასოები.*
- სურ. 144.** *ქერძული ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება.*
- სურ. 145.** *წათინური ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება.*
- სურ. 146.** *ქუსული ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება.*
- სურ. 147.** *სომხური ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება.*
- ქაბულა 148.** *სსოების ხმარების ზოგადი პრინციპი "ქვროპულ" დამწერლობებში.*
- სურ. 149.** *ქეჭდური ასოები.*
- სურ. 150.** *ქელნაწერი ასოები.*
- ქაბულა 151.** *ქართული ასოების ხმარების ზოგადი პრინციპი.*
- ქაბულა 152.** *ქართული ასოების ისტორიული კლასიფიკაციები*

- ქაბულა 153.** *ნუსხური ასოების კლასიფიკაციის შესაძლო ვარიანტები*
- ქაბულა 154.** *ქართული ასოების თანამედროვე კლასიფიკაცია*
- სურ. 155.** *ქეჭდური კუთხოვანი ასოები*
- სურ. 156.** *ქეჭდური მრგვლოვანი ასოები*
- სურ. 157.** *ქელნაწერი ასოები*
- ქაბულა 158.** *წრიფტების ერთიანი განვითარების მაჩვენებელი ტაბულა.*
- ქაბულა 159.** *ქართული ანბანი.*
- ქაბულა 160.** *ქართული ანბანი.*
- ქაბულა 161.** *ქართული ანბანი.*
- ქაბულა 162.** *ქართული ანბანი.*
- ქაბულა 163.** *ქართული ანბანი.*
- ქაბულა 164.** *ქართული ანბანის განლაგების სქემა (თარაზული).*
- ქაბულა 165.** *ქართული ანბანის განლაგების სქემა (თარაზული).*
- ქაბულა 166.** *ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული).*
- ქაბულა 167.** *ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული).*
- სურ. 168.** *ქართული ანბანი (მთავრულ-ნუსხურ-მხედრული).*
- სურ. 169.** *ქართული ანბანი (მთავრულ-ნუსხური).*
- სურ. 170.** *ქართული ანბანი (მთავრულ-მხედრული).*
- ქაბულა 171.** *სსოების რაოდენობა ზომის მიხედვით სხვადასხვა დამწერლობებში.*

ქლუსტრაციების სია

პაბულა 172. შუატანის ასობის რაოდენობა.

სურ.173. სასტრიქონო ასობის შუატანის ვაზრდა.

პაბულა 174. საშრიფტო ვარნიტურის სტრუქტურა. ჭეჭღური ასობი (სულ 250 ვარიანტი).

სურ. 175. სსონიშნების სრული კომპლექტი (171 ასონიშანი).

12-ა. შოკადი დასკვნები

პაბულა 175-ა. ჩართული კლავიატურის უნივერსალური დანაწილება

პაბულა 175-ბ. შრიფტი „მჭედლიძე ხუსხური“

პაბულა 175-გ. შრიფტი „მჭედლიძე მხედრული“

პაბულა 175-დ. შრიფტი „მჭედლიძე ხელნაწერი“

პაბულა 175-ე. შათინურ-ქართულ შრიფტების იდენტურობა

პაბულა 175-ვ. შათინურ-ქართულ შრიფტების იდენტურობა

პაბულა 175-ზ. ხუსხურის და მხედრულის ერთდროული ხმარების მაგალითი

საქართველო

13. ჩართული საშრიფტო ვარნიტურის შექმნის ტექნოლოგია

სურ. 176. სასათაურო.

სურ. 177. შთავრული.

სურ. 178. შცირე შთავრული.

სურ. 179. ხუსხური.

სურ. 180. შხედრული.

სურ. 181. სწორი.

სურ. 182. შახრილი.

სურ. 183. შალიან ვიწრო.

სურ. 184. შიწრო(1:2).

სურ. 185. შორმალური(4:5).

სურ. 186. შანიერი(1:1).

სურ. 187. შალიან განიერი.

სურ. 188. შალიან ნათელი.

სურ. 189. შათელი (1:4).

სურ. 190. შახევრად შუქი. (1:2)

სურ. 191. შუქი (1:1).

სურ. 192. შალიან შუქი.

სურ. 193. შირითადი შტრიხის ნაპირის ფორმა.

სურ. 194. შარაზული ნაჭდევები (ხაზოვანი, სწორკუთხა, მახვილკუთხა, მომრგვალებული).

სურ. 195. ნაჭდევების შეერთების სახე (უნაჭდევე, სწორკუთხედი, სამკუთხედი, მომრგვალებული).

სურ. 196. ნაჭდევების შეერთება ძირითად შტრიხთან.

სურ. 197. შვეული ნაჭდევები.

სურ. 198. ოკონტრასტო (1:1).

სურ. 199. ნაკლებად კონტრასტული (2:1).

სურ. 200. ნონტრასტული.

სურ. 201. ნალმის დახრა ჰორიზონტალურ ხაზთან (ნალმის დახრა ჰქმნის კონტრასტულობას).

სურ. 202. ნალმის ტრიალი ღერძის გარშემო.

სურ. 203. შუა ჰორიზონტალური შტრიხი ამ ნიშნებში უნდა განლაგდეს ნიშნის სიმაღლის ვეომეტრიული შუალედის ოდნავ ზევით (სიმაღლის 1/10-ით).

სურ. 204. ში ნიშნებში კი – ვეომეტრიული შუალედის ოდნავ ქვევით.

სურ. 205. შომრგვალებულ ასობებში ი ძირითადი შტრიხის სიგანე 1/10-ით

- მეტია, ვიდრე სწორხაზოვან ასოებში.
- სურ. 206.** *სოს საშუალო ჰორიზონტალური შტრიხი უნდა განლაგდეს ნიშნის ოპტიკურ შუალედზე (გეომეტრიული შუალედის ზევით – ასოს სიმაღლის 1/10-ით).*
- სურ. 207.** *სრაკონტრასტულ შრიფტებში ჰორიზონტალური შტრიხის სიგანე უნდა იყოს 1/10-ით ნაკლები ვერტიკალურ შტრიხზე.*
- სურ. 208.** *ცვრეთვე ასეთი შტრიხების შეერთების ადვილას ჰორიზონტალური შტრიხი უნდა ვაკეთდეს ოდნავ ვიწრო (1/10-ით).*
- სურ. 209.** *ქომრგვალებული ასოების გატანა სტრიქონის ფარგლებს გარეთ სტრიქონის სიმაღლის 1/30-ით.*
- სურ. 210.** *ნახრილი შტრიხები არაკონტრასტულ შრიფტებში იწერება ოდნავ ვიწროდ (1/7-ით), ვიდრე ვერტიკალური შტრიხები.*
- სურ. 211.** *ქთავრული ასოს შტრიხების სიგანე 1/4-ით მეტია, ვიდრე სასტრიქონო ასოს შტრიხების.*
- სურ. 212.** *სასტრიქონო ასოს შუატანი შეეფარდება ასოს მთლიან სიმაღლეს, როგორც 1:2-დან 1:1,3-დენ.*
- სურ. 213.** *სსოების ელემენტები.*
- სურ. 214.** *ქთავრული ასოების ასაგები ბადე.*
- სურ. 215.** *სასტრიქონო ასოების ასაგები ბადე.*
- ქაბულა 216.** *სსოების გრაფიკული კლასიფიკაცია.*
- ქაბულა 217.** *სსოების გრაფიკული კლასიფიკაცია.*
- ქაბულა 218.** *სსოების გრაფიკული კლასიფიკაცია.*
- სურ. 219.** *ქრგვალი.*
- სურ. 220.** *აკალური.*
- სურ. 221.** *ქართკუთხური.*
- ქაბულა 222.** *ქართული ასოების კლასიფიკაცია “გახსნილ-ჩაკეტილობის” მიხედვით.*
- ქაბულა 223.** *ქართული ასოების კლასიფიკაცია “გახსნილ-ჩაკეტილობის” მიხედვით.*
- ქაბულა 224.** *“ნია” ასოების ურთიერთთანადგომა.*
- ქაბულა 225.** *სსოების გრაფიკული კლასიფიკაცია სიმაღლისდა მიხედვით.*
- ქაბულა 226.** *სსოების გრაფიკული კლასიფიკაცია მოხაზულობით.*
- ქაბულა 227.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 228.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 229.** *ქთავრული და ნუსხური იასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 230.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 231.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 232.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 233.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 234.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- ქაბულა 235.** *ქთავრული და ნუსხური ასოების აგების პრინციპი.*
- სურ. 236.** *სროპორცია 1:2.*
- სურ. 237.** *ნაჭდევების მიმართულება: თარაზული (ორმხრივ-ცალმხრივი) და შვეული (ზემო-ქვემო).*
- ქაბულა 238.** *ნაჭდევების აგების წესები.*
- ქაბულა 239.** *სსოების კუთხეების და თარაზული ხაზების დამრგვალება.*
- ქაბულა 240.** *ქხედრული ასოების გრაფიკული კლასიფიკაცია.*
- ქაბულა 241.** *ქხედრული ასოების აგების პრინციპი.*

ქლუსტრაციების სია

- პაბულა 242.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 243.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 244.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 245.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 246.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 247.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 248.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 249.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 250.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 251.** შხედრული ასოების აგების პრინციპი.
- პაბულა 252.** სსოების შუატანის გაზრდის პრინციპიალური სქემა (კეკელის შუეცვლეღად).
- პაბულა 253.** სსოების შუატანის გაზრდის პრინციპიალური სქემა (კეკელის შუეცვლეღად).
- სურ. 254.** სსოების გადიღების პრინციპიალური სქემა.
- სურ. 255.** სსოების გადიღების პრინციპიალური სქემა.
- პაბულა 256.** სსოების “სივანე-სიმაღლის” შუეფარღება (შთავრული ასოს სივანის შუეფარღება მის სიმაღლესთან. სასტრიქონო ასოს სივანის შუეფარღება მთავრული ასოს სიმაღლესთან).
- პაბულა 257.** ჴარნიტურების ნაირსახეობების ტაბულა (სულ 169).

სსკთქცქცქცქ 2. ჴართული ანბანის ტაბუღები

14. ჴართული ანბანის გრაფიკა

- პაბულა 258.** ჴართული ანბანის საკარულთ თავდაპირველი საწყისი გრაფიკა (ძვ. წ. 412 წ.).
- პაბულა 259.** ჴართული ანბანის გრაფიკა (5 ს.).
- პაბულა 260.** ჴართული ანბანის თავდაპირველი სახე (გრაფემების აგების პრინციპი).
- პაბულა 261.** ჴართული ანბანის გრაფიკის ევოლუცია.
- პაბულა 262.** ჴართული ანბანის გრაფიკის ევოლუცია.
- პაბულა 263.** ჴართული ანბანის გრაფიკის ევოლუცია.
- პაბულა 264.** ჴართული ანბანის გრაფიკის ევოლუცია.
- პაბულა 265.** ჴართული ანბანის გრაფიკის ევოლუცია.
- პაბულა 266.** ჴართული ანბანის გრაფიკის ევოლუცია.
- პაბულა 267.** ჴართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია რიცხვითი მნიშვნელობისღა მიხედვით.
- პაბულა 268.** ჴართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია ასოების სახეღებისღა მიხედვით.
- პაბულა 269.** ჴართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია კვადრატის ნაწილის ღაკავებისღა მიხედვით.
- პაბულა 270.** ჴართული ანბანის ანბანური ჯგუფები.
- პაბულა 271.** ჴართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია: “სატარა კვადრატი – მღდი კვადრატი”.
- პაბულა 272.** სასტრიქონო ასოების კლასიფიკაცია სიმაღლისღა მიხედვით.

- ეაბულა 273.** ჩართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია ელემენტების რაოდენობისა მიხედვით (თანაბარი რაოდენობა).
- ეაბულა 274.** ჩართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია მთავარი ელემენტებისა მიხედვით.
- ეაბულა 275.** ჩართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია “*რე – ღაზი*”.
- ეაბულა 276.** ჩართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია “*რე – ღაზი*”.
- ეაბულა 277.** ჩართული ანბანის გრაფიკის კლასიფიკაცია “*რე – ღაზი*”.
- ეაბულა 278.** ჩართული ასოების კლასიფიკაცია “*გახსნილ-ჩაკეტილობის*” მიხედვით.
- ეაბულა 279.** ჩართული ასოების კლასიფიკაცია “*გახსნილ-ჩაკეტილობის*” მიხედვით.
- ეაბულა 280.** “*ნია*” ასოების ურთერთთანადგომა.
- ეაბულა 281.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 282.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 283.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 284.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 285.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 286.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 287.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 288.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 289.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 290.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 291.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.
- ეაბულა 292.** ჩართული გრაფემების ურთერთ პროპორციები.

15. ჩართული ასოების ეკოლოგია

- ეაბულა 293.** ჩართული ასოების ეკოლოგია.
- ეაბულა 294.** ჩართული ასოების ეკოლოგია.
- ეაბულა 295.** სხო “*ც*”.
- ეაბულა 296.** სხო “*ვ*”.
- ეაბულა 297.** სხო “*ლ*”.
- ეაბულა 298.** სხო “*ო*”.
- ეაბულა 299.** სხო “*ქ*”.
- ეაბულა 300.** სხო “*ჩ*”.
- ეაბულა 301.** სხო “*ც*”.
- ეაბულა 302.** სხო “*ხ*”.
- ეაბულა 303.** სხო “*წ*”.
- ეაბულა 304.** სხო “*ჭ*”.
- ეაბულა 305.** სხო “*ღ*”.
- ეაბულა 306.** სხო “*წ*”.
- ეაბულა 307.** სხო “*ჭ*”.
- ეაბულა 308.** სხო “*ხ*”.
- ეაბულა 309.** სხო “*ჯ*”.
- ეაბულა 310.** სხო “*კ*”.
- ეაბულა 311.** სხო “*ს*”.
- ეაბულა 312.** სხო “*ჟ*”.
- ეაბულა 313.** სხო “*რ*”.
- ეაბულა 314.** სხო “*ს*”.
- ეაბულა 315.** სხო “*ე*”.
- ეაბულა 316.** სხო “*ვ*”.
- ეაბულა 317.** სხო “*ო*”.
- ეაბულა 318.** სხო “*ფ*”.
- ეაბულა 319.** სხო “*ქ*”.
- ეაბულა 320.** სხო “*ჩ*”.
- ეაბულა 321.** სხო “*ც*”.
- ეაბულა 322.** სხო “*ც*”.
- ეაბულა 323.** სხო “*ხ*”.
- ეაბულა 324.** სხო “*ც*”.
- ეაბულა 325.** სხო “*ქ*”.
- ეაბულა 326.** სხო “*რ*”.

ქლესტრაციების სია

- ძაბულა 371.* ჴართული ანბანი (მთავრული).
- ძაბულა 372.* ჴართული ანბანი (ნუსხური).
- ძაბულა 373.* *ძმარებიდან ამოღებული ჴართული ასოების სხვა ამბენების სათანადო ასოებთან შედარებითი სქემა.*

- ძაბულა 374.* *სსონიშნების სრული კომპლექტი (273 ასონიშანი).*
- ძაბულა 375.* ჴართული ანბანი.
- ძაბულა 376.* ჴართული ანბანი.
- ძაბულა 377.* ჴართული ანბანი.
- ძაბულა 378.* ჴართული ანბანი.

17. ჴართული ანბანის რიგითი და რიცხვითი მნიშვნელობები

- ძაბულა 384.* ჴართული ანბანის რიცხვითი მნიშვნელობა.
- ძაბულა 380.* ჴართული ანბანის რიცხვითი მნიშვნელობა.
- ძაბულა 381.* ჴართული ანბანის რიცხვითი მნიშვნელობა.

- ძაბულა 382.* ჴართული ანბანის რიცხვითი მნიშვნელობა.
- ძაბულა 383.* ჴართული ანბანის რიგითი და რიცხვითი მნიშვნელობები.

18. ჴართული ასოების სახეობები

- ძაბულა 384.* *სსომთავრული ასო ან-ის სახეობები*
- ძაბულა 385.* *ნუსხური ასო ან-ის სახეობები*
- ძაბულა 386.* *შხედრული ასო ან-ის სახეობები*
- ძაბულა 387.* *სსომთავრული ასო ბან-ის სახეობები*
- ძაბულა 388.* *ნუსხური ასო ბან-ის სახეობები*
- ძაბულა 389.* *შხედრული ასო ბან-ის სახეობები*
- ძაბულა 390.* *სსომთავრული ასო ვან-ის სახეობები*
- ძაბულა 391.* *ნუსხური ასო ვან-ის სახეობები*
- ძაბულა 392.* *შხედრული ასო ვან-ის სახეობები*
- ძაბულა 393.* *სსომთავრული ასო დონ-ის სახეობები*
- ძაბულა 394.* *ნუსხური ასო დონ-ის სახეობები*

- ძაბულა 395.* *შხედრული ასო დონ-ის სახეობები*
- ძაბულა 396.* *სსომთავრული ასო ენ-ის სახეობები*
- ძაბულა 397.* *ნუსხური ასო ენ-ის სახეობები*
- ძაბულა 398.* *შხედრული ასო ენ-ის სახეობები*
- ძაბულა 399.* *სსომთავრული ასო ვინ-ის სახეობები*
- ძაბულა 400.* *ნუსხური ასო ვინ-ის სახეობები*
- ძაბულა 401.* *შხედრული ასო ვინ-ის სახეობები*
- ძაბულა 402.* *სსომთავრული ასო ჴენ-ის სახეობები*
- ძაბულა 403.* *ნუსხური ასო ჴენ-ის სახეობები*
- ძაბულა 404.* *შხედრული ასო ჴენ-ის სახეობები*
- ძაბულა 405.* *სსომთავრული ასო იე-ის სახეობები*

ქლესტრაციების სია

პაბულა 490. *ნუსხური ასო ჯან-ის -ის სახეობები*

პაბულა 491. *შხედრული ასო ჯან-ის -ის სახეობები*

პაბულა 492. *სსომთავრული ასო ჰაე-ს სახეობები*

პაბულა 493. *ნუსხური ასო ჰაე-ს სახეობები*

პაბულა 494. *შხედრული ასო ჰაე-ს სახეობები*

პაბულა 495. *სსომთავრული ასო შჰ-ის სახეობები*

პაბულა 496. *ნუსხური ასო შჰ-ის სახეობები*

პაბულა 497. *შხედრული ასო შჰ-ის სახეობები*

ნსკოდექსი 3. ელითწერა

20. ელითწერა

სურ. 498. *ელნაწერი მთავრული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება (დექტი).*

სურ. 499. *ელნაწერი ნუსხური ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება (დექტი).*

სურ. 500. *ელნაწერი შხედრული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმი-*

მდევრობა და მიმართულება (დექტი).

სურ. 501. *ჩართული წერის ათვისება.*

სურ. 502. *ჩართული წერის ათვისება.*

სურ. 503. *ჩართული წერის ათვისება.*

სურ. 504. *ჩართული წერის ათვისება.*

სურ. 505. *ჩართული წერის ათვისება.*

ნსკოდექსი 4. შდესასწაულები

21. ჩართული ერთვნილი კალენდარი

პაბულა 506. *წელიწადის თვეები.*

პაბულა 507. *შადასვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ჩართულზე.*

პაბულა 508. *შადასვლა ჩართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე.*

პაბულა 509. *ჩორონიკონული წლის გათვლა.*

პაბულა 510. *შადასვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ჩართულზე (უნაკო წელიწადი).*

პაბულა 511. *შადასვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ჩართულზე (ნაკიანი წელიწადი).*

პაბულა 512. *შადასვლა ჩართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე (უნაკო წელიწადი).*

პაბულა 513. *შადასვლა ჩართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე (ნაკიანი წელიწადი).*

პაბულა 514. *ნალენდარი. 7597 წელი (დაიწყო 1991 წლის 19 აგვისტოს).*

პაბულა 515. *ნადესასწაულო დღეები.*

22. ნაჩართველოს დესასწაულები

დაბულა 516. შნიშენელოვან მოვლენათა ქრონოლოგია.

დაბულა 517. საზეიმო დღეები.

დაბულა 518. უხალი დღესასწაულები.

დაბულა 519. შახლობელი საიუბილეო წლები.

23. საქართველოს ახალი დროშა

- სურ. 520.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 521.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 522.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 523.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 524.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 525.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 526.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 527.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 528.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 529.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 530.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 531.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 532.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 533.** საქართველოს დროშა (პროექტი) (5192 წელი მასაბაიდან – ანბანის შექმნის თარიღი)
- სურ. 534.** საქართველოს დროშა (პროექტი) (ბორჯღაღი და ანბანის შექმნის თარიღი).
- სურ. 535.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 536.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 537.** საქართველოს დროშა (პროექტი).

- სურ. 538.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 539.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 540.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 541.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 542.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 543.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 544.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 545.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 546.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 547.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 548.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 549.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 550.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 551.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 552.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 553.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 554.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 555.** საქართველოს დროშა (პროექტი).
- სურ. 556.** საქართველოს დროშა (პროექტი).

ილუსტრაციების სია

სურ. 557. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 558. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 559. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 560. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 561. საქართველოს დროშა (პროექტი).

სურ. 562. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 563. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 564. საქართველოს დროშა (პროექტი).
სურ. 565. საქართველოს დროშა (პროექტი).

24. საქართველოს ახალი გერბი

სურ. 566. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 567. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 568. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 569. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 570. საქართველოს გერბი (პროექტი).

სურ. 571. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 572. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 573. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 574. საქართველოს გერბი (პროექტი).
სურ. 575. საქართველოს გერბი (პროექტი).

24-ა. საქართველოს ახალი სიმბოლოთა

სურ. 575-ა. მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-ბ. საქართველოს დროშა
სურ. 575-გ. ჭიჭიჭის გერბი
სურ. 575-დ. აქეთის გერბი
სურ. 575-ე. ჩართული ასომთავრული
სურ. 575-ვ. ჩართული ვიზუალიზაცია
სურ. 575-ზ. მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-თ. მინდა ნინოს ჯვარი

სურ. 575-თ. მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-ი. მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-კ. საქართველოს სახელმწიფო დროშა
სურ. 575-ლ. საქართველოს მინდა ნინოს ჯვარი

24-ბ. საქართველოს სამხედრო სიმბოლოთა

სურ. 575-მ. სამხედრო მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-ნ. მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-ა. სამხედრო მინდა ნინოს ჯვარი

სურ. 575-ო. სამხედრო მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-ბ. სამხედრო მინდა ნინოს ჯვარი
სურ. 575-ჟ. მინდა ნინოს ჯვარი

სურ. 575-რ. სამხედრო საზღვაო ტა- სურ. 575-ტ. სსტ-ის განმასხვავებ-
 ლების დროშა ლი ნიშანი
 სურ. 575-ს. სამხედრო საჰაერო ტა- სურ. 575-ჯ. სსტ-ის განმასხვავებ-
 ლების დროშა ლი ნიშანი

ნსტ-ის 5. მანართი

25. წავსართები და ბოლოსართები

სურ. 576.	სურ. 612.	სურ. 648.	სურ. 679.	სურ. 715.
სურ. 577.	სურ. 613.	სურ. 649.	სურ. 680.	სურ. 716.
სურ. 578.	სურ. 614.	სურ. 650.	სურ. 681.	სურ. 717.
სურ. 579.	სურ. 615.	სურ. 651.	სურ. 682.	სურ. 718.
სურ. 580.	სურ. 616.	სურ. 652.	სურ. 683.	სურ. 719.
სურ. 581.	სურ. 617.	სურ. 653.	სურ. 684.	სურ. 720.
სურ. 582.	სურ. 618.	სურ. 654.	სურ. 685.	სურ. 721.
სურ. 583.	სურ. 619.	სურ. 655.	სურ. 686.	სურ. 722.
სურ. 584.	სურ. 620.	სურ. 656.	სურ. 687.	სურ. 723.
სურ. 585.	სურ. 621.	სურ. 657.	სურ. 688.	სურ. 724.
სურ. 586.	სურ. 622.	სურ. 658.	სურ. 689.	სურ. 725.
სურ. 587.	სურ. 623.	სურ. 659.	სურ. 690.	სურ. 726.
სურ. 588.	სურ. 624.	სურ. 660.	სურ. 691.	სურ. 727.
სურ. 589.	სურ. 625.	სურ. 661.	სურ. 692.	სურ. 728.
სურ. 590.	სურ. 626.	სურ. 662.	სურ. 693.	სურ. 729.
სურ. 591.	სურ. 627.	სურ. 663.	სურ. 694.	სურ. 730.
სურ. 592.	სურ. 628.	სურ. 664.	სურ. 695.	სურ. 731.
სურ. 593.	სურ. 629.	სურ. 665.	სურ. 696.	სურ. 732.
სურ. 594.	სურ. 630.	სურ. 666.	სურ. 697.	სურ. 733.
სურ. 595.	სურ. 631.	სურ. 667.	სურ. 698.	სურ. 734.
სურ. 596.	სურ. 632.	სურ. 668.	სურ. 699.	სურ. 735.
სურ. 597.	სურ. 633.	სურ. 669.	სურ. 700.	სურ. 736.
სურ. 598.	სურ. 634.	სურ. 670.	სურ. 701.	სურ. 737.
სურ. 599.	სურ. 635.	სურ. 647.	სურ. 702.	სურ. 738.
სურ. 600.	სურ. 636.	სურ. 648.	სურ. 703.	სურ. 739.
სურ. 601.	სურ. 637.	სურ. 649.	სურ. 704.	სურ. 740.
სურ. 602.	სურ. 638.	სურ. 650.	სურ. 705.	სურ. 741.
სურ. 603.	სურ. 639.	სურ. 651.	სურ. 706.	სურ. 742.
სურ. 604.	სურ. 640.	სურ. 671.	სურ. 707.	სურ. 743.
სურ. 605.	სურ. 641.	სურ. 672.	სურ. 708.	სურ. 744.
სურ. 606.	სურ. 642.	სურ. 673.	სურ. 709.	სურ. 745.
სურ. 607.	სურ. 643.	სურ. 674.	სურ. 710.	სურ. 746.
სურ. 608.	სურ. 644.	სურ. 675.	სურ. 711.	სურ. 747.
სურ. 609.	სურ. 645.	სურ. 676.	სურ. 712.	სურ. 748.
სურ. 610.	სურ. 646.	სურ. 677.	სურ. 713.	სურ. 749.
სურ. 611.	სურ. 647.	სურ. 678.	სურ. 714.	სურ. 750.

ილუსტრაციების სია

სურ. 751.	სურ. 762.	სურ. 773.	სურ. 784.	სურ. 795.
სურ. 752.	სურ. 763.	სურ. 774.	სურ. 785.	სურ. 796.
სურ. 753.	სურ. 764.	სურ. 775.	სურ. 786.	სურ. 797.
სურ. 754.	სურ. 765.	სურ. 776.	სურ. 787.	სურ. 798.
სურ. 755.	სურ. 766.	სურ. 777.	სურ. 788.	სურ. 799.
სურ. 756.	სურ. 767.	სურ. 778.	სურ. 789.	სურ. 800.
სურ. 757.	სურ. 768.	სურ. 779.	სურ. 790.	სურ. 801.
სურ. 758.	სურ. 769.	სურ. 780.	სურ. 791.	სურ. 802.
სურ. 759.	სურ. 770.	სურ. 781.	სურ. 792.	სურ. 803.
სურ. 760.	სურ. 771.	სურ. 782.	სურ. 793.	
სურ. 761.	სურ. 772.	სურ. 783.	სურ. 794.	

26. საწყისი ასოები

სურ. 804.	სურ. 818.	სურ. 832.	სურ. 845.
სურ. 805.	სურ. 819.	სურ. 833.	სურ. 846.
სურ. 806.	სურ. 820.	სურ. 834.	სურ. 847.
სურ. 807.	სურ. 821.	სურ. 835.	სურ. 848.
სურ. 808.	სურ. 822.	სურ. 836.	სურ. 849.
სურ. 809.	სურ. 823.	სურ. 837.	სურ. 850.
სურ. 810.	სურ. 824.	სურ. 838.	სურ. 851.
სურ. 811.	სურ. 825.	სურ. 839.	სურ. 852.
სურ. 812.	სურ. 826.	სურ. 840.	სურ. 853.
სურ. 813.	სურ. 827.	სურ. 841.	სურ. 854.
სურ. 814.	სურ. 828.	სურ. 841.	სურ. 855.
სურ. 815.	სურ. 829.	სურ. 842.	სურ. 856.
სურ. 816.	სურ. 830.	სურ. 843.	სურ. 857.
სურ. 817.	სურ. 831.	სურ. 844.	სურ. 858.

27. ხარზობები

სურ. 859.	სურ. 863.	სურ. 867.	სურ. 871.
სურ. 860.	სურ. 864.	სურ. 868.	სურ. 872.
სურ. 861.	სურ. 865.	სურ. 869.	სურ. 873.
სურ. 862.	სურ. 866.	სურ. 870.	სურ. 874.

28. ჭონოვრამები

სურ. 875. ჭონოვრამის ნიმუში.	სურ. 879. ჭონოვრამის ნიმუში.
სურ. 876. ჭონოვრამის ნიმუში.	სურ. 880. ჭონოვრამის ნიმუში.
სურ. 877. ჭონოვრამის ნიმუში.	სურ. 881. ჭონოვრამის ნიმუში.
სურ. 878. ჭონოვრამის ნიმუში.	

29. ჭართული იარაღი

სურ. 882. ჭორდა (18 ს.)	სურ. 884. ჭეკსურული დაშნა
სურ. 883. ჭეკსურული ხმალი (19 ს.)	სურ. 885. ჭეკსურული დაშნა

- სურ. 886. *ძმალი ნისკარტისებური ყუ-
რით*
- სურ. 887. *სპარსული ტიპის ხმალი (18
ს.)*
- სურ. 888. *ჟორდა (18 ს.)*
- სურ. 889. *ევსურული ხმალი (19 ს.)*
- სურ. 890. *ევსურული დაშნა*
- სურ. 891. *ძმალი ნისკარტისებური ყუ-
რით*
- სურ. 892. *სპარსული ტიპის ხმალი (18
ს.)*
- სურ. 893. *ჟორდა (18 ს.)*
- სურ. 894. *ევსურული ხმალი (19 ს.)*
- სურ. 895. *ევსურული დაშნა*
- სურ. 896. *ევსურული დაშნა*
- სურ. 897. *ძმალი ნისკარტისებური ყუ-
რით*
- სურ. 898. *სპარსული ტიპის ხმალი (18
ს.)*
- სურ. 899. *ჟორდა (18 ს.)*
- სურ. 900. *ევსურული ხმალი (19 ს.)*
- სურ. 901. *ევსურული დაშნა*
- სურ. 902. *ძმალი ნისკარტისებური ყუ-
რით*
- სურ. 903. *სპარსული ტიპის ხმალი (18
ს.)*
- სურ. 904. *ძანჯლისებურტარიანი ხე-
სურული დაშნა*
- სურ. 905. *ჟადის მორთულობა (18 ს.)*
- სურ. 906. *ჟადის მორთულობა (18 ს.)*
- სურ. 907. *ჟადის მორთულობა (18 ს.)*
- სურ. 908. *ძმლის ვადა*
- სურ. 909. *ძმლის ვადა*
- სურ. 910. *ძმლის ვადა*
- სურ. 911. *ძმლის ვადა*
- სურ. 912. *ძმლის ვადა*
- სურ. 913.
- სურ. 914.
- სურ. 915.
- სურ. 916.
- სურ. 917.
- სურ. 918.
- სურ. 919.
- სურ. 920.
- სურ. 921.
- სურ. 922.
- სურ. 923.
- სურ. 924.
- სურ. 925. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 926. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 927. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 928. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 929. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 930. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 931. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 932. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 933. *ძანჯლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 934. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 935. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 936. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 937. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 938. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 939. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 940. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 941. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 942. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 943. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 944. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 945. *ძმლის ვადის დაფერვა*
- სურ. 946. *ევსურული ფარი*
- სურ. 947. *ევსურული ფარი*
- სურ. 948. *ევსურული ფარი*

წიგნთმცოდნეობა

- სტრამიშვილი, ლ., სლექსიძე, ზ.* სტრამიშვილის ხეობაში აღმოჩენილი შავთის სტელა. // *სომხისტი.* – 1985. – 19 მაისი.
- სტრამიშვილი, ლ.* ქართული წერის ნიმუშები. სალევოგრაფიული ალბომი. – *თბილისი*, 1949.
- სტრამიშვილი, ლ.* ქართული წერის ნიმუშები. სალევოგრაფიული ალბომი. შე-2 გამოცემა. – *თბილისი*, 1973.
- სტრამიშვილი, ლ.* ძველი ქართული ენის სლექსიკონი. – *თბილისი*, 1973.
- სტრამიშვილი, ზ.* ძველი ქართული საიდუმლო დამწერლობა. – *თბილისი*, 1982.
- სტრამიშვილი, ზ.* ქართული გრამატიკა. – *თბილისი*, 1885
- სტრამიშვილი, ზ.* *წიგნების წიგნი*. – 1686.
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1768. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1768. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1781. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1788. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1795. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1800. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – 1808. (სლექსი-ქესხიშვილი).
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. – *თბილისი*: *სლექსი-ქესხიშვილი*, 1980.
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. *სლექსი-ქესხიშვილი*. – *თბილისი*, 1960.
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. *სლექსი-ქესხიშვილი*. – *თბილისი*, 1974.
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. *სლექსი-ქესხიშვილი*. – *თბილისი*, 1986.
- სტრამიშვილი, ზ.* *სლექსი-ქესხიშვილი*. *სლექსი-ქესხიშვილი*. – *თბილისი*, სსრ, 1961.

- ვარნაველი, სარა.* საქართველოს საბეჭდავები და სხვა გლიბტიკური მასალები. — ტბილისი: ჟეცნიერება, 1965.
- ვარნაველი, სარა.* ჩართული დროშები. — ტბილისი, 1953.
- ვარამიძე, ცრჩილ.* ძველი საქართველოს ქრონოლოგიის საკითხები მე-19 საუკუნის ქართულ ისტორიოგრაფიაში. // ჟაცნე. — № 4. — 1964.
- ვატონიშვილი, ჟახუშტი.* ცღწერა სამეფოსა საქართველოსა. — ტბილისი, 1973.
- ვატონიშვილი, თონე.* ჟუმარსწავლა (ხალმასობა). — ზიგნი 1. — ტბილისი: ჟერანი, 1990.
- ვაქრაძე, შიმიტრი.* ისტორია საქართველოსი უძველესი დროიდან მე-10 საუკუნის დასასრულამდე. — ხაწილი 1. — ტბილისი, 1889.
- ვაბიჩვაძე, ჟ.* ჩართული წერის დედანი. — ზილისი, 1886.
- ვამსახურდია, სვიმონ; ჟონიაშვილი, ხოდარ; ჟიდურელი, ზაზა.* საქართველოს სახელმწიფო დროშები და გერბები. — ტბილისი, ჟერანი, 1990.
- ვამსახურდია, ხ.* ჟცირე შენიშვნები დიდი საკითხის გამო. // შროშა. — 1954. — № 3. — ჟვ. 18.
- ვამყრელიძე, ჟამაზ.* ჟწიგნობრობა ქართული. // ჟიტერატურული საქართველო. — 1987. — 20 ნოემბერი. — № 47.
- ვამყრელიძე, ჟამაზ.* ზერის ანბანური სისტემა და ძველი ქართული დამწერლობა. — ტბილისი, 1990.
- ვანწესება შინავანისა საქართველოჲსა მართვისა.* — ტბილისი, 1801.
- ვეორვიევისკის ტრაქტატი.* — 1783.
- ვეებაშვილი, თ.* შედანი ქართული წერისა. — ზილისი, 1884.
- ვეილაშვილი, ხხიკვიშვილი.* ცაკი ჟანიძე. ჟიბლიოგრაფია. — ტბილისი: ჟეცნიერება, 1977.
- ვეორდეზიანი, ჟენო.* ჩართული მხედრული შრიფტი. — ტბილისი, 1955.
- ვეორდეზიანი, ჟენო.* ჩართული სასტამბო შრიფტების ცნობარი-კატალოგი. — ტბილისი, 1965.
- ვეორდეზიანი, ჟენო.* ჩართული სასტამბო შრიფტი. — ტბილისი, 1961.
- ვეორდელაძე, ჟ.* ჩართული შრიფტი. — ტბილისი: ჟანათლება, 1989.
- ვეგუშვილი, თ.* ჩართული სტამბის წიგნი. 1629 — 1779. — ტბილისი: სახელგამი, 1984.
- ვეგუშვილი, თ.* ჩართული წიგნი. 1629 — 1929. — ტბილისი: სახელგამი, 1929.
- ვათეშიძე, სამსონ.* ჩართული წერის დედანი და სატვის ნიმუშები. — ტბილისი, 1890.
- ვეინოგორცევა-ვერიგოლია, თა.* ჟანამედროვე ქართული გრაფიკული სკოლის ფუძემდებელი. // ჟწიგნობარი-86. — ტბილისი: ჟელოვნება, 1987. — ჟვ. 133-152.
- ვეკლე ჟეფის წერილი ჟუსეთის იმპერატორ ჟკატერინე II.* — 1784.
- ველთა და შვიდთა მნათობთათვის.* ჟე-XII საუკუნის ასტროლოგიური ტრაქტატი. — ტბილისი, 1975.
- ვერვარიძე, ბთარ.* ჩართული შრიფტი. — ტბილისი: ჟელოვნება, 1978.
- ვეფხის ტყაოსნის საკითხები.* // ც.ჟანიძე. ჟხზულებანი 12 ტო-

ზიტერატურა

- მად. — P. 5. — Tბილისი, 1985. —
 № 7-275.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* 1917 წლის
 არქეოლოგიური ექსპედიცია სამ-
 ხრეთ საქართველოში. — Tბი-
 ლისი, 1952.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* 1917 წლის
 არქეოლოგიური ექსპედიცია სამ-
 ხრეთ საქართველოში. — Tბი-
 ლისი, სპც, 1960.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* არქეოლო-
 გიური მოგზაურობა ტაჭაში 1919
 — 1920 წლებში. — Tბილისი,
 სპც, 1963.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* არქეოლო-
 გიური მოგზაურობანი და შენიშე-
 ნები. — ზიგნი 1. — Pფილისი,
 1907.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* არქეოლო-
 გიური მოგზაურობანი და შენიშე-
 ნები. — ზიგნი 2. — Pფილისი,
 1914.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* არქეოლო-
 გიური ექსპედიცია ღოლა — ოლ-
 თისში და ღაგლში 1907 წელს. —
 სარიზი, 1938.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* არქეოლო-
 გიური ექსპედიცია უხეჩხუმ — სე-
 ანეთში 1910 წელს. — სარიზი,
 1937.
- აყააშვილი, უკეთიძე.* სარიზის
 ნაციონალური ბიბლიოთეკის
 ქართული ხელნაწერები და ოცი
 ქართული საიდუმლო დამწერ-
 ლობის ნიშანი. — სარიზი, 1933.
- აოფურია, უ., ლივინეაშვილი, ი.*
 ქართული ენის ორთოგრაფიული
 ლექსიკონი. — Tბილისი, 1968.
- თვორთყვა, სავლე.* ქართული დამ-
 წერლობის ძეგლები ანტიკური
 ხანისა // www.amsi.ge
- თვორთყვა, სავლე.* ძველ-ქართუ-
 ლი წარმართული კალენდარი. //
 საქართველოს მუზეუმის მოამბე.
 — P.6. — Pფილისი, 1931.
- თვორთყვა, სავლე.* ძველ-ქართუ-
 ლი წარმართული კალენდარი //
 საქართველოს მუზეუმის მოამბე.
 — P.7. — Pფილისი, 1933.
- თხელიანი, ტეანდილ.* ქართული
 მწიგნობრობის, წიგნისა და სტამ-
 ბის ისტორიის საკითხები. —
 Tბილისი: შეცნიერება, 1990.
- თხელიანი, სლატონ.* ტბანი ქარ-
 თული სასარგებლოდ ქართულ-
 თა ახალმოსწავლეთა ყრმათა. —
 Tბილისი, 1849.
- ხანდელაკი, ღ., ტერცვაძე, უ.* ჟო-
 რონიკონი, მისი ადგილი და რო-
 ლი ქრისტიანულ წელთაღრიც-
 ხვებს შორის. // შნათობი. — №
 3. — 1990.
- ხარიჭაშვილი, თ.* ქართული წიგნის
 ბეჭდვის ისტორია. შე-17 და მე-
 18 სს. — Tბილისი, 1929.
- ხარიჭაშვილი, თ.* ჟეცური ანბანი.
 შე-2 გამოცემა. — Tბილისი,
 1914.
- ხასრაძე, ო.* ძველი ქართული ნა-
 ბეჭდი წიგნი. — Tბილისი, 1973.
- ხასრაძე, ო.* ქართული წიგნის ბეჭ-
 დვის კერები. — Tბილისი, 1980.
- ხეკელიძე, ხორხელი.* ქართული ერა
 და ეორტალოგიური წელიწადი
 .// უნუხუ-ის მოამბე. — Pტ. 5-
 6. — Tბილისი, 1940.
- ხეკელიძე, ხორხელი.* ძველი ქარ-
 თული წელიწადი. // ტხო-ს
 შრომები. — P. 18. — Tბილისი,
 1941.
- ხეკელიძე, ხორხელი.* ზელთაღრიც-
 ხვა ძველ საქართველოში //
 უტაუდები ძველი ქართული ლი-
 ტერატურის ისტორიიდან. — P.2.
 — Tბილისი, 1945. — № 328.

- მკვასკაძე*. ჩართული წიგნის გრაფიკული ხელოვნება. — *ქბილისი*, 1952.
- ნოტაის სიბრძნე*. — *ქბილისი*, 1784.
- ნობახიძე, ჭ.* ერთი ცნობა დამწერლობის თაობაზე. // *ქნათობი*. — 1991. — №№ 11,12.
- ნონდაკი*. — *ქბილისი*, 1710.
- ნურდღელაშვილი, შ.* ჩართული სტამბის ისტორიიდან. — *ქბილისი*, 1959.
- ნეონიძე, ლ.* ჩართული ეროვნული სტამბის ისტორიისათვის. // *ბროშა*. — 1951. — № 2. — *ღვ.* 16.
- ნორთქიფანიძე, თ.* ზახტანგ მეექვსე და ქართული სტამბის მოღვაწენი. — *ქბილისი*, 1962.
- ნოცვანი*. — *ცხატციხე*, 1995.
- ნოცვანი*. — *ქბილისი*, 1710.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* ცსომთავრული დამწერლობის მხატვრული თავისებურებანი V — XIII სს. // *ქრავალთავი*. — *ქ.* 2. — *ქბილისი*, 1973.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* შხედრული დამწერლობის განვითარების ტაბულა. // *ქრავალთავი*. — *ქ.* 3. — *ქბილისი*, 1974.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* შწიგნობრობაჲ ქართული. — *ქბილისი*: ჩართული საბჭოთა *უნციკლოპედია*, 1989.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* ჩართული ანბანი. — *ქბილისი*, 1977.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* ჩართული ანბანის გრაფიკული საფუძვლები. // *საბჭოთა ხელოვნება*. — 1977. — № 10.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* ჩართული ანბანის გრაფიკული საფუძვლები. — *ქბილისი*, 1982.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* ჩართული დამწერლობის განვითარების ტაბულა. // *სალეოგრაფიული წიგნანი*. — *ქ.* 2. — *ქბილისი*, 1969.
- შაჭავარიანი, ჟლენე.* ჩართული ხელნაწერები. — *ქბილისი*: *ქელოვნება*, 1970.
- შაჯო, ჟრანცისკო-შარია.* ჩართული ენის გრამატიკა. — *ქომი*, 1643.
- შეგრელიძე, თ.* ძველი ქართული ანბანის წარმოშობისათვის. // *ზიტერატურული საქართველო*. — 1974. — 23 ივლისი.
- შეტრეველი, ძ.* სირველი ნაბეჭდი ქართული წიგნი. // *საბჭოთა ხელოვნება*. — 1978. — № 7.
- შთის კილოთა ლექსიკონი*. // *ც. შანიძე. ცხულებანი 12 ტომად*. — *ქ.* 1. — *ქბილისი*, 1984. — *ღვ.* 274–476.
- ჰარსიძე, ჟურამ.* შავათის ქვა-ჯვარი. // *ქნათობი*. — 1987. — № 8. — *ღვ.* 154.
- ჰარსიძე, ჟურამ.* *ქებადის ისტორიული პარალელები*. // *ქნათობი*. — 1986. — № 4. — *ღვ.* 142 – 153.
- ჰემბანი, ც.* ჩართულ სინონიმთა ლექსიკონი. — *ქბილისი*, 1978.
- ბრბელიანი, სულხან-საბა.* სიტყვის კონა ქართული, რომელ არს ლექსიკონი. — *ქ.* 1. — *ქბილისი*: *ქერანი*, 1991.
- ბრბელიანი, სულხან-საბა.* სიტყვის კონა ქართული, რომელ არს ლექსიკონი. — *ქ.* 2 — *ქბილისი*: *ქერანი*, 1993.
- ბრიონი.* *ხრებული ცკაკი შანიძის 80 წლისთავის საფუძილეოდ*. — *ქბილისი*, 1967.

ზიტერატურა

- აქრომჭედლიშვილი, ილ.* ზინ მოიგონა ქართული ანბანი. // *ივერია*. – 1881. – № 10.
- სავლეს* ეპისტოლეთა ქართული ვერსიები. // *ტბილისის უნივერსიტეტის შრომები*. – *ტ*. 16. – *ტბილისი*, 1974.
- საოლინი, სტეფანე; ირბახი, ნიკოფორე*, ქართულ-იტალიური ლექსიკონი. – *ტომი*, 1629.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ცნბანი და ქრონოლოგია. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 483 – 527.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ცნბანის ასონიშნების სახელდების პრინციპი. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 109 – 122.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ცნბანური დამწერლობა. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 47 – 56.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ცნბანური მწკრივი და რიცხვი. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 311 – 338.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ჴრკათაგირის გრაფიკული საფუძვლები. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 528 – 584.
- საჭარიძე, ტამაზ.* *ივანე ჯავახიშვილი* და ქართული დამწერლობა. // *ცისკარი*. – 1976. – № 10.
- საჭარიძე, ტამაზ.* შზისა და მთვარის წელიწადი. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 342 – 373.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ანბანი. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 7 – 46.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ანბანის ვოკალიზაციის აპინციპი. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 132 – 140.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ანბანის სტრუქტურა. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 79 – 108.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული. // *ქნათობი*. – 1972. – №№ 1 – 3, 6 – 9.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული ანბანის იდეოგრაფიკ-როფონები. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 123 – 131.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული ანბანის 19-წლიანი შეტონის ციკლი. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 441 – 482.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული ანბანის მზის კალენდრის სისტემა. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 409 – 440.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული ანბანის მთვარის კალენდრის სისტემა. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 384 – 408.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული ასონიშნები. // *ქართული ასომთავრული*. – *ტბილისი: ნაკადული*, 1980. – *ტ*. 165 – 268.
- საჭარიძე, ტამაზ.* ქართული ასომთავრული დამწერლობის გრაფიკა. // *ქართული ასომთავრული*.

- *ქილისი*: ნაკადული, 1980. –
 № 141 – 164.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქართული დამ-
 წერლობის შემოღების ხანა*. //
ქართული ასომთავრული. –
ქილისი: ნაკადული, 1980. –
 № 57 – 78.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქართული წარ-
 მართული კალენდარი*. // *ქნა-
 თობი*. – 1976. – №№ 2–4, 6.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქართული წარ-
 მართული კალენდარი*. // *ქნა-
 თობი*. – 1978. – №№ 10 – 11.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქართული წარ-
 მართული კალენდარი*. // *ქარ-
 თული ასომთავრული*. – *ქილი-
 სი*: ნაკადული, 1980. – № 311 –
 527.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქართული
 წელთაღრიცხვა*. // *ქანთიადი*. –
 1975. – № 6.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქართული წელ-
 თაღრიცხვა*. // *ქართული ასომ-
 თავრული*. – *ქილისი*: ნაკადუ-
 ლი, 1980. – № 269 – 310.
- სატარიძე, ტამაზ*. *ქება ქართულის
 ენისა*. // *ქნათობი*. – 1986. – № 9.
- სატარიძე, ტამაზ*. *“წოველი საიდუ-
 მლოდ ამას ენასა შინა დამარხულ
 არს”. “ქება ქართულის ენისაა”*.
 // *ქართული ასომთავრული*. –
ქილისი: ნაკადული, 1980. –
 № 339 – 341.
- სეტრიწონის ქართველთა მონასტ-
 რის ტიპიკონი*. // *წ. წანიძე*. *წხ-
 ზულეხანი 12 ტომად*. – *წ. 9*. –
ქილისი, 1986. – № 55 – 123.
- ბექტორი, ლაიონ*. *წნბანი*. *წოცვა-
 ნი*. *წოკლე საქრისტიანო სწავ-
 ლა*. – *წოზდოკი*, 1797.
- ბოსტომაშვილი, ი*. *წერვი*. *წნუ
 ქართული წერა-კითხვის შესას-
 წავლად სრული სახელმძღვანე-*
- ლო*. *წიხ წიგნად*. – *ქილისი*,
 1906.
- ბოსტომაშვილი, ი*. *წოგორ უნდა
 ვისწავლოთ ქართული წერა-კი-
 თხვა სკოლებში და ოჯახებში*. –
ქილისი, 1915.
- ბოსტომაშვილი, ი*. *ქართული სა-
 ხალხო და საოჯახო ანბანი*. –
ქილისი, 1924.
- საბინინი, ლობრონ (წიხეილ) სავ-
 ლეს-ძე*. *საქართველოს სამოთ-
 ხე*. *სრული აღწერა ღუაწლთა
 და ვნებათა საქართველოს წმი-
 დათა, შეკრებილი ხრონოლოგი-
 ურად და გამოცემული სეტერ-
 ბურდის სასულიერო წკადემიის
 კანდიდატის წვერიელის ლობ-
 რონ (წიხეილ) სავლეს-ძის სა-
 ბინინის მიერ*. – *სანკტ-სეტერ-
 ბურდი*, 1882.
- სამღვთო და სამღვდლო სახარება*.
 – *ქილისი*, 1709.
- საქართველოს დროშები და ვერბე-
 ბი წახუშტი წავრატონის მი-
 ხედვით*. – *ქილისი*: სამშობ-
 ლო, 1991.
- ბარდი, წალოშ; წარაძე, ლურამ*.
*ქართული სტამბის სათავეებ-
 თან*. // *წომუნისტი*. – 1980. – 7
 სექტემბერი.
- ბარნოვსკი, ო. ი*. *საქართველოს
 ისტორიული დროშები*. // *წს-
 ტორია და გეოგრაფია სკოლაში*.
 – 1982. – № 4.
- წრიდონოვი, წიხეილ*. *ქართული
 შრიფტი*. – *ქილისი*: წველი,
 1993.
- ქართველთა მონასტერი წულგა-
 რეთში და მისი ტიპიკონი*. *წექ-
 სიკონი*. // *წ. წანიძე*. *წხზულე-
 ხანი 12 ტომად*. – *წ. 9*. – *ქი-
 ლისი*, 1986. – № 139–223.

წიგნობა

- ქართულ კილო-თქმათა სიტყვის კონა.* შე-2 გამოცემა. — ტბილისი, 1984.
- ქართულ ხელნაწერთა ძორთულობის ნიმუშები.* ტლობი 32 ტაბულთი. შესავალი ტენე შმერლინგისა. სროფესორ ლ. ხუბინაშვილის რედაქტორობით. — ჟფილისი, 1940.
- ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი.* — ჟტ. 1 — 8. — ტბილისი: სშტ, 1950 — 1964.
- ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი.* — ტბილისი, 1986.
- ქართული მწერლობა.* ზექსიკონიცნობარი. — ზიგნი 1. — ტბილისი: ლანთიადი, 1984.
- ქართული საანბანო წიგნის ბიბლიოგრაფია.* (1629 — 1955). — ტბილისი, 1957.
- ქართული საბჭოთა ზნციკლოპედია.* — ჟტ. 1 — 11. — ტბილისი: შთავარი სამეცნიერო რედაქცია, 1975–1987.
- ქართული საბჭოთა ზნციკლოპედია.* საქართველოს სსტ. — ტბილისი, 1981.
- ქართული წიგნი.* ჳიბლიოგრაფია. — ჟ. 1. — (1629 — 1920) — ტედ. ლ. ლ. ჰიკნაძე. — ტბილისი: საქართველოს ზიგნის სალატის გამოცემა, 1941. — 559 გვ.
- ქართული წიგნი.* ჳიბლიოგრაფია. — ჟ. 2. — ზაკვეთი I. — (1921 — 1945). — ტედ. ზ. ლოგოლაძე. — ტბილისი: ჟექნიკა და შრომა, 1951. — 813 გვ.
- ქართული წიგნი.* ჳიბლიოგრაფია. — ჟ. 2. — ზაკვეთი II. — (1921 — 1945). — ტედ. ზ. ლოგოლაძე. — ტბილისი: ჟექნიკა და შრომა, 1951. — ლვ. 819 — 1395.
- ქართული წიგნი.* ჳიბლიოგრაფია. — ჟ. 2. — ზაკვეთი III. — (1921 — 1945). — საძიებლები. — ტბილისი, 1954. — 162 გვ.
- ქართული წიგნი.* ჳიბლიოგრაფია. — ჟ. 3. — (1946 — 1950). — ტედ. ტ. ჰველიშვილი. — ტბილისი: საქართველოს ზიგნის სალატის გამოცემა, 1964. — 495 გვ.
- ქართული ხელნაწერები.* ტლობი. — ტბილისი: ჟელოვნება, 1970.
- ქართული წარწერების კორპუსი. I.* ზაპიდარული წარწერები. I. ტდმოსავლეთ და შასავლეთ საქართველო (V–X სს.). — ტბილისი: შეცნიერება, 1980.
- ქართული წარწერების კორპუსი. III.* ჳრესკული წარწერები. I. ტტენის სიონი. — ტბილისი: შეცნიერება, 1989.
- ჳფიანიძე, ზურაბ.* ჰაცობრიობის პირველი ანბანი. — ტბილისი, 1987.
- ჳფიანი, შ.* ქართული ღრამატიკა. — სანქტ-ჟეტერბურგი, 1882.
- ჳანიძე, ტაკაი.* შაფარული საუნჯე. // საბჭოთა ზელოვნება. — 1962. — № 9. — ლვ. 49 — 72.
- ჳანიძე, ტაკაი.* ჰრიბტოგრაფიული მასალები. // შიმომხილველი. — ჟ. 1. — ტბილისი, 1926.
- ჳანიძე, ტაკაი.* შთავრული ასოების ხმარების გამო ქართულში. // ზიტერატურული საქართველო. — 30.06.67.
- ჳანიძე, ტაკაი.* შთის კილოთა ლექსიკონი. // ტხზულებანი 12 ტომად. — ჟ. 1. — ტბილისი: შეცნიერება, 1984. — ლვ. 274 — 476.
- ჳანიძე, ტაკაი.* შოპაექრეთა საპასუხოლო. // ზიტერატურული საქართველო. — 8.09.67.

- მანიძე, ცკაკი.* სალიტერატურო ქართულის საჭირობოროტო საკითხები (წერილების კრებული). — ტბილისი, 1979.
- მანიძე, ცკაკი.* ქართული კრიპტოგრაფიის ახალი ნიმუშები. // საქართველოს მუზეუმის მოამბე. — P. 1. — ტბილისი, 1922.
- მანიძე, ცკაკი.* ქართული ორთოგრაფიის ისტორიიდან. // შრომა. — 1967. — № 10. — ლვ. 13–16.
- მანიძე, ცკაკი.* ქართული სტამბის ისტორიისათვის. // წიგნაკრები მემკვიდრეობა. — P. 1. — ტბილისი, 1935.
- მანიძე, ცკაკი.* ქართული შრიფტის ახალი გარნიტური “ონივერსიტეტი”. — ტბილისი: ტსო. — 1965.
- მანიძე, ზელა.* სომთავრული და ზვენ. // სხალგაზრდა ივერიელი. — 1990. — № 42. — 17 სექტემბერი.
- მარაშიძე, ქრისტინე.* სირველი სტამბა საქართველოში. — ტბილისი, 1955.
- მარაძე, ლ.* შიკლოუმ ხიში ჲოტფალუში და ქართული სტამბა. — ტბილისი, 1982.
- მაჩხაიძე, ზასილ.* სეტრე იბერიელი და ქართული მონასტრის არქეოლოგიური გათხრები იერუსალიმში. — ტბილისი: შეცნიერება, 1974.
- მაიკობავა, ც.; ზათიეშვილი, ჯ.* სირველი ქართული ნაბეჭდი გამოცემები. — ტბილისი: ჲელოვნება, 1983.
- მახარტიშვილი, შარინა.* “წინოს ცხოვრების” ვრცელი რედაქციის ატრიბუცია”. // შნათობი. — 1987. — № 5. — ლვ. 149 — 154.
- მახარტიშვილი, შარინა.* სომთავრულის “ერთიანი გრაფიკული სისტემა”. // საბჭოთა ზელოვნება. — 1981. — № 4.
- მახარტიშვილი, შარინა.* ქართული ანბანის გარშემო. // წიგნაკრები საქართველო. — 1982. — 23 ივლისი.
- მახარტიშვილი, შარინა.* ტბილისი, 1861. — ტებერვალი.
- მახარტიშვილი, ზ.* ზავახეთის ეპიგრაფიკა, როგორც საისტორიო წყარო. — ტბილისი: სშც, 1959.
- მახარტიშვილი, ზ.* წიგნაკრები ქართული ანბანის წარმოშობა. — ტბილისი, 1974.
- მახარტიშვილი, ზ.* ოცველესი ქართული წარწერები სალესტინიდან. — ტბილისი: სშც, 1960.
- მახარტიშვილი, შ.* ოცხო სიტყვათა ლექსიკონი. — ტბილისი, 1973.
- მახარტიშვილი, ზ.* შიტი აცოცხლებს ისტორიას (ქართული წიგნი 3000 წლის წინათ). // საქართველოს რესპუბლიკა. — 1999.
- მახარტიშვილი, ზ.* წყაროსთვალი. — ტბილისი: ჲელოვნება, 1974.
- მახარტიშვილი, ზ.* წინაქრისტიანული ხანის ქართული წარწერა ჲეკრესიდან. // ქართველოლოგი. — 2000. — № 7.
- მახარტიშვილი, ზ.* ქართული დამწერლობათმცოდნეობა ანუ პალეოგრაფია. — ტბილისი, 1926.
- მახარტიშვილი, ზ.* ქართული პალეოგრაფია. — ტბილისი, 1949.
- მახარტიშვილი, ზ.* სინას მთის ქართულ ზელნაწერთა აღწერილობა. — ტბილისი, 1949.
- მახარტიშვილი, შოსე.* შა დროს და საიდან შემოიღეს ქართული ანბანი. // ივერია. — 1887. — №№ 115–118, 121–123, 126–128.

**ტამაზ შეტრეს ძე
ჭჭედლიძე**

სლომთავრული

სმწყობი, რედაქტორი, კორექტორი *ტ. ჭჭედლიძე*
შაკაბადონება და გრაფიკა პროგრამებში
Word, Adobe Photoshop, Corel DRAW *ტ. ჭჭედლიძე*

სირ. ნაბ. თაბახი 34,86.

ქარნიტურები: *სიტერატურული, ჭჭედლიძე.*

ავტორის მისამართი:

Tamazi Mchedlidze

Erfurter Str. 2

36039 Fulda,

Deutschland

ტელ.: (0661) 580-18-38.

ԳԵՐԵՆ ԴՏԿԾԽԴԻԿ

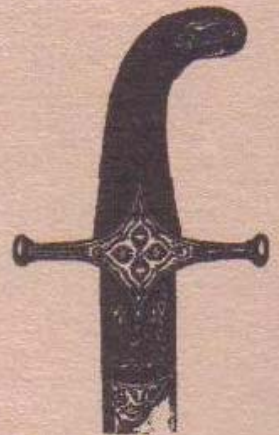
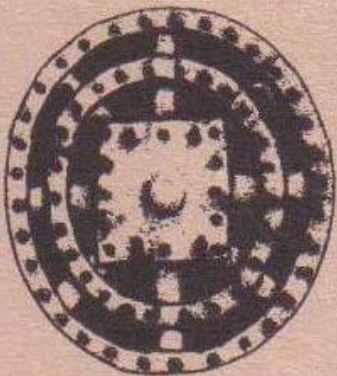
ՆԱԶԳԵՐԿԻԵՆԻ

Ճ ընդհանրապես չի կիրառվում. ընտրված է միայն ժողովրդի մեջ. ԹԿԱԲԵՆ ԴՏԿԾԽԻԿԻ ԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԵՐԿՐ. Զերմիտ սույն իրեն չի նախընտրվում նաև իրեն. արևուտ նախընտրված ու իրենու: Նախընտրվում է միայն իրեն ընտրված. Գոյնումս Կ. Երևան. 2. 4. Բնակ ընտրված է. 1784. Զայնումս իրենու մեջ. Կ. Երևան Բնակ:

Ն	Դ	Ե	Կ	Ը
Պ	Ն	Ն	Ե	Կ
Պ	Ն	Ե	Կ	Ը
Ծ	Դ	Վ	Ե	Կ
Դ	Ե	Օ	Բ	Գ
Դ	Ն	Փ	Տ	Զ
Ն	Օ	Բ	Ե	Կ
Բ	Ս	Ո	Կ	Ը
Գ	Կ	Գ	Խ	Ջ

ՆԱԶԳԵՐԿԻԵՆԻ ԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԵՐԿՐ. Զերմիտ սույն իրեն չի նախընտրվում նաև իրեն. արևուտ նախընտրված ու իրենու: Նախընտրվում է միայն իրեն ընտրված. Գոյնումս Կ. Երևան. 2. 4. Բնակ ընտրված է. 1784. Զայնումս իրենու մեջ. Կ. Երևան Բնակ:

ՆԱԶԳԵՐԿԻԵՆԻ ԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԵՐԿՐ.

